

**KOLEJNY NR
W SPRZEDAŻY
4 MAJA**

CWA **TYGODNIK**
REGIONU RYPIŃSKIEGO **CRY**
CGD **CLI**

Powiat**Będą pieniądze na drogi**

W piątek 21 kwietnia przedstawiciele powiatu rypińskiego podpisali umowy na dofinansowanie inwestycji w ramach programu rozwoju gminnej i powiatowej infrastruktury drogowej na lata 2016-2019

➤ str. 2

Gmina Brzuze**Ciąg dalszy sporu o przedszkole**

W lutym Rada Gminy Brzuze zdecydowała o likwidacji Przedszkola Samorządowego w Ostrowitem. Negatywną opinię w tej sprawie wydał kurator, ale rada się z nią nie zgadza i podjęła uchwałę o złożeniu zażalenia do ministra edukacji

➤ str. 3

Powiat**Maraton gimnazjalny**

W ubiegłym tygodniu gimnazjaliści ze szkół powiatu rypińskiego podeszli do egzaminów końcowych. W ciągu trzech dni zmierzali się z minimum pięcioma testami

➤ str. 6

Rypin**Ekologia w roli głównej**

W piątek 21 kwietnia, z okazji Dnia Ziemi, rypińska księżnica zorganizowała „II Pokaz Mody Ekologicznej”, połączony z rozstrzygnięciem konkursów plastyczno-literackich. Nagrody uczestnikom przyznał m.in. nasz tygodnik

➤ str. 8

TYGODNIK

REGIONU

RYPIŃSKIEGO

TYGODNIK REGIONU RYPIŃSKIEGO

1,99 zł (w tym 5% VAT), ISSN: 2450-1557, NR 17/2017 (86) CZWARTEK, 27 KWIETNIA 2017

Szpital dostał sprzęt z WOŚP-u

RYPIN ➤ Na oddział dziecięcy rypińskiej lecznicy trafiło 18 nowych, specjalistycznych łóżek dla małych pacjentów

Doposażenie oddziału było możliwe dzięki wsparciu wszystkich osób, które zaangażowały się w 25. finał Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy. Szpital Powiatowy w Rypinie otrzymał osiem łóżeczek dziecięcych, siedem typu junior oraz trzy elektryczne, regulowane pilotem.

– Każde z ofiarowanych łóżek wyposażone jest w materac zmywalny, wysięgniki do kroplówki oraz szafkę przyłóżkową z blatem

bocznym – tłumaczy Tomasz Rybak z SP ZOZ w Rypinie. – Sprzęt zwiększa komfort pielęgnacji i rekonwalescencji pacjentów, poprzez zaawansowane funkcje sterowania indywidualnego i ustawień.

Rypińska lecznica dostała od fundacji również nowoczesny sprzęt diagnostyczny: aparat EKG do rozpoznawania chorób serca oraz kardiomonitor do monitorowania funkcji życiowych pacjentów (renomowanej firmy Schiller). War-

tość wsparcia jest szacowana na kilkadziesiąt tysięcy złotych.

To kolejny prezent orkiestry dla rypińskiego szpitala. Do tej pory wartość otrzymanego sprzętu (bez tegorocznego) wyniosła ponad 500 tys. zł. Najwięcej, bo ponad 300 tys. zł w postaci sprzętu otrzymał oddział dziecięcy, a około 170 tys. zł oddział opiekuńczo-leczniczy.

Tomasz Błaszczewicz
fot. (kr)

Rypin

Wypromowali miasto

W niedzielę 23 kwietnia Dziecięco-Młodzieżowa Grupa Estradowa, pod kierunkiem Katarzyny Becmer, sięgnęła po główną nagrodę na II Ogólnopolskim Festiwalu Tańca w Lidzbarku.

W konkursie wzięły udział grupy z całego kraju m.in. z Gdyni, Gołdapi, Iławy czy Działdowa. Rypińscy tancerze zaprezentowali cztery układy: „Samotność”, „Hecę w hotelu”, „Rio de Janeiro” i „Dance, dance, dance”.

– Zwycięstwo jest dla nas niezwykle cenne – mówi Katarzyna Becmer. – Przy wręczaniu dyplomów powiedziano nam, że tak naprawdę każdy z tych czterech tańców zasłużył na pierwszą nagrodę, a „Rio de Janeiro” było najbardziej efektownym programem.

– Konkurencja prezentowała wysoki poziom i nie spodziewaliśmy się wygranej – przyznaje tancerka Julia Szałwińska. – Atmosfera podczas konkursu była rewelacyjna. Zostaliśmy przyjęci niezwykle ciepło i dzięki temu nie było mowy o stresie, po prostu dobrze się bawiliśmy.

Ze znakomitej strony zaprezentowała się też najmłodsza grupa dzieci do ośmiu lat, która na co dzień ćwiczy w Dziecięcej Akademii Rozwoju Umiejętności. Maluchy pojechały na pierwszy w swoim życiu ogólnopolski turniej. Zaprezentowały dwa układy, za które otrzymały wyróżnienie, a indywidualna nagroda powędrowała do Julii Pyszory.

dokończenia na str. 2

**DOFINANSOWANIE
DZIAŁALNOŚCI
ROLNICZEJ PROW 2014-2020**

- restrukturyzacja małych gospodarstw 60.000 zł.

- różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej 100.000 zł.

DORADCY PROW
508-067-008, 735-574-307

Będą pieniądze na drogi

POWIAT ➤ W piątek 21 kwietnia przedstawiciele powiatu rypińskiego podpisali umowy na dofinansowanie inwestycji w ramach programu rozwoju gminnej i powiatowej infrastruktury drogowej na lata 2016-2019

Uroczystość odbyła się w Kujawsko-Pomorskim Urzędzie Wojewódzkim w Bydgoszczy. Uczestniczyli w niej m.in. starosta Zbigniew Zgórzyński, wicestarosta Marek Tyburski oraz wojewoda Mikołaj Bogdanowicz.

Powiat rypiński otrzymał dofinansowanie na przebudowę drogi Stary Kobrzyń – Czumsk Duży – do granicy województwa w Szczutowie na odcinku Rogowo – So-

snowo, w kwocie blisko 1,2 mln zł oraz na przebudowę drogi Szafarnia – Wąpielsk – Długie – Rypin na odcinku od Wąpielska do Półwieska Małego, w kwocie około 1,5 mln zł.

– Gdy zostałem starostą zobowiązałem się, że w każdej gminie zrobię po jednej kluczowej inwestycji i droga z Wąpielska do Półwieska Małego jest to kluczową inwestycją – mówi starosta Zbigniew Zgórzyński. – Droga będzie piękna

i bezpieczna, bo zostanie poszerzona, powstanie też ścieżka pieszo-rowerowa. Remont nawierzchni z Rogowa do Sosnowa również jest kluczową inwestycją, obecnie trwają już zaawansowane prace. Planujemy także wykonanie innych najbardziej potrzebnych odcinków m.in. Rakowo-Czyżewo, Michałki-Starorypin oraz w kierunku Pinina do Kobrzyńca. Nie możemy zapomnieć o gminie Brzuze. Zgadza się z panem wójtem Koprowskim, że była ona trochę pomijana w poprzednich latach. Dlatego planujemy remont dróg z Piskorzyna do Brzuzego, z Żałęgo do Brzuzego i być może z Dobrego do Trąbina.

W ramach pierwszej transzy programu rozwoju gminnej i powiatowej infrastruktury drogowej na lata 2016-2019 do pięciu powiatów i czterech gmin z kujawsko-pomorskiego trafi łącznie ponad 20 mln zł.

Tomasz Błaszkwicz
fot. Urząd Wojewódzki

Rypin

Rypinianie w serialu

Już w najbliższą sobotę 29 kwietnia o 16.50 w telewizyjnej Dwójce będziemy mogli zobaczyć najnowszy odcinek programu „Rodzina sama w domu”, a w nim rypińskie Bractwo Rycerskie.

W programie występują rodziny z co najmniej trójką dzieci. Trafiają one na jeden weekend do domów, skrajnie różniących się od tych, w których żyją na co dzień. Do uczestnictwa w show producenci zaprosili bractwo z naszego miasta.

– Wraz z kolegą Stanisławem

Palińskim należymy do Chorągwi Husarskiej Województwa Kujawsko-Pomorskiego i to ona została poproszona o udział w programie – opowiada Andrzej Szalkowski. – Pojawił się jednak problem techniczny. Owszem, husaria potrafi wiele, ale z konia, a ktoś musiał towarzyszyć rodzinie na ziemi.

Wówczas padła propozycja, że nasze bractwo mogłoby wystąpić w tym odcinku. Na ekranie pojawi się siedmiu członków bractwa. Byliśmy podzieleni, każdy miał swoje zadania. Ja miałem być dowódcą straży zamkowej, a zostałem dowódcą łotrów. Mogłem się w efekcie bardzo dobrze bawić. Nie wiemy jak to wyszło, przekonamy się już w sobotę.

Pozostaje włączyć Dwójkę i obejrzyć rypinian w nowych dla siebie rolach. Miejmy nadzieję, że to początek popularności Bractwa Rycerskiego i zobaczymy ich jeszcze nie raz w innych produkcjach.

(kr)

Rypin

Policja nie odpuszcza

Rypińscy kryminalni, wspólnie z funkcjonariuszami Krajowej Administracji Skarbowej, zabezpieczyli kolejne automaty do gier.

W sobotę 22 kwietnia mundurowi weszli do jednego z rypińskich lokali. Na miejscu przejęli cztery nielegalnie działające automaty do gier.

– Naruszenie przepisów prawa zostało potwierdzone w trakcie przeprowadzonych na miejscu eksperymentów procesowych – tłumaczy

asp. Dorota Rupińska, oficer prasowy KPP w Rypinie. – To dalszy ciąg wspólnych działań, które są wymierzone przeciwko osobom łamiącym przepisy Ustawy o grach hazardowych. Postępowanie w tej sprawie prowadzić będą funkcjonariusze Krajowej Administracji Skarbowej, którzy zabezpieczyli automaty.

Tym samym policja kontynuuje czynności rozpoczęte 11 kwietnia. Wówczas kryminalni zabezpieczyli sześć automatów. Posiadacz lokalu, w którym znajdują się niezarejestrowane urządzenia do gier ponosi karę pieniężną w wysokości 100 tys. zł od każdego automatu.

Tomasz Błaszkwicz
fot. KPP w Rypinie

RYPIN ➤ Nowe nasadzenia ozdobią miasto

Berberys i tawuła urozmaicą krajobraz miasta. Krzewy wzbogaciły pas zieleni na ulicy Lissowskiego, od skrzyżowania z ulicą Sommera do pobliskiego marketu. Rośliny w ubiegłym tygodniu posadzili pracownicy MOSiR-u. – W zeszłym roku posadzono klony pospolite w odmianie Golden Globe – mówi Przemysław Rębacz z rypińskiego magistratu. – Teraz uzupełniłyśmy je nasadzeniami berberysu i tawuły. Z kolei przy ulicy 11 Listopada i Mławskiej niedługo pojawią się głągi.

(kr), fot. nadesłane

Rypin

Wypromowali miasto

Dokończenie ze str. 1

– Jestem dumna z naszych maluszków, tym bardziej, że nie było podziału na kategorie wiekowe – dodaje Katarzyna Becmer. – Dzieci były oceniane tak jak starsi tancerze, według tych samych kryteriów. To pokazuje, że moi podopieczni prezentują już dojrzałość i odpowiednie umiejętności.

Dla Dziecięco-Młodzieżowej Grupy Estradowej nagrody zdobyte w Lidzbarku są kolejnym ogólnopolskim sukcesem. Podczas ubiegłorocznych wakacji tancerze sięgnęli po Grand Prix IX Letniego Festiwalu Tańca w Wiśle, a Maciej Wiśniewski otrzymał indywidualne wyróżnienie. W grudniu przyszedł kolejny sukces, tym razem na Ogólnopolskim Turnieju Tańca w Pasłęku. Pierwsze miejsce zdobyły też Calineczki za „Dance, dance, dance”, a trzecie Muzyczna Mafia za „Money, money”. Znowu nie zabrakło wyróżnień indywidualnych, tym razem dla Patrycji Staszewskiej i Macieja Becmera za układ „Chodź, przytul, przebac”.

– Do każdego konkursu przygotowujemy się oddzielnie – opowiada tancerz Konrad Tęgowski. – Na miesiąc przed startem wrzucamy wyższy bieg, zwiększając liczbę prób. W pocie czoła staramy się dopracować najmniejsze szczegóły, każdy z nas daje z siebie sto procent. W takich chwilach często przychodzą momenty załamania. Wtedy bardzo łatwo jest zrezygnować, jednak wiemy, że aby osiągać sukcesy, należy ciężko pracować. Wspieramy się nawzajem, możemy również liczyć na pomoc naszych instruktoerek. Jednak nad wszystkim czuwa pani Becmer, która zawsze dopina wszystko na ostatni guzik, wspiera nas i motywuje do działania.

Mieszkańcy Rypina i powiatu będą mogli zobaczyć występ grupy już w sobotę 6 maja podczas „Ekologicznej majówki” na placu przy ul. Nowy Rynek. Impreza startuje o godz. 10.00.

Tekst i fot.
Tomasz Błaszkwicz

TYGODNIK REGIONU RYPIŃSKIEGO

Redakcja:
87-400 Golub-Dobrzyń
ul. Rynek 20
tel. (56) 682 26 80
e-mail: redakcja@wpr.info.pl
Redaktor Naczelny:
Wojciech Kwiatkowski

Dział reklamy:
tel. (56) 682 26 80
e-mail: reklama@wpr.info.pl
Wydawca:
Wydawnictwo
Promocji Regionu Sp. z o.o.
87-400 Golub-Dobrzyń
ul. Rynek 20
Druk:
GRUPA WM Sp. z o.o.
10-364 Olsztyn, ul. Tracka 5

Redakcja nie zwraca tekstów niezamówionych oraz zastrzega sobie prawo do ich redagowania i skracania. Redakcja nie odpowiada za treść zamieszczonych ogłoszeń.

Ciąg dalszy sporu o przedszkole

GMINA BRZUZE ▶ W lutym Rada Gminy Brzuze zdecydowała o likwidacji Przedszkola Samorządowego w Ostrowitem. Negatywną opinię w tej sprawie wydał kurator, ale rada się z nią nie zgadza i podjęła uchwałę o złożeniu zażalenia do ministra edukacji

Rada gminy przyjęła uchwałę o zamiarze likwidacji przedszkola na sesji 27 lutego. W zamian miały zostać utworzone oddziały przedszkolne przy SP w Ostrowitem. Uchwała była intencyjna, co oznacza, że jeszcze nie przesądzała o losach placówki. Do faktycznej likwidacji potrzebne było pozytywne stanowisko kuratora oświaty. Już wtedy miała miejsce dyskusja pomiędzy radnymi a jednym z rodziców. Roman Gawroński z Ostrowitego sprzeciwiał się zmianom proponowanym przez radę.

Okazuje się, że Kujawsko-Pomorski Kurator Oświaty zajął negatywne stanowisko w tej sprawie. Z pisma kuratorium z końca marca wynika, że zostały uwzględnione

argumenty Romana Gawrońskiego. Wystosował on w imieniu części rodziców dokument do kuratorium, w którym przedstawił swoje obawy.

Mieszkaniec powoływał się na istnienie odpowiednich warunków dla dzieci w obecnym przedszkolu. Jednocześnie wyraził wątpliwości wobec proponowanych rozwiązań gminy. Według niego wydawanie posiłków przedszkolakom w oddziałach przedszkolnych może być utrudnione, bo w budynku szkoły podstawowej nie ma kuchni ani stołówek. Żeby zjeść obiad, dzieci miałyby wyjść na zewnątrz i przejść do sąsiedniego budynku, w którym aktualnie mieści się gimnazjum. Mieszkaniec uważa, że to

może spowodować ograniczenie posiłków i brak możliwości zjedzenia śniadania. Podobna sytuacja została przedstawiona w sprawie korzystania z sali gimnastycznej, która również mieści się w osobnym budynku. Mężczyzna zwracał też uwagę na niedostosowanie toalet w budynku SP oraz szatni przy sali gimnastycznej do wzrostu i możliwości dzieci w wieku przedszkolnym.

– Nie wiemy, czy i jak będą dostosowane łazienki dla dzieci z oddziałów przedszkolnych; bardzo ważne jest też to, czy będą to pomieszczenia wspólne do korzystania ze starszymi dziećmi – pisał Gawroński.

Oddziały przedszkolne miałyby znajdować się w obecnym budynku podstawówki. W przyszłości przedszkolaki miałyby dzielić ten obiekt z uczniami klas 1-3.

Samorząd gminy zaproponował udostępnienie dla przedszkolaków placu zabaw w Ostrowitem, jednak według Gawrońskiego, wiąże się to z zagrożeniem. Poparł to argumentem, że plac zabaw mieści

się tuż przy gimnazjum, obok kompleksu boisk, z których korzysta młodzież. Mieszkaniec twierdzi, że dzieci miałyby kontakt z dużo starszą młodzieżą, podczas gdy przy przedszkolu samorządowym plac zabaw jest zamknięty i przeznaczony dla małych dzieci.

– Mamy tu do czynienia z wieloma ogólnikami nie dającymi konkretnych rozwiązań, nic więc dziwnego, że budzą one duży niepokój rodziców. Liczymy na wzięcie pod uwagę głównie dobra naszych dzieci, a nie argumentów ekonomicznych. Wiadomo przecież, że przyszłe zyski z dobrego wykształcenia są ważniejsze niż obecne „straty”. Tak łatwo jest coś zniszczyć, a trudno odbudować – w ten sposób w piśmie zostały skomentowane zamierzenia samorządu.

W marcu Rada Gminy Brzuze zdecydowała o wniesieniu zażalenia do Ministra Edukacji Narodowej na postanowienie kuratora, jednoznacznie krytykując wymienione wyżej powody.

– Z argumentami tymi Rada Gminy nie może się zgodzić – czy-

tamy w uzasadnieniu do zażalenia. – Kujawsko-Pomorski Kurator Oświaty nadał im nadmierną rangę, nie ustosunkowując się natomiast do argumentów przedstawionych w uzasadnieniu do przedmiotowej uchwały.

Jednocześnie rada odpowiedziała na szereg problemów poruszonych przez kuratora. Z całą pewnością uzasadnienia można zapoznać się na stronie internetowej: www.bip.brzuze.pl.

– Trzeba zauważyć, że większość rodziców nie wyraziła sprzeciwu wobec proponowanych zmian – mówi wójt Jan Koprowski. – Co więcej, decydują się oni na zapisywanie dzieci do oddziałów przedszkolnych. Zapewniam, że dzieci będą miały jak najlepszą opiekę, ponieważ są przygotowane środki na dostosowanie obiektów.

Gmina czeka na odpowiedź ministra edukacji w tej sprawie. Do tematu wrócimy.

**Daria Szpejenkowska
i Tomasz Błaszkwicz
fot. archiwum**

OGŁOSZENIE

#MarszWolności

MARSZ WOLNOŚCI

6 maja, sobota, godz. 13.00

Ruszamy z Placu Bankowego w Warszawie.
Idziemy na Plac Konstytucji. (Koncert BIG CYC)

ZAPRASZAMY!

Przemysław Terminiński
Senator RP

Tomasz Lenz
Poseł na Sejm RP

Antoni Mężydło
Poseł na Sejm RP

Arkadiusz Myrcha
Poseł na Sejm RP

Zapraszamy na wspólny wyjazd do Warszawy. Tel. 56 621 06 15 kujawsko-pomorski@platforma.org

Do pracy z nową wiedzą

RYPIN ▶ W piątek 21 kwietnia w rypińskim magistracie dyplomy ukończenia studiów podyplomowych odebrali absolwenci oligofrenopedagogiki i socjoterapii

Zajęcia realizowało Kolegium Jagiellońskie Toruńskiej Szkoły Wyższej, a wykłady dla 36 osób odbywały się w Miejsko-Powiatowej Bibliotece Publicznej w Rypinie. Piątkowa uroczystość rozpoczęła się wysłuchaniem studenckiej pieśni Gaudeamus igitur. Następnie gości powitał dyrektor księżnicy Marek Taczyński.

– Możliwość odbywania studiów na miejscu, nie tracąc czasu na dojeżdżanie do Torunia, Włocławka czy Płocka, oszczędzając również w ten sposób pieniądze, spotkała się od samego początku z dużym zainteresowaniem – mówił na łamach naszego tygodnika Marek Taczyński. – Uczelnia, by mogła realizować studia poza Toruniem, musi mieć zgromadzoną określoną liczbę studentów na

dany kierunek studiów. W innym wypadku istnieje również możliwość zorganizowania studiów, ale przy wyższej już opłacie za studia.

Wszystkim studentom gratulacje z okazji ukończenia kierunków złożyli: burmistrz Paweł Grzybowski i prof. Grzegorz Górski. Później przyszła pora na najważniejszą część uroczystości, czyli wręczenie dyplomów ukończenia studiów.

– Z oferty korzystają najczęściej osoby, które wykorzystują zdobytą wiedzę w pracy, czyli np. nauczyciele – dodaje Marek Taczyński. – Wśród osób studiujących przeważają osoby z Rypina, ale sporą grupę stanowią również studenci z okolicznych gmin czy powiatów.

Ubiegłotygodniowa uroczystość była podsumowaniem dru-

giej edycji studiów. Tymczasem rypińska biblioteka i KJTSW przeprowadziły już kolejną rekrutację. Do wyboru były następujące kierunki: oligofrenopedagogika (koszt 1900 zł przy jednej racie), socjoterapia (1900 zł), terapia pedagogiczna z elementami psychologii (2500 zł), doradztwo i pośrednictwo zawodowe (2500 zł), organizacja i zarządzanie oświatą (2500 zł), edukacja wczesnoszkolna z metodyką nauczania języka angielskiego (2500 zł) oraz oligofrenopedagogika z elementami rewalidacji (2500 zł). Ostatecznie chęć studiowania wyraziło 13 osób, które w weekend 13-14 maja spotkają się na pierwszym zjeździe z oligofrenopedagogiki.

Tomasz Błaszkwicz
fot. UM Rypin

Gmina Brzuze

Rywalizacja z przyrodą w tle

1 lipca do Trąbina przyjadą sportowcy z całej Polski, którzy wezmą udział w corocznym triathlonie.

– Te zawody to doskonała promocja dla naszej gminy – mówił dla naszego tygodnika wójt Jan Koprowski. – Stawiamy na turystykę, mamy kilkanaście pięknych jezior i już wkrótce będziemy organizować więcej imprez,

wykorzystując ten naturalny potencjał.

Triathlon to połączenie trzech dyscyplin: biegania, pływania i jazdy na rowerze. W sobotę 1 lipca zawodnicy rozpoczną rywalizację nad Jeziorem Trąbińskim. Będą

musieli przepłynąć 750 - metrowy odcinek, a następnie przesiadą się na rower. Po przejechaniu około 20-kilometrowej trasy wokół Trąbina i okolic, ostatnim zadaniem będzie przebiegnięcie pięciokilometrowego odcinka z metą przy szkole podstawowej.

Osoby, które chciałyby wziąć udział w zawodach, mogą zapisywać się do końca czerwca za pośrednictwem strony: www.triathlon.brzuze.eu. Organizatorem imprezy jest klub Pojezierze Brzuze, który pozyskał na ten cel środki z Urzędu Marszałkowskiego. Patronat nad zawodami objął wójt gminy Brzuze.

Tekst i fot.
Tomasz Błaszkwicz

Powiat

Ruszyli z kopyta

Rypinianie przecierali w sobotę oczy ze zdziwienia, widząc grupę jeźdźców konnych na ulicach miasta. Skąd się wzięli i dlaczego?

W sobotę 22 kwietnia ze stajonu MOSiR wystartował ósmy rajd konny. W tym roku z Rypina ruszyło dziewięciu konnych, a później dołączyły jeszcze dwie grupy: z Czumska i Skrwilna. W rajdzie Rypińskiej Grupy Jeździeckiej i Nadleśnictwa Skrwilno łącznie wzięło udział 15 osób.

– Inicjatywa była taka, żeby łączyć historię z rekreacją – tłumaczy dyrektor muzeum Andrzej Szalkowski. – Jeździectwo stało się formą pielęgnowania tradycji. Wcześniejsze wydarzenia upamiętniały np. potyczki powstania styczniowego z naszej okolicy. W tym roku podróż po Szwajcarii Dobrzyńskiej stała się hołdem dla konia.

Niedawno sejm przyjmują uchwałę, która miała dołączyć konie do panteonu naszych symboli, którymi są orzeł i bocian. Posłowie

chcieli zwrócić uwagę na złe traktowanie tych zwierząt.

– Konie są jednymi z niewielu zwierząt, które towarzyszyły człowiekowi w rozwoju cywilizacyjnym od samego początku – opowiada dyrektor Szalkowski. – Pomagały przy zdobywaniu terenów, jako transport, siła pociągowa, jako rumak bojowy. Władze podjęły uchwałę, a my postanowiliśmy uczcić święto na swój sposób, zabierając konie na przygodę. Rajd miał formę gwiazdzystą, czyli gwiazdźście zjeżdżaliśmy się do punktu zbiórki. Po drodze odsłaniliśmy tablice, pomnik ku pamięci rozstrzelanego w lesie na Lipcu.

Miejscem kończącym rajd było Sarnowo, gdzie sarmackim zwyczajem czekała na uczestników biesiada.

(kr)

Powiat

Liderzy bezpieczeństwa

W sobotę 22 kwietnia uczniowie ze szkół podstawowych i gimnazjów wzięli udział w powiatowych eliminacjach do Ogólnopolskiego Turnieju Bezpieczeństwa w Ruchu Drogowym.

Etap powiatowy został zorganizowany w Zespole Szkół Miejskich w Rypinie. W rywalizacji wzięło udział łącznie 27 uczniów ze szkół podstawowych i gimnazjalnych. W pierwszej części uczestnicy rozwiązywali test teoretyczny, a następnie wykonywali zadania praktyczne takie jak: jazda rowerem po miasteczku i torze sprawnościowym oraz udzielanie pierwszej pomocy przedmedycznej.

W klasyfikacji drużynowej szkół podstawowych zwyciężył Półwiesiek Mały, drugą lokatę zajęła placówka ze Skrwilna, a na trzecim miejscu uplasował się Radzynek. W rywalizacji gimnazjów najlepsze były Radziki Duże, tym samym potwierdzając dominację gminy Wąpielsk w konkursie. Drugą lokatę zajęło Gimnazjum Powiatowe w Rypinie, a trzecia pozycja przypadła gospodarzom z ZSM.

Uczniowie rywalizowali pod czujnym okiem funkcjonariuszy z Komendy Powiatowej Policji

w Rypinie.

– Turniej ten rozpoczął cykl działań pod wspólnym hasłem „Kręci mnie bezpieczeństwo”, mających na celu promowanie bezpieczeństwa rowerzystów – tłumaczy asp. Dorota Rupińska, oficer prasowy KPP. – Gratulujemy wszystkim uczestnikom, a wygranym życzymy powodzenia na szczeblu eliminacji okręgowych.

Organizatorzy przyznali także nagrody indywidualne. Wśród uczniów ze szkół podstawowych największą wiedzę wykazał się Norbert Kantorski ze Skrwilna, który wyprzedził Kacpra Komorowskiego z tej samej szkoły i Roksanę Pawłowską z Półwieska Małego. Najlepsza spośród gimnazjalistów była Magdalena Januszewska z ZS nr 1, drugie miejsce zajęła Klaudia Bytner z Radzik Dużych, a trzecie Krystian Fudała z tej samej placówki.

Tomasz Błaszkwicz
fot. nadesłane

Poetycka wędrówka ze Stachurą

RYPIN ▶ W środę 19 kwietnia instruktorzy i artyści z Rypińskiego Domu Kultury przypomnieli twórczość Edwarda Stachury. W rolę wybitnego artysty wcielił się Patryk Zieliński, a spektakl dopełniły występy muzyczne

Sala widowiskowa kina Bałtyk zamieniła się w klimatyczną kafejkę, stylizowaną na lata 60. i 70. ubiegłego wieku. Spektakl „Ale czy warto...” był owocem współpracy instruktorów z RDK oraz młodzieży. Widzowie mogli posłuchać utworów, wykonanych na gitarze przez dyrektora domu kultury Grzegorza Ziomka. Na basie zagrał Maciej Jesionkowski, a na klawiszach: Dariusz Puciński i Justyna Motylewska, odpowiedzialna także za scenariusz i reżyserię (wspólnie z Justyną Rucińską). O scenografię zadbała Agnieszka Szwankowska, natomiast o światło i dźwięk Jarosław Majewski.

– Pracując nad scenariuszem spełniałam jedno z wielu swoich marzeń i jestem z tego powodu naprawdę szczęśliwa – mówi Justyna Motylewska, instruktor z RDK. – Traktowałam to wydarzenie niezwykle osobiście i emocjonalnie, dlatego sama możliwość wystąpienia wspólnie z innymi artystami dała mi wiele satysfakcji. Sentyment do poezji Stachury zawdzięczał starszemu bratu,

W rolę Edwarda Stachury wcielił się Patryk Zieliński

który w młodzieńczych latach grał i śpiewał jego piosenki, czym, co prawda nieświadomie, wpłynął na mój muzyczny i literacki gust.

Główną rolę w spektaklu zagrał Patryk Zieliński, który poprzez poruszające monolog i cierpienie, miłości i sensie życia, przypominał niejednoznaczny sylwetkę poety. Edward Stachura był jednym z najwybitniejszych polskich twórców XX wieku. Stworzył takie utwory jak: „Jestem niczyj” czy „Wędrówką życie jest człowieka”, w środę wykonane przez młodych

Na scenie kina Bałtyk zaprezentowali się pracownicy RDK i młodzi artyści

artystów: Patrycję Rygielską, Natalię Sulską, Jakub Robalewskiego, Oliwię i Bartosza Rochnowskich, Urszulę Zgórzyńską i Natalię Mikołajską.

– Wszyscy artyści prezentujący słowem czy śpiewem twórczość poety, mimo młodego wieku, wykazali się ogromną dojrzałością emocjonalną, jak również artystyczną – dodaje Justyna Motylewska. – Przygotowania do wydarzenia były czasochłonne. Graliśmy na żywo, nie podpieraliśmy się gotowymi podkładami,

a to wymagało intensywnych ćwiczeń. Z próby na próbę wychodziłmy coraz bardziej „muzycznie dopasowani”. Moje odczucia po spektaklu są bardzo pozytywne. Jestem dumna z młodzieży i mam nadzieję, że udało nam się wzruszyć widzów oraz skłonić do refleksji nad wyborami i decyzjami podejmowanymi w życiu.

Dorobek Edwarda Stachury mógł być zapewne jeszcze bogatszy, jednak w 1979 roku popełnił samobójstwo. W swoim ostatnim pożegnalnym utworze napisał:

„Umieram za winy moje i niewinność moją, za brak, który czuję każdą częścią ciała i każdą częścią duszy”.

Fani teatru już wkrótce będą mogli wybrać się na kolejne ciekawe wydarzenie. W dniach 13-14 maja w kinie Bałtyk odbędzie się Rypińska Wiosna Teatralna. Na scenie, oprócz grup konkursowych, monodram zaprezentuje Sebastian Cybulski.

Tekst i fot.
Tomasz Błaszkievicz

Rypin

W kinie o uzależnieniach

W poniedziałkowy wieczór 24 kwietnia członkowie Klubu Miłośników Filmów rozmawiali o działaniu narkotyków. Punktem wyjścia do dyskusji była produkcja „Requiem dla snu”.

Film Darrena Aronofsky'ego z 2000 roku opowiada o grupie amerykańskich nastolatków, pragnących lepszego życia. Poprzez narkotyki próbują zrealizować swoje marzenia, ale popadają w nałóg, który doprowadza ich na samo dno. Obraz jest ekranizacją powieści Huberta Selby'ego. Główną rolę w filmie zagrał Jared Leto.

Gościem specjalnym poniedziałkowego spotkania był sierż. sztab. Henryk Romanowski z rypińskiej policji. Funkcjonariusz

rozmawiał z młodzieżą o konsekwencjach zażywania narkotyków. Wspominał, że problem nie dotyczy jedynie dużych miast. Okazuje się, że policjanci na terenie powiatu rypińskiego często są wzywani do szkół, które alarmują, że niektórzy uczniowie zachowują się podejrzanie. Romanowski zwrócił też uwagę na zwiększającą się popularność amfetaminy i tzw. dopalaczy. Skład chemiczny tych substancji może prowadzić nawet do śmierci.

– Osoba uzależniona od narko-

tyków czy alkoholu nie jest pozbawiona pomocy – tłumaczył sierż. sztab. Henryk Romanowski. – Jako instytucja mamy możliwość skierowania jej do ośrodków leczenia uzależnień. Jednak warunek jest jeden, ta osoba musi sama chcieć wyjść z nałogu.

Przed wakacjami członkowie Klubu Miłośników Filmów spotkają się jeszcze dwukrotnie. Przypominamy, że udział w seansach i późniejszych dyskusjach jest bezpłatny.

Tomasz Błaszkievicz

GMINA WĄPIELSK ▶ 40 lat minęło...

21 kwietnia był ostatnim dniem pracy Wiesławy Sińczak, która przez 40 lat prowadziła sekretariat w szkole w Radzikach Dużych. Zasłużona pracowniczka doczekała się miłego pożegnania, przygotowanego przez gimnazjalistów. Uczniowie na chwilę zapomnieli o egzaminach końcowych i wręczyli pani Wiesławie piękne kwiaty. Nie zabrakło podziękowań i życzeń, do których my także się przyłączamy!

(daria), fot. nadesłane

Gmina Rogowo

Nadzwyczajny jubileusz

20 kwietnia Henryka Krajewska, mieszkanka gminy Rogowo, świętowała setne urodziny.

Z tej okazji z życzeniami i upominkami jubilatkę odwiedzili: wójt Barbara Nowakowska, kierownik KRUS w Rypinie Jacek Zająkała i Anna Ostrowska, kierownik Urzędu Stanu Cywilnego.

– Pani Henryka była bardzo szczęśliwa, gdy przy torcie i lampce szampana zgromadzeni goście odśpiewali jej huczne 200 lat – opowiada Anna Ostrowska. – Jubilatka jest bardzo pogodna, aż trudno uwierzyć, że świętowała już setne urodziny.

Henryka Krajewska urodziła się w 1917 roku, w czasie I wojny

światowej, jako najstarsza z jedenaściorga rodzeństwa. Do dziś żyje już tylko jej 93-letnia siostra Wacława. W wieku 16 lat pani Henryka założyła rodzinę. Wraz z mężem, św. pamięci Stefanem, wychowała dwoje dzieci (niestety pozostała dwójka odeszła tuż po narodzinach). Dziś jubilatka cieszy się z obecności 10 wnuków, 26 prawnuków i ośmiu praprawnuków. Najstarszej mieszkance gminy Rogowo życzymy zdrowia i pogody ducha.

oprac. (ToB)
fot. nadesłane

Maraton gimnazjalny

POWIAT ▶ W ubiegłym tygodniu gimnazjaliści ze szkół powiatu rypińskiego podeszli do egzaminów końcowych. W ciągu trzech dni zmierzali się z minimum pięcioma testami

Nikodem Jarzębowski z Gimnazjum Powiatowego w Rypinie przyznaje, że najlepiej poszły mu egzaminy z matematyki i języka polskiego

W środę 19 kwietnia uczniowie klas trzecich sprawdzili swoją wiedzę z nauk humanistycznych. Najpierw podeszli do testu z historii i WOS-u. O jedenastej zmierzali się z językiem polskim. Najwyżej punktowanym zadaniem była rozprawka „Czy marzenia mają moc sprawczą?”. Zdający odwoływali się do: „Bestsellerów” Jana Tomkowskiego, fragmentu

„Psa Baskerville’ów” Arthura Conan Doyle’a i „Mody językowej” Ewy Kołodziejek.

– Uczniowie byli dobrze przygotowani, ponieważ nauczyciele prowadzili zajęcia dodatkowe, dużo czasu poświęcili na powtórki – mówi Wioletta Nadolna, wychowawczyni jednej z klas trzecich w Ostrowitem w gminie Brzuze. – Jesteśmy spokojni o wyniki naszych podopiecznych, choć wiadomo, że stres robi swoje. Teraz pozostaje nam czekać.

– Test z części humanistycznej poszedł nam dobrze, bo też długo się przygotowywaliśmy. Mielśmy specjalne repetytorium, gdzie były wyszczególnione najważniejsze rzeczy – opowiadają Weronika Marchewka i Miłosz Gawroński z Gimnazjum Powiatowego w Rypinie. – Jeśli wszystko ułoży się po naszej myśli, planujemy zostać w ogólniaku.

Następnego dnia młodzież napisała egzaminy z części matematyczno-przyrodniczej.

– Najtrudniejsze były zadania z chemii – mówi Jakub Hiszpański z ostrowskiego gimnazjum. – Było dużo wzorów. Fizyka za to okazała się dla mnie bardzo łatwa

i myślę, że poszło mi nieźle.

– Uważam, że napisałam dobrze egzamin z matematyki, gorzej było z przedmiotami przyrodniczymi – dodaje Julia Ciecierska z gimnazjum w Radzikach Dużych.

Ostatnie, piątkowe testy dotyczyły języków obcych. Gimnazjaliści mieli do wyboru sześć języków, a chętni mogli także sprawdzić swoją wiedzę na poziomie rozszerzonym.

– Najtrudniejsze na egzaminie z angielskiego było zadanie dziesiąte, związane z gramatyką – opowiada Klaudia Bytner, uczennica gimnazjum w Radzikach Dużych. – Polegało na dopasowaniu czasowników i przymiotników w odpowiedniej formie. Ogólnie poszło mi dobrze.

Wyniki egzaminów uczniowie poznają 16 czerwca, a zaświadczenia otrzymają 23 czerwca, w dniu zakończenia roku szkolnego. Liczba zdobytych punktów będzie brana pod uwagę przy prowadzeniu rekrutacji przez szkoły średnie.

Tekst i fot.

**Daria Szepejkenowska
i Tomasz Błaszczewicz**

Miłosz Gawroński i Weronika Marchewka z Gimnazjum Powiatowego w Rypinie byli zadowoleni z części humanistycznej

Przy wejściu na salę egzaminową musieli przejść weryfikację. Na zdjęciu: Gimnazjum im. Józefa Wybickiego w Rypinie

Uczniowie poznają wyniki testów 16 czerwca. Na zdjęciu: Gimnazjum im. Józefa Wybickiego w Rypinie

Młodzież z gminy Brzuze już wkrótce stanie przed wyborem szkoły średniej

Sprawdzanie formalności czekało także podopiecznych szkoły w Ostrowitem

Trzecioklasiści ze szkoły w Radzikach Dużych podeszli do egzaminów bez większego stresu

Jednośladem po powiecie

RYPIN ▶ Z początkiem wiosny w Zespole Szkół nr 2 w Rypinie ponownie ruszyła akcja „Rowerem do szkoły”. W miniony piątek grupa uczniów wyruszyła na wycieczkę do Skrwilna

Akcja ma zachęcić młodzież do podjęcia aktywnego trybu życia. Szkoła dysponuje swoimi rowerami, zakupionymi dzięki pomocy sponsorów, rady rodziców i nauczycieli. Pierwszą okazją do wypróbowania pojazdów była wyprawa do Nadleśnictwa Skrwilno. Uczniowie klasy logistycznej i handlowej sprawdzili swoją kondycję.

– Jedziemy do Skrwilna na wycieczkę turystyczno-krajoznawczą – mówi wicedyrektor Stefan Róg. – Na miejscu czekają na uczniów zajęcia z rachunkowości i ekonomii. Młodzież wysłucha wykładu „Koszt ochrony środowiska w rachunku kosztów przedsiębiorstwa”. Później planowane są inne atrakcje: historia roweru czy też zwiedzanie sali pamięci nadleśnictwa. Wyruszymy również śladem ścieżki dydaktycznej, uczniowie poznają ciekawe okazy botaniczne. Przed sobą mamy 42 km, w jedną i drugą stronę.

Grupa pojechała także do miejsca pamięci w Raku. Rowe-

rzystom towarzyszył bus, w którym na wszystkich czekały zdrowe przekąski i ciepła herbata. Wśród uczestników nie brakowało osób, które w sezonie wiosenno-letnim dojeżdżają do szkoły rowerem.

– Do szkoły mam raptem siedem kilometrów, w zeszłym roku chętnie jeździłam właśnie na rowerze. W tym roku także planuję dojeżdżać, ale dopiero jak zrobi się cieplej. To nie jest męczące, a dobre dla zdrowia i samopoczucia – mówi Natalia Rudnicka.

Kolejne wyprawy rowerowe już wkrótce. Być może młodzieży z „Ekonomika” uda się zarazić swoją pasją rówieśników z innych szkół.

Tekst i fot. (kr)

Rypin

Policjanci z wiedzą

W środę 19 kwietnia rypińscy funkcjonariusze wzięli udział w szkoleniu zatytułowanym „Rola funkcjonariuszy Policji w przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie w środowisku lokalnym”.

Spotkanie odbyło się sali konferencyjnego rypińskiego magistratu. Uczestniczyli w nim policjanci, którzy na co dzień, realizując zadania służbowe, stykają się z przemocą domową.

– Szkolenie koncentrowało się nie tylko na ogólnych zagadnieniach dotyczących zjawiska przemocy w rodzinie, ale przede wszystkim na praktycznych aspektach interwencji oraz pracy z ofiarą czy sprawcą przemocy w rodzinie – tłumaczy asp. Dorota Rupińska, oficer prasowy KPP w Rypinie.

Zajęcia, zarówno prawne jak i psychologiczne, prowadzili: psycholog Kinga Mickiewicz-Stopa i adwokat Stanisław Chodkowski. Szkolenie zorganizowali: Departament Spraw Społecznych oraz Departament Wdrażania Europejskiego Funduszu Społecznego i Zdrowia, w porozumieniu z Komendą Wojewódzką Policji w Bydgoszczy.

Tomasz Błaszczewicz

REKLAMA

T...

LIFE IS FOR SHARING.

KUJAWSKO-POMORSKIE

MA 20 GIGA

ZA DARMO

OD NAJLEPSZEJ SIECI

T-Mobile otrzymał certyfikat „Best in Test” i z tej okazji uwalnia Internet dla wszystkich. Wejdź na www.najlepszasiec.pl lub przyjdź do naszego sklepu i sprawdź, jak otrzymać 20 GIGA za darmo. Poczuj moc Internetu w T-Mobile.

BEST IN TEST

CERTYFIKAT F3

Szczegóły na www.najlepszasiec.pl

Ekologia w roli głównej

RYPIN ➤ W piątek 21 kwietnia, z okazji Dnia Ziemi, rypińska księżnica zorganizowała „II Pokaz Mody Ekologicznej”, połączony z rozstrzygnięciem konkursów plastyczno-literackich. Nagrody uczestnikom przyznał m.in. nasz tygodnik

Impreza odbyła się w Rypińskim Domu Kultury. Brały w niej udział nie tylko osoby rywalizujące w konkursach, ale także silne reprezentacje szkół podstawowych. Najbardziej widowiskową kategorią był „II Pokaz Mody Ekologicznej”, który polegał na zaprezentowaniu strojów wykonanych z różnych, na pierwszy rzut oka, niepotrzebnych materiałów. Pierwsze miejsca w poszczególnych kategoriach zajęli: Kamila Dąbrowska oraz Filip Skudzawski i za swoją pracę otrzymali tablety. Nagrodę prasy, przyznaną przez nasz tygodnik, wygrał Jeremi Gołębiowski. Wśród dorosłych zaprezentowała się jedna uczestniczka Fortunata Płusa, do której trafił sprzęt AGD i kosmetyki.

– Chciałabym, żeby mój występ zachęcił inne osoby dorosłe do zaangażowania się w konkursy ekologiczne. Liczę, że za rok będzie nas więcej – mówiła Fortunata Płusa.

Pierwsze miejsce w konkursie literackim „Eko Gwiazda” zdobył Michał Karasiewicz, za tekst o prośrodkowej działalności Stinga. Laureat wygrał m.in. książkę „Miało archipelag. Polska mniejszych miast” Filipa Springera, ufundowaną przez nasz tygodnik. Drugie miejsce zajęła Aleksandra Więckiewicz, która otrzymała od nas publikację „Sekretne życie drzew” Petera Wohllebena.

W międzyczasie jury rozstrzygnęło rywalizację wśród młodych plastyków. Najlepszą „Eko Reklamę” wykonały: Zuzanna Armata i Julia Brokos, a nagroda pocieszenia powędrowała do Martyny Siłakowskiej i Weroniki Marchewki. W kategorii „Eko Bohater Literacki” po pierwsze miejsce sięgnęli: klasa II e ze Szkoły Podstawowej nr 3 w Rypinie, z opiekunem Pauliną Kluczyńską; grupa świetlicowa z Zespołu Szkół nr 5 w Rypinie,

z opiekunem Anną Dąbrowską oraz Igor Lemański i Wiktor Zgryziewicz, z opiekunem Niną Wójtowicz.

– Poziom był bardzo wysoki, widzę postęp w porównaniu do poprzedniego roku – mówi Przemysław Rębacz z rypińskiego magistratu, przewodniczący komisji konkursowej. – Oczywiście estetyka jest ważna, ale chodzi nam przede wszystkim o kształtowanie właściwych postaw u dzieci. To fascynujące, że można zrobić coś z niczego, dać nowe życie elementom, które zwykle trafiają na wysypisko. Ten konkurs pokazał, że jeśli każda jednostka da coś od siebie, wspólnie możemy zrobić wspaniałe wydarzenie z ekologią w roli głównej.

Rypińska biblioteka już planuje kolejną edycję ekologicznych konkursów.

**Tomasz Błaszczewicz
fot. (ToB) i nadesłane**

Jeremi Gołębiowski za ekologiczny kostium astronauty otrzymał nagrodę Tygodnika Regionu Rypińskiego CRY

W pokazie mody wystąpiła także Fortunata Płusa

Po nagrodę w konkursie „Eko Bohater Literacki” sięgnęły m.in. dzieci ze Szkoły Podstawowej nr 3 w Rypinie

„II Pokaz Mody Ekologicznej” znów cieszył się dużym zainteresowaniem wśród dzieci ze szkół podstawowych

Rypin

Poeci bawili nie tylko dzieci

Sobotnie przedpołudnie 22 kwietnia w Przedszkolu Miejskim nr 3 upłynęło pod znakiem VI Konkursu Recytatorskiego.

„Bosa osa” zapewniła Asi Cieszyńskiej podium

W tegorocznej edycji wzięły udział dzieci z przedszkoli nr: 1, 2, 3 w Rypinie, Przedszkola Niepublicznego Chatka Puchatka, Przedszkola Samorządowego w Ostrowitem i Przedszkola Gminnego w Skrwilnie. W szranki recytatorskie stanęło aż 19 maluchów. Każdy uczestnik przygotował jeden wiersz.

Jury w składzie: Elżbieta Daczko, Justyna Motylewska i Ewa Chabowska miało twardy orzech do zgryzienia, bo dzieci, poza niewątpliwymi talentami oratorskimi, wykazały się także zdolnościami aktorskimi i komediowymi. Na scenie pojawiły się: bosa osa, rycerze, lekarze i patrioci. Każdy występ zbierał burze okla-

sków. Ostatecznie pierwsze miejsce zdobyli: Lidia Łydziańska z PM nr 1, Joasia Cieszyńska z PM nr 2 i Kuba Gołębiowski z PS w Ostrowitem. Drugie lokaty zajęli: Bartek Błaszczewicz z PM nr 3, Mateusz Małkiński z PS w Ostrowitem i Kornelia Siatkowska z PM nr 1. Trzecie miejsce przypadło: Marii Truszkowskiej z PM nr 2, Jasiowi Lamparskiemu z tej samej placówki i Jasiowi Betlejewskiemu z PM nr 1.

– Mama zamówiła mi piękny kostium, żeby pasował do wiersza – opowiada Kuba Gołębiowski.

– Mój wierszyk był łatwy, szybko się go nauczyłam – dodaje Asia Cieszyńska, która niedawno zdobyła laury w przeglądzie

Jury w składzie: Ewa Chabowska, Justyna Motylewska i Elżbieta Daczko było pod wrażeniem umiejętności dzieci

piosenki angielskiej.

Wszyscy uczestnicy otrzymali pamiątkowe dyplomy, nagrody książkowe oraz słodczyce.

Tradycyjnie konkurs patronatem objął burmistrz Paweł

Grzybowski. Oratorskie popisy przedszkolaków podziwiała także: dyrektor Miejskiego Zespołu Obsługi Oświaty Małgorzata Świtalska i radna Barbara Górecka.

Tekst i fot. (kr)

Przyczyny problemów z rozrodem loch cz. II

HODOWLA ➤ Obok odpowiednich pomieszczeń dla loch, gwarantujących zwierzętom dobrostan, wysokojakościowych pasz, zawierających odpowiednią dawkę energii, witamin i minerałów, kolejnym ważnym czynnikiem wpływającym na rozród są choroby wirusowe i bakteryjne. Ich występowaniu sprzyja nieprzestrzeganie zasad bioasekuracji oraz zakup zwierząt ze stad o niskim statusie zdrowotnym

Szczególne zagrożenie dla loch stanowią: PRRS, czyli zespół rozrodco-oddechowy, parwowirus, leptospiroza, chlamydia oraz wścieklizna rzekoma.

Choroby wirusowe

PRRS to choroba wirusowa, która dotyka zarówno loszki remontowe, jak i warchlaki czy tuczniki. U loch wiąże się pogorszeniem wyników inseminacji i poronieniami. Dalszy rozwój choroby skutkuje przedwczesnymi porodami oraz martwymi prosiętami czy zmumifikowanymi płodami. Jeśli chodzi o warchlaki czy tuczniki, objawami są problemy z układem oddechowym, kaszel i gorączka. W ochronie przed tym wirusem bardzo ważna jest prewencja oraz odpowiednia kwarantanna nowych zwierząt przed wprowadzeniem ich do stada. Jeśli już stado jest zarażone PRRS, konieczne są szczepienia.

Parwowirus świń (PPV) jest groźny wyłącznie dla loch pro-

nych i jeśli do zakażenia doszło u sztuk niskoprosnych, do ok. 60.–70. dnia ciąży. Konsekwencją są zaburzenia w układzie rozrodczym i występowanie wczesnych poronień. Zarażone lochy rodzą martwe lub zmumifikowane prosięta. Także bardzo niskie mioty, poniżej 5 sztuk, mogą być sygnałem występowania tego schorzenia.

Chorobą wpływającą bardzo znacząco na parametry rozrodu jest wirusowa wścieklizna rzekoma, szerzej znana jako choroba Aujeszkiego. Wywołując ją patogeny obniżają odporność, powodują problemy z układem pokarmowym, oddechowym, drżenie mięśni, przykurcze, niedowłady, porażenia, ślinotok i chudnięcie. Wpływają na pogorszenie wykorzystania paszy i obniżenie płodności – co w konsekwencji daje występowanie mumifikantów oraz słabe, nieliczne mioty.

Choroby bakteryjne

Leptospiroza to choroba bakteryjna przenoszona przez gryzonie. Zarażone lochy mogą rodzić martwe prosięta, często dochodzi też do późnych (powyżej 90. dnia ciąży) poronień.

W przypadku trzody chlamydiozę wywołują bakterie z rodzaju *Chlamydia* przenoszone przez ptaki. Jest to na tyle częsta przypadłość, iż wszystkie stada uważa się za zarażone. Zwykle choroba przebiega bezobjawowo. Dopiero przy znacznym spadku odporności u loch dochodzi do poronień w trzeciej, końcowej fazie ciąży lub do urodzenia martwych albo słabszych prosiąt.

Okres okołorodowy

Ostatnim czynnikiem, mającym wpływ na plenność loch, jest postępowanie w okresie okołorodowym. Często zdarza się jeszcze trwający 42 dni i więcej odchow prosiąt przy lochach. Tak długie pozostawianie prosiąt

z matką może powodować nadmierną jej eksploatację. Lochy po odsadzeniu jest w gorszej kondycji, wydłuża się okres od odsadzenia do wystąpienia rui, także pierwsze krycie częściej okazuje się być nieskuteczne. Przy późnym wystąpieniu rui owulacja następuje bardzo szybko od pierwszych jej objawów, więc plemniki nie mają wystarczająco długiego czasu na zapłodnienie komórek jajowych, a co za tym idzie – inseminacja jest nieskuteczna. Gdy ruja występuje po 5. dniu od odsadzenia, zabieg unasienniania należy przeprowadzić od razu na jej początku.

Bardzo ważna jest staranna obserwacja loch. Wczesne wykrycie objawów rujowych pozwala na dokładne określenie przewidywanej owulacji i podwyższenia odsetek skutecznych kryć. Warto również wykonać zabieg re-inseminacji, gdyż zwiększa to

prawdopodobieństwo ciąży. Jest to szczególnie ważne przy wczesnych rujach (szybko po odsadzeniu prosiąt), kiedy czas pomiędzy objawami rujowymi a owulacją jest dłuższy. Lochy po inseminacji należy utrzymywać indywidualnie aż do 30. dnia ciąży, zapewniając im spokojną atmosferę i ograniczając stresy. Wtedy można dokładnie zaobserwować, czy nie występuje kolejna ruja oraz zminimalizować ryzyko wczesnych poronień.

Skuteczny rozród jest wypadkową wielu czynników, poczynając od predyspozycji genetycznych, przez utrzymanie i żywienie, na zdrowiu kończąc. Należy skupić na nim uwagę, ponieważ uzyskanie dużych, zdrowych miotów od loch jest czynnikiem bardzo ważnym w opłacalności hodowli i może znacząco podnieść zyski z produkcji trzody chlewnej.

(aw, mcz)

REKLAMA

SPRAWDZONE PRODUKTY W PAKIECIE
NOWOŚĆ

Vitalpak

DOSTARCZA POZYTYWNEJ ENERGII

- ★ wysokie plonowanie
- ★ właściwe kształtowanie łanu
- ★ kompleksowe zaopatrzenie w niezbędne składniki pokarmowe
- ★ zabezpieczenie przed stresem

DYSTRYBUTOR: AGROLOK
www.agrolok.pl

Elvita Elvita Sp. z o.o. 78-627 Różewo • telefon: (67) 260-07-02 • kontakt@elvita.com.pl • www.elvita.com.pl

Zachowawcze i opłacalne

HODOWLA ➤ Hodowla świń w Polsce ma charakter niemal wyłącznie gospodarczy. Chodzi o dostarczenie jak największej ilości mięsa na rynek. Są jednak kraje, w których związana jest z tradycją i odbywa się na niewielką skalę

Na pastwiskach Hiszpanii i Portugalii zauważyć można nietypowe, bo niemal czarne świnki o umięśnionych nogach. To właśnie cechy charakterystyczne rasy iberyjskiej. Przodkowie tych świń paśli się na łąkach w tej części Europy już kilka tysięcy lat temu. Zwierzęta niemal wyginęły w latach 60. XX w., gdy Hiszpanię nawiedziła epidemia afrykańskiego pomoru świń.

Świnie iberyjskie nie przebywają w oborach, a na łąkach i pa-

stwiskach, gdzie żywią się m.in. żołędziami. Przemieszczają się swobodnie, pokonując dziennie spore odległości. Dzięki temu dają bardzo zdrowe mięso. Ich cechą charakterystyczną jest zdolność tworzenia grubej tkanki tłuszczowej i mięsa marmurkowego, bardzo cenionego w Hiszpanii. Wykonuje się z niego tradycyjne szynki jamon, dojrzewające przez długi czas w suszarniach.

W Polsce odpowiednikiem świ-

ni iberyjskiej są zwierzęta rasy złotnicka pstra, złotnicka biała i puławska. Są to rasy zachowawcze objęte programem ochrony. Szczególnie świnię rasy puławskiej dają wyjątkowo smaczne mięso o marmurkowatej strukturze. Wytwarza się z niego m.in. surowe, wędzone schaby oraz tradycyjne szynki. Hodowla tego typu zwierząt połączona z produkcją wędlin to bardzo ciekawy pomysł na biznes rolniczy. (pw)

Choroby

ASF w odwrocie

Nie ma nowych ognisk ASF wśród świń, ale wirus wciąż daje się we znaki dzikom – to ostatnie doniesienia związane z afrykańskim pomorem świń.

Rozwój sytuacji kontrolują służby weterynaryjne oraz Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi. – Wszyscy członkowie grupy zadaniowej podkreślili znaczenie bardzo ścisłego przestrzegania zasad bioasekuracji, gdyż najniebezpieczniejszym czynnikiem przedostania się wirusa do stada jest czynnik ludzki – podkreślają członkowie

zespołu do spraw ASF w resorcie rolnictwa.

Ostatnie informacje o stwierdzeniu ASF pochodzą z 13 kwietnia i dotyczą dzików. Łącznie odnotowano 12 padłych sztuk. Wszystkie ogniska wystąpiły w strefie przygranicznej – najdalej 22 km od granicy z Białorusią.

W związku z występowaniem

ASF na wschodzie Polski, wyznaczono trzy kolorowe strefy. Obszar ochronny oznaczono kolorem żółtym i jest on najbardziej rozległy. Obowiązują tu świadectwa zdrowia i badania kliniczne nie wcześniej niż dobę przed udaniem się na ubój. Strefa czerwona oznacza już więcej wymagań. Mięso po uboju świń musi być znakowane symbolem koła. Strefa niebieska to ta, w której obowiązują najsurowsze zasady. Coraz głośniejsze mówi się o zniesieniu jej w powiecie hajnowskim, gdzie ostatnia chora świnia padła w czerwcu ub. roku. (pw)

Sadownictwo

Łatwiej szacować straty

Ostatnie przymrozki dały się we znaki sadownikom. Resort rolnictwa informuje, że szacowanie strat ma być łatwiejsze.

Ministerstwo powołało grupę zadaniową do spraw monitoringu występowania niekorzystnych zjawisk atmosferycznych powodujących straty i szkody w rolnictwie. Pierwszym jej zadaniem jest zbadanie dotychczasowych strat wywołanych przez przymrozki. W tym celu opublikowano interaktywny wzór wniosku, na którym będzie można bazować. Dostępny jest na stronie

ministerstwa i ma formę arkusza kalkulacyjnego, który sam podlicza straty po wpisaniu podstawowych danych, tzn. powierzchni upraw, średniego plonu itd.

Od dwóch tygodni rolnicy mogą ubezpieczać swoje uprawy na warunkach preferencyjnych. Na ten cel w budżecie zaplanowano 900 mln zł. Dofinansowanie do składki wynosić będzie 65 proc.

O pomoc można zwracać się do pięciu firm ubezpieczeniowych. (pw)

Umowy

Chcą jednolitych wzorów

Od kiedy zaistniał obowiązek zawierania umów kupna-sprzedaży produktów rolno-spożywczych, rolnicy mają problemy z ich sformułowaniem.

Przypomnijmy, że umowy na zakup lub sprzedaż produktów muszą zawierać np. cenę zakupu, ilość, terminy i sposoby płatności itd. Niestety rolnictwo jest taką branżą, że nie wszystko jest możliwe do przewidzenia. Nic dziwnego, że część farmerów martwiła się o to, czy ich umowy są sporządzone poprawnie. Dokuczliwy jest także fakt konieczności spisywania dokumentów nawet w przypadku

małych ilości produktów. Związki rolnicze uważają, że należy po dwóch miesiącach od obowiązywania przepisów przeanalizować, czy wprowadzenie umów uszczelniło rynek.

Samorząd rolniczy zaapelował również o przygotowanie jednolitego wzoru umowy. Póki co, nie wiadomo jak na tę propozycję zapatruje się ministerstwo rolnictwa. (pw)

Ciekawostki

Zakodowane krowy

Kody kreskowe lub QR są umieszczane na niemal każdym opakowaniu produktu. Od 2012 roku jeden z brytyjskich farmerów znakuje w ten sposób... krowy.

W miejscowości Leicestershire w Wielkiej Brytanii miejscowy farmer postanowił umieścić na grzbiecie jednej ze swoich krow kod QR. Przechodzień, widząc taką krowę, może wyjąć telefon, zeskanować kod z grzbieta i uzyskać link do strony internetowej farmy. Dodajmy, że pomysły rolnik promuje w sieci sery domowej roboty. Kod namalowano przy pomocy szablony i farby przyjaznej dla skóry zwierzęcia. Ten sposób promocji

jest idealny, ponieważ mieszkańcy Wielkiej Brytanii mają mgliste pojęcie o tym, które produkty w sklepach rzeczywiście pochodzą z rodzimych farm.

Od 2012 r. do informacji zakodowanych pierwotnie na grzbiecie krowy dołączyły nowe. Kto chce, dowie się m.in. o wadze zwierzęcia, wieku itd. Tworzenie kodów jest proste, wystarczy mieć dostęp do internetu. (pw)

Uprawa

Jary w odwrocie

Rzepak jary to uprawa ciesząca się w Polsce niewielką popularnością. Niedawno odbyły się jego zasiewy.

Rzepak jary nie jest popularny, bo nisko plonuje. Zbiory mogą być o 30-40 proc. niższe od rzepaku ozimego. W naszym regionie dodatkowo brakuje odpowiedniej wilgotności wiosną, gdy rośliny wymagają najwięcej wody. Siew rzepaku ozimego przypada na początek kwietnia, a okienko, w którym należy wykonać tę czynność, jest niewielkie.

W tym sezonie powierzchnia upraw rzepaku jarego będzie mniejsza niż przed rokiem. W 2016 r. rolnicy zdecydowali się na siew tej rośliny głównie po tym, jak na polach wymarły odmiany ozime. Część gospodarzy wybiera jednak jary rzepak, by przerwać ciąg chorobowy zbóż, np. gdy często pojawiały się choroby grzybowe. (pw)

PAROL
87-400 Golub-Dobrzyń
ul. Dworcowa 11
tel. 56/683 24 86 lub 56/683 50 81
e-mail: parol@parol-nasiona.pl

KUKURYDZA

- WILGA - FAO 190
- GLEJT - FAO 230
- SAN - FAO 240
- SUBITO - FAO 250
- SUDRIX - FAO 260

PASZE DLA RYB
pływające i tonące
w rozmiarach 0-11mm

SPRZEDAŻ
OBORNIKA
z d o w o z e m

kurzego •

• bydłęcego

500 570 170
786 100 655

Czy moje dziecko jest gotowe, by stać się uczniem?

PEDAGOGIKA ▶ Bardzo ważnym momentem w życiu każdego dziecka jest rozpoczęcie nauki w szkole. To początek długiej drogi, podczas której będzie musiało sprostać wielu wymaganiom stawianym przez nauczycieli i szkołę, ale przede wszystkim to czas samodzielnego wkraczania w życie społeczne

Od pierwszej klasy dziecko rozpoczyna karierę szkolną i już od tego momentu będzie zależało, jak poradzi sobie na dalszych etapach edukacyjnych. Pierwsze doświadczenia mają ogromny wpływ na poziom motywacji dziecka, chęć do nauki, podejmowania wyzwań, jak również samoocenę i poczucie własnej wartości. Dlatego bardzo ważnym aspektem, decydującym o tym, czy nasza pociecha powinna pójść do szkoły, będzie ocena poziomu dojrzałości czy też gotowości szkolnej.

Oba terminy są związane z podejmowaniem przez dziecko obowiązku szkolnego. Można je rozróżniać, lecz większość autorów stosuje je zamiennie. Gotowość szkolną należy rozumieć jako efekt współdziałania dziecka, dorosłych i szkoły. Mowa tutaj nie tylko o osiągnięciu przez dziecko właściwego stopnia rozwoju fizycznego, poznawczego, emocjonalnego i społecznego. Jest też wskazanie na istotną rolę rodziców jako stwarzających odpowiednie warunki przygotowujące do nabywania wiedzy przez dziecko. Szkoła jako instytucja również powinna posiadać pewne właściwości, by wspierać najmłodszych uczniów

w zmaganiach szkolnych.

Ważne sfery i umiejętności

Mówiąc o ogólnym poziomie rozwoju, należy zauważyć, że dziecko dojrzałe do szkoły powinno osiągnąć odpowiedni poziom umiejętności w zakresie każdej ze sfer funkcjonowania.

W zakresie sfery fizycznej dziecko powinno mieć prawidłowe ukształtowanie kośćca, mięśni, narządów wewnętrznych, układu nerwowego i narządów zmysłu, co zapewni większą odporność na zmęczenie, wysiłek fizyczny czy choroby. Zatem ważne jest, by dziecko rozpoczynające naukę było w pełni zdrowe, zwinne i zdolne utrzymywać równowagę. Powinno także wykazywać sprawność manualną i grafomotoryczną ręki, która pozwoli osiągnąć odpowiedni poziom rysowania i pisania drobnych elementów w liniijkach. Płynne i skoordynowane ruchy ręki przyczynią się do osiągnięcia przez dziecko właściwego tempa pisania.

W sferze poznawczej za szczególnie ważne umiejętności potrzebne dziecku rozpoczynającemu naukę w klasie pierwszej uważa się dokonywanie analizy i syntezy wzrokowej znaków graficznych. Jest

to niezbędne, by dziecko mogło rozróżniać litery, jak również zauważać zależności pomiędzy elementami danej litery (np. laseczka przed kółkiem to litera „b”, a laseczka za kółkiem to litera „d”). Równie istotną umiejętnością jest koncentrowanie się na zadaniu, czyli skupianie uwagi nie tylko na tym, co interesuje dziecko, lecz przede wszystkim na temacie zajęć oraz na zadaniach, które proponuje nauczyciel.

Dobrze wykształcona pamięć dziecka (gdy nie miewa ono trudności z zapamiętywaniem nowych informacji, ale również, gdy pamięta podstawowe informacje o sobie czy o swoim otoczeniu) jest kolejnym bardzo ważnym elementem w osiągnięciu dojrzałości szkolnej.

W zakresie myślenia, dziecko rozpoczynające naukę powinno posiadać możliwości takiego operowania informacjami, które umożliwią mu zrozumienie „prostych pojęć, prostych zasad, reguł, prawidłowości” i kolejno wnioskowanie o nich.

W zakresie komunikacji dziecko podejmujące naukę w klasie pierwszej powinno posiadać bogaty zasób słów i pojęć oraz umiejętność używania ich w sposób odpowiedni do danej sytuacji, co umożliwia

będzie właściwe komunikowanie się zarówno z rówieśnikami, jak i z nauczycielem. Ważne, by mowa dziecka była prawidłowa, by potrafiło wybrzmiewać głoski. Istotny w okresie podejmowania obowiązku szkolnego jest zanik egocentryzmu mowy, który u dziecka polega na niesłuchaniu innych oraz mówieniu do siebie w obecności innych osób. Dodatkowo powinno odróżniać poszczególne głoski, jak również ich dźwięczność (np. odróżniać „b” od „p” czy „dz” od „c”) oraz różnicować rym i rytm mowy, ponieważ od nich zależy umiejętność opanowania czytania i pisania.

Dziecko gotowe do podjęcia nauki szkolnej m.in. wykazuje znajomość cyfr od 0-9 i tworzy z nich liczby od 0-10 i więcej oraz dodaje i odejmuje w zakresie 10 (z pomocą np. palców). Rozróżnia stronę lewą i prawą, umie określać kierunki i ustalać położenie obiektów w stosunku do własnej osoby i innych obiektów, jak również rozróżniać przedmioty, obiekty, kolory, podstawowe figury geometryczne i porównywać ich wielkości. Dodatkowo dziecko powinno znać stałe następstwa dni i nocy, pór roku, dni tygodnia oraz miesięcy w roku.

Dziecko gotowe do szkoły winno także znać drukowane małe i wielkie litery (z wyłączeniem dwuznaków, zmiękczeń i liter oznaczających w języku polskim samogłoski nosowe), jak również układać krótkie zdania, dzielić te zdania na wyrazy oraz dzielić wyrazy na sylaby i wyodrębniać głoski w słowach o prostej budowie fonetycznej. Wskazane jest, by interesowało się czytaniem i pisanem, układało proste wyrazy z liter, potrafiło je przepisać oraz kreślić znaki literopodobne i podejmować próby pisania.

Rozwój społeczno-emocjonalny

Bardzo często, mówiąc o gotowości szkolnej dziecka, zapominamy o jednej rzeczy, a mianowicie o rozwoju społeczno-emocjonalnym. Wydaje nam się, że jeżeli potrafi liczyć, zna literki, jest sprawne, zdrowe, poznawczo i językowo też

dobrze funkcjonuje, jest gotowe do szkoły. Niestety, może nie być na tyle dojrzałe emocjonalnie, by podjąć wysiłek w klasie pierwszej.

Dziecko gotowe do podjęcia nauki szkolnej powinno wykazywać pewien stopień samodzielności, zaradności, chęci i umiejętności nawiązywania kontaktów z rówieśnikami i nauczycielem, posiadać poczucie przynależności do danej grupy – przez co uwagi, które będą kierowane do całej grupy, dziecko będzie odbierać jako dotyczące również jego. Niezbędną kwestią jest także rozumienie przez dziecko panujących w szkole zasad i norm społecznych oraz ich respektowanie, jak również posiadanie zdolności do współpracy i współdziałania z rówieśnikami. Równie ważne jest posiadanie zdolności do radzenia sobie z własnymi emocjami oraz rozpoznawaniem i nazywaniem ich. Dziecko dojrzałe do szkoły powinno wykazywać również coraz większą motywację do działania – zdobywania nowych umiejętności i wiedzy oraz podejmowania próby pokonywania przeciwności i nie zniechęcania się tak łatwo jak dotychczas.

Jak przedstawiono powyżej dziecko dojrzałe do nauki szkolnej musi spełnić wiele wymagań i posiadać wiele umiejętności, aby można było nazwać je gotowym do podjęcia roli ucznia. I o ile zgodnie z ustawą z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe, mamy wiedzę odnośnie progu wiekowego, jaki dziecko musi spełnić, aby pójść do klasy pierwszej szkoły podstawowej – „obowiązek szkolny dziecko powinno podjąć z początkiem roku szkolnego w roku kalendarzowym w którym dziecko kończy 7 lat” – o tyle podjęcie decyzji o posłaniu dziecka do klasy pierwszej może rodzić wiele pytań i wzbudzać wiele wątpliwości. By się upewnić, czy jest gotowe, dobrze odwiedzić poradnię psychologiczno-pedagogiczną w swoim mieście powiatowym.

psycholog Daria Dyląg
Poradnia Psychologiczno-
Pedagogiczna w Wąbrzeźnie

Rodzicu, jeżeli masz wątpliwości, co do osiągnięcia gotowości szkolnej przez twoje dziecko, umów się na bezpłatne specjalistyczne badanie w Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Wąbrzeźnie przy ul. Wolności 35.

tel./fax 56 688 21 75
www.poradnia-wab.kei.pl

Spotkania na deskach

TEATR ➤ W najbliższym czasie Rypin i Brodnica zorganizują ogólnopolskie przeglądy teatralne. W programach nie zabraknie występów gwiazd: Doroty Stalińskiej i Sebastiana Cybulskiego

Rypińska Wiosna Teatralna odbędzie się już po raz 44.

13 i 14 maja w Rypinie już po raz 44. zaprezentują się amatorskie grupy teatralne z całej Polski. Wiosna Teatralna to wydarzenie z kilkudziesięcioletnią tradycją. W ubiegłym roku w kinie Bałtyk wystąpiło 18 zespołów, m.in. z Bydgoszczy, Torunia, Brodnicy i Lipna. Gwiazdą imprezy był popularny aktor i dyrektor Teatru Polskiego we Wrocławiu Cezary Morawski.

W tym roku organizatorzy zakwalifikowali do przeglądu kilkanaście grup m.in. z Zabrze, Olsztyna, Ostródy, Garwolina i Mysłowic. Na scenie pojawią się też lokalni artyści. Spektakl przygotowali: Dzieciaki Kukiełczaki i Teatr Siedmiu Krzeseł z MCK w Lipnie oraz rypińscy twórcy: Patrycja Rygielska, Alternatywna Scena Ruchu, a także dzieci z miejskich przedszkoli i SP nr 3.

Pula nagród wynosi 5 tys. zł. Na zakończenie, w niedzielę 14 maja o 16.00, z monodramem „Pewniak” wystąpi Sebastian Cybulski. Szczegółowy program można znaleźć na stronie www.rdk.rypin.eu. Wstęp na wszystkie spektakle jest bezpłatny.

Niecały miesiąc później, od 9 do 11 czerwca, amatorskie grupy będą gościć już po raz dziesiąty na Ogólnopolskim Festiwalu Brodnicka Uczta Teatralna. Impreza odbędzie się w BDK. Na inaugurację, 9 czerwca o 18.00, monodram „Żmija” przedstawi Dorota Stalińska. Prezentacje grup teatralnych ruszą dzień później o 10.00. Artystów oceni jury, które przyzna statuetki: Złotego, Srebrnego i Brązowego Buta oraz Grand Prix. Za pierwsze miejsce można otrzymać 1 tys. zł, łączna pula nagród to 3,5 tys. zł. Termin dostarczenia zgłoszeń upływa 22 maja. Dokładny regulamin jest dostępny na stronie www.bdk.brodnica.net.

Tekst i fot.
Tomasz Błaszczewicz

Co? Gdzie? Kiedy?

Lipno

➤ W piątek 28 kwietnia o 20.00 w kinie Nawojka wystąpi Piotr Bałtroczyk. Konferansjer zaprezentuje nowy program zatytułowany „Mężczyzna z kijowym peselem”. Bilety w cenie 50 zł są do nabycia w sekretariacie MCK przy ul. Piłsudskiego 22, tel. 54 287 24 40.

➤ W piątek 5 maja w lipnowskim kinie Nawojka początkujące grupy zaprezentują się podczas III Przeglądu Teatrów Dziecięcych im. Wincentego Rapackiego. Impreza ma charakter konkursowy i jest skierowana do zespołów teatralnych działających w szkołach, klubach, świetlicach i instytucjach kultury, skupiających młodzież do lat 15. Przegląd ruszy o godz. 9.00. Grupy będą występowały w trzech kategoriach wiekowych: szkoły podstawowe klasy I-III, szkoły podstawowe klasy IV-VI i gimnazja.

Golub-Dobrzyń

➤ 28 kwietnia o 17.00 Piotr Bałtroczyk będzie bawił publiczność w Domu Kultury w Golubiu-Dobrzyniu. Bilety kosztują 50 zł i można je kupić w sekretariacie DK. Szczegółowe informacje są dostępne pod nr. tel. 56 683 24 08.

➤ W dniach 18-21 maja do Ośrodka Chopinowskiego w Szafarni przyjadą młodzi artyści, którzy wezmą udział w jubileuszowym 25. Międzynarodowym Konkursie Pianistycznym im. Fryderyka Chopina. Wstęp dla publiczności jest bezpłatny.

Wąbrzeźno

➤ 22 kwietnia rozpoczęły się Dni Kultury Chrześcijańskiej pod hasłem „Idźcie i głoscie”. Celem tego wydarzenia jest prezentacja dorobku kultury chrześcijańskiej i jej wkładu w rozwój społeczności Wąbrzeźna i okolic. Przez dziesięć dni mieszkańcy mogą wziąć udział w licznych imprezach: religijnych, społecznych, kulturalnych i sportowych, organizowanych m.in. w WDK, kościele MBKP i sanktuarium MBB. Szczegółowy program można znaleźć na stronie www.wdk-wabrzezno.pl. Impreza potrwa do 1 maja. Tygodnik CWA jest patronem medialnym tego wydarzenia.

➤ W sobotę 13 maja o 19.00 w WDK wystąpi formacja Banau. Grupa wykonuje muzykę z pogranicza rocka i hardrocka. Bilety w cenie 10 zł są dostępne w kasie WDK.

➤ W piątek 26 maja o 18.00 także w domu kultury wystąpi zespół Blue Party. Grupa gra przede wszystkim muzykę śląską. Kapela wylansowała wiele hitów, zajmujących czołowe miejsca na liście śląskich przebojów. Bilety kosztują 35 zł (od osoby) oraz 30 zł (dla grupy od 15 osób) i są do nabycia w kasie WDK w godz. 12.00-16.00.

➤ W piątek 2 czerwca WDK organizuje Festiwal Piosenki Przedzszkolnej „Uśmiechnięte nutki”. Impreza jest skierowana do dzieci w wieku przedszkolnym i uczniów zerówek. Osoby zainteresowane udziałem w przeglądzie do 22 maja muszą wysłać kartę zgłoszeniową na adres organizatora. Szczegółowy regulamin jest dostępny na stronie: www.wdkwabrzezno.pl.

Rypin

➤ W dniach 27-28 kwietnia (o 17.00 i 19.30) oraz 29-30 kwietnia (o 16.00 i 18.30) w kinie Bałtyk będzie można obejrzeć film „Rings”. Bilety kosztują 12 zł.

➤ W środę 3 maja o 11.00, z okazji 226. rocznicy uchwalenia Konstytucji 3 Maja, w kościele pw. św. Trójcy w Rypinie odbędzie się koncert duetu ACO Project pn. „Święta miłości kochanej Ojczyzny”. Wstęp wolny.

➤ W sobotę 6 maja RDK organizuje piknik rodzinny pod hasłem „Ekologiczna Majówka”. Impreza na placu przy ul. Nowy Rynek rozpocznie się już o 10.00. Zaprezentują się lokalni artyści m.in. z Dziecięco-Młodzieżowej Grupy Estradowej i Dziecięcej Akademii Rozwoju. Na scenie pojawią się też maluchy z Przedszkola Miejskiego nr 3 „Niezapominajka”, które przedstawią spektakl ekologiczny. Nie zabraknie również ogólnopolskiej akcji zbiórki krwi „Motoserce” oraz pokazów motocyklowych, organizowanych przez Szlif Rypin. Wieczorem scena będzie należała do muzyków. Wystąpi wschodząca gwiazda disco polo Cassandra, wykonujący muzykę reggae Tabu, a gwiazdą majówki będzie wokalistka Cleo. Artystka jest znana szerszej publiczności ze współpracy z producentem Donatanem. Duet nagrał utwór „My Słowianie”, z którym reprezentował Polskę na Eurowizji w 2014 roku. Z czasem Cleo rozpoczęła solową karierę, wydała krążek „Bastet”.

Brodnica

➤ W weekend 6-7 maja w BDK planowana jest VI Nocna Tanczna Majówka pod hasłem „Tańczyć każdy może”. Impreza ma formułę otwartych szkoleń, promujących i popularyzujących różnorodne formy aktywności ruchowej. W warsztatach może wziąć udział każdy, bez względu na wiek, talent czy predyspozycje. Szczegóły na stronie www.bdk.brodnica.net.

➤ W piątek 26 maja o 19.00, z okazji Dnia Matki, w BDK zaśpiewa Teresa Werner. Bilety kosztują 50 zł.

oprac. (ToB)

27.04.2017-03.05.2017

program

Piątek 28 kwietnia

TVN 22:00

INTERSTELLAR

TVP 1

17:25 Jaka to melodia?

06:00 Dzień dobry, Polsko!
08:00 Wiadomości
08:15 Pogoda poranna
08:18 Kwadrans polityczny
08:40 Sekrety ojca odc. 38 - serial
09:35 Ranczo odc. 88 - serial
10:35 Doktor Quinn odc. 18 - serial
11:30 My, wy, oni
12:00 Wiadomości
12:10 Agrobiznes
12:30 Agropogoda
12:35 Smaki polskie odc. 141
12:50 Przepis dnia odc. 485
13:00 Tajemnice początków Polski odc. 3 - serial
15:00 Wiadomości
15:10 Pogoda
15:20 Obserwator
16:10 Złote serce odc. 87 - serial
17:00 Teleexpress
17:15 Pogoda
17:25 Jaka to melodia?
17:55 Przepis dnia odc. 486
18:05 Klan odc. 3118 - telenowela
18:40 Wspaniałe stulecie: Sultanka Kösem - Murad IV odc. 131 - serial
19:30 Wiadomości
20:05 Sport
20:10 Pogoda
20:30 Ojciec Mateusz odc. 221 - serial
21:25 Sprawa dla reportera
22:25 Warto rozmawiać
23:35 Góra śmierci: Trzęsienie ziemi w Nepalu - dokumentalny
00:35 Kuba - przygodowy

TVP 2

13:40 Rodzinka.pl

06:10 Rodzinka.pl odc. 41 - serial
06:40 Sztuka codzienności odc. 15
07:05 M jak miłość odc. 24 - serial
08:00 Pytanie na śniadanie
10:45 Panorama
11:05 Barwy szczęścia odc. 1649 - serial
11:40 Na dobre i na złe odc. 367 - serial
12:40 Cena miłości odc. 29 - telenowela
13:40 Rodzinka.pl odc. 152 s. 6 - serial
14:20 Rodzina sama w domu odc. 3
15:05 Tysiąc i jedna noc odc. 48 - serial
16:00 Na dobre i na złe odc. 671 - serial
17:05 Cena miłości odc. 30 - telenowela
18:00 Panorama
18:30 Sport-telegram
18:40 Pogoda
18:50 Jeden z dziesięciu
19:25 Barwy szczęścia odc. 1649 - serial
20:05 Barwy szczęścia odc. 1650 - serial
20:40 Pierwsza randka odc. 6
21:50 Krucjata Bourne'a - sensacyjny
23:45 Odlot - thriller
01:30 Obce ciało - melodramat

tvn

19:50 Uwaga!

05:45 Mango - Telezakupy
06:50 Kuchenne rewolucje odc. 7
07:50 Doradca smaku odc. 33
08:00 Dzień Dobry TVN odc. 2030
10:55 Ukryta prawda odc. 766 - serial
12:00 Szkoła odc. 418 - serial
13:00 19+ odc. 119 - serial
13:30 Szpital odc. 655 - serial
14:30 Kuchenne rewolucje odc. 1 s. 7
15:30 Szkoła odc. 419 - serial
16:30 19+ odc. 120 - serial
17:00 Ukryta prawda odc. 767 - serial
18:00 Szpital odc. 656 - serial
19:00 Fakty
19:35 Sport
19:45 Pogoda
19:50 Uwaga! odc. 4931
20:10 Doradca smaku odc. 34
20:15 Na Wspólnej odc. 2467 - serial
20:55 Milionerzy odc. 46
21:30 Kuchenne rewolucje odc. 11 s. 15
22:30 Tylko mnie kochaj - komedia romantyczna
00:40 R.I.P.D. Agenci z zaświatów

POLSAT

09:00 Malanowski i Partnerzy

06:00 Nowy dzień z Polsat News
08:00 Trudne sprawy odc. 604 s. 11 - serial
09:00 Malanowski i Partnerzy odc. 403 - serial
09:30 Malanowski i Partnerzy odc. 405 - serial
10:00 Dzień, który zmienił moje życie odc. 73 s. 2 - serial
11:00 Dlaczego ja? odc. 480 - serial
12:00 Oszukane odc. 11 - serial
13:00 Trudne sprawy odc. 634 s. 12 - serial
14:00 Pierwsza miłość odc. 2489 - serial
14:45 Dlaczego ja? odc. 640 - serial
15:50 Wydarzenia
16:10 Pogoda
16:15 Interwencja odc. 3372
16:30 Na ratunek 112 odc. 103 - serial
17:00 Gliniarze odc. 93 s. 2 - serial
18:00 Pierwsza miłość odc. 2490 - serial
18:50 Wydarzenia
19:20 Sport
19:25 Pogoda
19:30 Świat według Kiepskich odc. 68 - serial
20:05 Nasz nowy dom odc. 91
21:10 Przyjaciółki odc. 107 s. 9 - serial
22:15 Zdrady odc. 107 - serial
23:30 Szklana pułapka - sensacyjny

HITY DNIA

„Tylko mnie kochaj”
(2006r.) TVN 22:30

Współczesna Polska. Dwudziestokilkuletni architekt Michał jest właścicielem firmy projektowej. Nie narzeka na brak gotówki – ma luksusowe mieszkanie w Warszawie, jeździ najnowszym modelem BMW. Jego życie uczuciowe ogranicza się do luźnego związku ze współniczką, Agatą.

„Dorwać Smarta”
(2008r.) TVN 7 20:00

Maxwell Smart, znany także pod kryptonimem agent 86, pracuje dla amerykańskiej agencji szpiegowskiej CONTROL, która na skutek ataku wroga zostaje zdekonspirowana. Szef wywiadu decyduje się powierzyć realizację misji ratunkowej niedoświadczonemu, za to pełnemu zapału Smartowi.

7 tvn

14:55 Szpital

05:05 Ukryta prawda odc. 211 - serial
06:05 Szpital odc. 52 - serial
07:00 Sąd rodzinny odc. 201 - serial
08:00 Kryminalni odc. 6 s. 2 - serial
09:10 Lekarze odc. 13 s. 3 - serial
10:20 Mango - Telezakupy
11:55 Ukryta prawda odc. 263 - serial
12:55 Sąd rodzinny odc. 202 - serial
13:55 Sędzia Anna Maria Wesołowska odc. 226 - serial
14:55 Szpital odc. 53 - serial
15:55 Kryminalni odc. 7 s. 2 - serial
17:00 Dr House odc. 8 s. 3 - serial
18:00 Mentalista odc. 22 s. 4 - serial
19:00 Ukryta prawda odc. 264 - serial
20:00 Dorwać Smarta - komedia
22:20 Kości odc. 4 - serial
23:20 Ring - horror
01:40 Mroczne zagadki Los Angeles odc. 4 s. 2 - serial

4

19:00 Policjantki i policjanci

06:00 Amerykańscy naprawiacze odc. 5 s. 3 - serial
06:25 Amerykańscy naprawiacze odc. 6 s. 3 - serial
06:55 Kaczor Donald przedstawia odc. 31 - animowany
07:35 Co nowego u Scooby'ego? odc. 13 - animowany
07:55 Kaczor Donald przedstawia odc. 34 - animowany
08:35 Co nowego u Scooby'ego? odc. 16 - animowany
09:00 Strażnik Teksasu odc. 120 - serial
10:00 Dom nie do poznania odc. 164
11:00 Detektywi w akcji odc. 110 - serial
12:00 Detektywi w akcji odc. 67 - serial
13:00 Policjantki i policjanci odc. 277 - serial
14:00 STOP Drogówka odc. 149
15:00 Dom nie do poznania odc. 165
16:00 Twoja na zawsze odc. 36 - telenowela
17:00 Trzy razy Ana odc. 82 - telenowela
18:00 Detektywi w akcji odc. 111 - serial
19:00 Policjantki i policjanci odc. 278 - serial
20:00 Sprawiedliwi - wydział kryminalny odc. 82 - serial
21:00 Niecne uczynki - komedia
22:50 Latająca forteca - wojenny
01:00 Spadkobiercy odc. 8

TV puls

10:00 Napisala: morderstwo

06:00 To moje życie! odc. 17 - telenowela
07:00 Kobra - oddział specjalny odc. 5 s. 21 - serial
08:00 Nash Bridges odc. 59 s. 4 - serial
09:00 Nash Bridges odc. 60 s. 4 - serial
10:00 Napisala: morderstwo odc. 3 s. 4 - serial
11:00 Kobra - oddział specjalny odc. 6 s. 21 - serial
12:00 Agenci NCIS: Los Angeles odc. 5 s. 6 - serial
12:55 Co ludzie powiedzą? odc. 2 s. 5 - serial
13:30 Czynne całą dobę odc. 1, 2 s. 2 - serial
14:40 Allo, Allo odc. 3 s. 2 - serial
15:20 Allo, Allo odc. 4 s. 2 - serial
16:00 Ale numer! odc. 38
16:30 Ale numer! odc. 1
17:00 Gwiazdy polskiego kabaretu
18:00 Gwiazdy lombardu odc. 200 s. 10 - serial
18:30 Gwiazdy lombardu odc. 201 s. 10 - serial
19:00 Gwiazdy lombardu odc. 202 s. 10 - serial
19:30 Gwiazdy lombardu odc. 203 s. 10 - serial
20:00 Farciarz Gilmore - komedia
21:50 Męsko-damska rzecz - komedia romantyczna
23:50 American Pie: Naga miła - komedia

TVP KULTURA

11:30 Zaklęty dwór

07:50 Studio Kultura - rozmowy
08:05 Informacje kulturalne
08:25 Jean-Michel Basquiat - dokumentalny
09:40 Dotknięcie ręki - psychologiczny
11:30 Zaklęty dwór odc. 2 - serial
12:40 Zaklęty dwór odc. 3 - serial
13:45 Studio Kultura - niedziela z...
14:40 Kratka - obyczajowy
15:40 Informacje kulturalne
15:55 Chuligan literacki odc. 48
16:35 We dwoje - obyczajowy
17:50 Chaplin. Legenda stulecia - dokumentalny
19:30 Fikotko, wróć - animowany
19:40 Studio Kultura - rozmowy
20:00 Informacje kulturalne
20:20 Alicja - komedia romantyczna
22:15 Pegaz odc. 37
23:20 Punkowa - dokumentalny
00:50 Marat/Sade - dramat obyczajowy

TVP HISTORIA

13:55 Sensacje XX wieku

06:55 Był taki dzień odc. 545
07:00 W sercu ukrył miasto - Lwów Zbigniewa Herberta
08:00 Wojciech Cejrowski - boso przez świat odc. 69
08:35 Ukryte skarby odc. 8
09:05 Cudowny świat przyrody odc. 8 - serial
09:35 Było, nie minęło - kronika zwiadowców historii
10:15 Humer i inni - dokumentalny
11:10 Z archiwum IPN odc. 69
11:45 Koło historii odc. 24
12:20 Kulisy PRL odc. 23
12:50 Jackie Kennedy legenda Ameryki - dokumentalny
13:55 Sensacje XX wieku odc. 96
14:55 Encyklopedia II wojny światowej odc. 62 - serial
15:35 Kulisy II wojny światowej odc. 3 - serial
16:40 Przychodzimy, odchodzimy - dokumentalny
17:40 Czas honoru odc. 13 - wojenny
18:30 Flesz historii
18:55 Sensacje XX wieku odc. 30
19:55 Było, nie minęło - kronika zwiadowców historii
20:30 Tajemnice III Rzeszy odc. 3 - dokumentalny
21:35 Komandoria odc. 8 - serial
22:35 Spór o historię odc. 145
23:15 Kto wygra mecz? - dokumentalny
00:20 Listy gończe odc. 33

TRAM

06:00 Audycja Generalna Ojca Świętego Franciszka z Watykanu
07:00 Nigdy ja ciebie, ludo, nie rzuciła
07:55 Świat w obrazach
08:00 Informacje dnia
08:15 Polski punkt widzenia
08:40 Słowo życia - rozważanie Ewangelii dnia
08:45 Przygody Mobilków - animowany
09:00 Na zdrowie
09:25 Święty na każdy dzień
09:30 Boliwia - serial
09:50 Budowa świątyni w Narodowym Sanktuarium Matki Bożej w miejscowości Subukia w Kenii
10:00 Informacje dnia
10:15 Rozmowy niedokończone
11:25 Mysłąc ojczyzna
11:35 Historia i architektura Polski w rysunkach prof. Ryszarda Natusiawicza
11:55 Słowo życia - rozważanie Ewangelii dnia
12:00 Regina Coeli
12:03 Informacje dnia
12:20 Po stronie prawdy
13:20 Ewangelia nasz biznesplan
13:55 Święty na każdy dzień
14:00 Historia nadziei - obyczajowy
15:35 Trzy wyspy - trzy światy - dok.
15:45 Przegląd katolickiego tygodnika "Niedziela"
15:50 Pytasz i wiesz
16:00 Informacje dnia
16:10 Z wędką nad wodę w Polskę i świat
16:35 Fryderyk Chopin i jego muzyka
17:00 Przegląd tygodnika rodzin katolickich "Źródło"
17:05 W Solankowej Dolinie - dok.
17:30 Okiem kamery
18:00 Regina Coeli
18:05 Informacje dnia
18:15 Rozmowy niedokończone
19:25 Święty na każdy dzień
19:30 Superksięga - animowany
20:00 Informacje dnia
20:20 Różaniec
20:50 Głos Polski
21:00 Apel Jasnogórski z kaplicy Cudownego Obrazu Matki Bożej Częstochowskiej na Jasnej Górze
21:20 Informacje dnia
21:40 Polski punkt widzenia
22:00 Corrie Ten Boom - nieugięta wiara - dokumentalny

TVP 1

17:25 Jaka to melodia?

06:00 Dzień dobry, Polsko!
08:00 Wiadomości
08:15 Pogoda poranna
08:19 Kwadrans polityczny
08:40 Sekrety ojca odc. 39 - serial
09:35 Ranczo odc. 89 - serial
10:35 Doktor Quinn odc. 1 s. 2 - serial
11:30 Magazyn śledczy Anity Gargas
12:00 Wiadomości
12:10 Agrobiznes
12:35 Agropogoda
12:40 Wójt roku 2016 odc. 18
13:15 Tajemnice początków Polski odc. 4 - serial
14:15 Sekrety ojca odc. 40 - serial
15:00 Wiadomości
15:10 Pogoda
15:20 Ktokolwiek widział, ktokolwiek wie...
16:05 Złote serce odc. 88 - serial
16:50 Przepis dnia odc. 486
17:00 Teleexpress
17:15 Pogoda
17:25 Jaka to melodia?
17:55 Przepis dnia odc. 487
18:05 Klan odc. 3119 - telenowela
18:40 Wspaniałe stulecie: Sułtanka Kösem - Murad IV odc. 132 - serial
19:30 Wiadomości
20:05 Sport
20:15 Pogoda
20:30 Tutanchamon odc. 2 - historyczny
21:20 Kuba - przygodowy
23:35 Krąg podejrzanych odc. 5 - serial
00:55 Japonia - Polska - piłka plażowa

TVP 2

20:05 Barwy szczęścia

06:00 Rodzinka.pl odc. 42 - serial
06:35 Misja natura odc. 11
07:05 M jak miłość odc. 25 - serial
08:00 Pytanie na śniadanie
10:40 Panorama
11:00 Barwy szczęścia odc. 1650 - serial
11:35 Postaw na milion
12:30 Cena miłości odc. 30 - telenowela
13:25 Rodzinka.pl odc. 153 s. 6 - serial
13:55 Metr od świętości odc. 3 - serial
14:35 Herbatka z kabaretem odc. 20
15:05 Tysiąc i jedna noc odc. 49 - serial
16:00 Kabaretowa Scena Dwójki przedstawia
17:05 Cena miłości odc. 31 - telenowela
18:00 Panorama
18:30 Sport-telegram
18:40 Pogoda
18:50 Jeden z dziesięciu
19:25 Barwy szczęścia odc. 1650 - serial
20:05 Barwy szczęścia odc. 1651 - serial
20:40 O mnie się nie martw odc. 73 s. 6 - serial
22:20 Jest okazja odc. 4
23:35 Dzień ojca - komedia romantyczna
01:20 Krucjata Bourne'a - sensacyjny

tvn

08:00 Dzień Dobry TVN

05:45 Mango - Telezakupy
06:50 Kuchenne rewolucje odc. 8
07:50 Doradca smaku odc. 34
08:00 Dzień Dobry TVN odc. 2031
10:55 Ukryta prawda odc. 767 - serial
12:00 Szkoła odc. 419 - serial
13:00 19+ odc. 120 - serial
13:30 Szpital odc. 656 - serial
14:30 Kuchenne rewolucje odc. 2 s. 7
15:30 Szkoła odc. 420 - serial
16:30 19+ odc. 121 - serial
17:00 Ukryta prawda odc. 768 - serial
18:00 Szpital odc. 657 - serial
19:00 Fakty
19:35 Sport
19:45 Pogoda
19:50 Uwaga! odc. 4932
20:00 Shrek - aminowany
22:00 Interstellar - film SF
01:30 Jądro Ziemi - film SF

POLSAT

19:30 Świat według Kiepskich

06:00 Nowy dzień z Polsat News
08:00 Trudne sprawy odc. 605 s. 11 - serial
09:00 Malanowski i Partnerzy odc. 406 - serial
09:30 Malanowski i Partnerzy odc. 407 - serial
10:00 Dzień, który zmienił moje życie odc. 74 s. 2 - serial
11:00 Dlaczego ja? odc. 481 - serial
12:00 Oszukane odc. 12 - serial
13:00 Trudne sprawy odc. 635 s. 12 - serial
14:00 Pierwsza miłość odc. 2490 - serial
14:45 Dlaczego ja? odc. 641 - serial
15:50 Wydarzenia
16:10 Pogoda
16:15 Interwencja odc. 3373
16:30 Na ratunek 112 odc. 104 - serial
17:00 Gliniarze odc. 94 s. 2 - serial
18:00 Pierwsza miłość odc. 2491 - serial
18:50 Wydarzenia
19:20 Sport
19:25 Pogoda
19:30 Świat według Kiepskich odc. 228 - serial
20:05 Dancing with the Stars. Taniec z gwiazdami odc. 8 s. 7
22:05 Szklana pułapka - sensacyjny
00:55 Fantastyczna czwórka: Narodziny Srebrnego Surfera - film SF

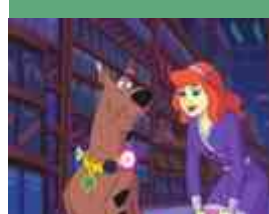
7 tvn

14:55 Szpital

05:05 Ukryta prawda odc. 212 - serial
06:05 Szpital odc. 53 - serial
07:00 Sąd rodzinny odc. 202 - serial
08:00 Kryminalni odc. 7 s. 2 - serial
09:10 Lekarze odc. 1 s. 4 - serial
10:20 Mango - Telezakupy
11:55 Ukryta prawda odc. 264 - serial
12:55 Sąd rodzinny odc. 203 - serial
13:55 Sędzia Anna Maria Wesołowska odc. 227 - serial
14:55 Szpital odc. 54 - serial
15:55 Kryminalni odc. 8 s. 2 - serial
17:00 Dr House odc. 9 s. 3 - serial
18:00 Mentalista odc. 23 s. 4 - serial
19:00 Ukryta prawda odc. 265 - serial
20:00 Kroniki Spiderwick - przygodowy
22:05 Jackie Chan: przyjemniaczek - komedia sensacyjna
00:05 Naznaczony odc. 9 - serial

4

08:35 Co nowego u Scooby'ego?

06:00 Ninjago - mistrzowie spinjitzu odc. 10 - dla dzieci
06:30 Ninjago - mistrzowie spinjitzu odc. 11 - dla dzieci
06:55 Kaczor Donald przedstawia odc. 32 - animowany
07:35 Co nowego u Scooby'ego? odc. 14 - animowany
07:55 Kaczor Donald przedstawia odc. 35 - animowany
08:35 Co nowego u Scooby'ego? odc. 17 - animowany
09:00 Strażnik Teksasu odc. 121 - serial
10:00 Dom nie do poznania odc. 166
11:00 Detektywi w akcji odc. 111 - serial
12:00 Galileo odc. 612
13:00 Policjantki i policjanci odc. 278 - serial
14:00 Galileo odc. 613
15:00 Dom nie do poznania odc. 167
16:00 Twoja na zawsze odc. 37
17:00 Trzy razy Ana odc. 83
18:00 Detektywi w akcji odc. 112 - serial
19:00 Policjantki i policjanci odc. 279 - serial
20:00 Armia ciemności - horror
22:00 Sprawiedliwi - wydział kryminalny odc. 79 - serial
23:00 Sprawiedliwi - wydział kryminalny odc. 80 - serial
00:00 Sprawiedliwi - wydział kryminalny odc. 81 - serial

HITY DNIA

„Kroniki Spiderwick”
(2008r.) TVN 7 20:00

W starym domostwie bliźniacy Jared i Simon oraz ich siostra Mallory znajdują w wiele ciekawych przedmiotów. Pewnego dnia w ręce dzieci wpada magiczna książka autorstwa Arthura Spiderwicka, która zabiera czytelników w tajemniczy świat zamieszkanym przez różne stwory

„Shrek”
(2001r.) TVN 20:00

Samotność mieszkającego na bagnach ogra Shreka zostaje zakłócona przez postacie z bajek. Zostały one wypędzone ze swego królestwa przez złego lorda Farquaada. Chcąc uwolnić się od uciążliwego towarzystwa, ogr wyrusza na spotkanie z władcą, który chce zostać królem.

puls

09:00 Nash Bridges

06:00 To moje życie! odc. 18 - telenowela
07:00 Kobra - oddział specjalny odc. 6 s. 21 - serial
08:00 Nash Bridges odc. 60 s. 4 - serial
09:00 Nash Bridges odc. 61 s. 4 - serial
10:00 Napisła: morderstwo odc. 4 s. 4 - serial
11:00 Kobra - oddział specjalny odc. 7 s. 21 - serial
12:00 Agenci NCIS: Los Angeles odc. 6 s. 6 - serial
12:55 Co ludzie powiedzą? odc. 3 s. 5 - serial
13:30 Czynne całą dobę odc. 2, 3 s. 2 - serial
14:40 Allo, Allo odc. 4 s. 2 - serial
15:20 Allo, Allo odc. 5 s. 2 - serial
16:00 Ale numer! odc. 39
16:30 Ale numer! odc. 2
17:00 Gwiazdy polskiego kabaretu
18:00 Gwiazdy lombardu odc. 202 s. 10 - serial
18:30 Gwiazdy lombardu odc. 203 s. 10 - serial
19:00 Gwiazdy lombardu odc. 204 s. 10 - serial
19:30 Gwiazdy lombardu odc. 205 s. 10 - serial
20:00 Tylko strzelaj - sensacyjny
21:45 S.W.A.T. Jednostka specjalna - sensacyjny
00:00 Kolekcjoner - horror

TVP KULTURA

07:00 Teledyski

07:00 Teledyski
07:20 Afisz kulturalny
07:50 Studio Kultura - rozmowy
08:05 Informacje kulturalne
08:20 Południk Wildsteina odc. 30
08:55 Którędy po sztukę odc. 40
09:05 Różaniec z granatów
09:45 Pechowiec - komedia kryminalna
11:30 Zakłęty dwór odc. 4 - serial
12:35 Zakłęty dwór odc. 5 - serial
13:40 Studio Kultura - niedziela z...
14:35 Tugan Sochijew dyryguje Czajkowskiego i Dworzaka
16:10 Informacje kulturalne
16:25 Dezerterzy odc. 45
16:55 Nie ma miejsca dla Gerolda - aminowany
17:05 Pechowiec - komedia kryminalna
18:50 Videofan odc. 63
19:05 Księga przestrzeni odc. 20 - serial
19:40 Studio Kultura - rozmowy
20:00 Informacje kulturalne
20:20 Wstęp do filmu odc. 41
20:25 Cały ten zgiełk - musical
22:35 Tygodnik kulturalny
23:25 Pegaz odc. 24
00:00 Alicja - komedia romantyczna

TVP HISTORIA

08:00 Wojciech Cejrowski

06:55 Był taki dzień odc. 546
07:00 Przychodzimy, odchodzimy - dokumentalny
08:00 Wojciech Cejrowski - boso przez świat odc. 70
08:35 Tętno pierwotnej puszczy odc. 3 - serial
09:15 Mapa ginącego świata odc. 3 - serial
09:45 Było, nie minęło - kronika zwiadowców historii
10:20 Skazani na Sybir odc. 2 - dokumentalny
11:10 Polska z bocznej drogi odc. 28
11:25 Kto wygra mecz? - dok.
12:20 Poezja i maszyny. Hipolit Cegielski 1813-1868 - dok.
13:00 Droga od Chrystusa do Konstantyna odc. 6 - dokumentalny
14:05 Sensacje XX wieku odc. 30
15:00 Encyklopedia II wojny światowej odc. 41 - serial
15:35 Z archiwum IPN odc. 69
16:10 Podróż z historią odc. 33
16:45 Witold - dokumentalny
17:40 Czas honoru odc. 14 - wojenny
18:40 Dziewczyna z plakatu
19:05 Sensacje XX wieku odc. 95
20:05 Media III RP odc. 2 - serial
21:45 Marszałek Piłsudski odc. 1
22:50 Szerokie tory odc. 118
23:35 Wrak okrętu Króla Słońce - dokumentalny
00:40 Zapaliłem świeczkę na swoim grobie - dokumentalny

TRAM

08:00 Informacje dnia
08:15 Polski punkt widzenia
08:40 Słowo życia - rozważanie Ewangelii dnia
08:45 Superksięga odc. 9 s. 2
09:10 Z wędką nad wodę w Polskę i świat
09:35 Święty na każdy dzień
09:45 Duc in altum
10:00 Informacje dnia
10:15 Rozmowy niedokończone
11:25 Głos Polski
11:35 Tak go pamiętam
12:00 Regina Coeli
12:03 Informacje dnia
12:20 Lato marzeń - obyczajowy
13:55 Święty na każdy dzień
14:00 Corrie Ten Boom - nieugięta wiara - dokumentalny
15:00 Modlitwa w Godzinie Miłosierdzia z Koronką do Bożego Miłosierdzia
15:20 Mocni w wierze
15:50 Pytasz i wiesz
16:00 Informacje dnia
16:10 Siódmy sakrament
16:35 Świat na wyciągnięcie ręki - serial
17:00 Krok serca - dokumentalny
17:30 Okiem kamery
18:00 Regina Coeli
18:05 Informacje dnia
18:15 Westerplatte młodych
18:55 Przegląd katolickiego tygodnika "Niedziela"
19:00 Warto zauważyć... w mijającym tygodniu
19:30 Moja katolicka rodzina - animowany
20:00 Informacje dnia
20:20 Różaniec
20:50 Myśląc ojczyzna
21:00 Apel Jasnogórski z kaplicy Cudownego Obrazu Matki Bożej Częstochowskiej na Jasnej Górze
21:20 Informacje dnia
21:40 Polski punkt widzenia
22:00 Samson i Dalila odc. 16 - serial

HITY DNIA

Ambitna dziennikarka, Alison Scott, otrzymuje propozycję objęcia posady prezenterki stacji telewizyjnej E!. Uszczęśliwiona Alison postanawia uczcić sukces wizytą w klubie. Nocne szaleństwo ma nieoczekiwane konsekwencje – osiem tygodni później kobieta dowiaduje się, że jest w ciąży.

Gargamel po raz kolejny zagraża spokojnemu życiu Smerfów. Tym razem czarownik tworzy podobne do nich stworki. By je ożywić, niezbędne jest wypowiedzenie zaklęcia, które zna tylko Smerfetka. Gargamel porwuje ją i wywozi do Paryża. Pozostałe Smerfy zrobią wszystko, by ją wybawić z opresji.

TVP 1

13:45 Okrasa łamie przepisy

05:40 Klan odc. 3116 - telenowela
06:05 Klan odc. 3117 - telenowela
06:40 Sprawa dla reportera
07:30 Rok w ogrodzie
08:00 Naszaarmia.pl odc. 262
08:25 Pełnosprawni
08:55 Po prostu zdrowie odc. 27
09:35 Mapa ginącego świata odc. 1 - serial
10:05 Moja wspaniała włoska rodzinka - dramat obyczajowy
11:40 Wielkie nieba odc. 6
12:00 Jak to działa? odc. 136
12:35 Odzież pod kontrolą - dokumentalny
13:45 Okrasa łamie przepisy odc. 157
14:15 Przyjaciół do zadań specjalnych
15:00 Zagadka hotelu Grand odc. 26 s. 2 - serial
16:00 Ojciec Mateusz odc. 221 - serial
17:00 Teleexpress
17:20 Pogoda
17:30 O! Polskie Przeboje odc. 9
18:35 Wojenne dziewczyny odc. 8 - wojenny
19:30 Wiadomości
20:05 Sport
20:07 GOL
20:10 16. PZU Cracovia Maraton odc. 1
20:15 Pogoda
20:25 Komisarz Alex odc. 113 - serial
21:25 Bóg zemsty - sensacyjny
23:15 Awanturyści - przygodowy
01:00 Zagadka hotelu Grand odc. 26 s. 2 - serial

TVP 2

20:00 Kocham Cię, Polsko!

05:25 Z widokiem na Atlantyk odc. 3 s. 3 - serial
06:30 M jak miłość odc. 1297 - serial
07:30 Pytanie na śniadanie
10:45 Lajki! odc. 6
11:10 Na sygnale odc. 139 - serial
11:35 Program rozrywkowy
11:40 Podróże z historią odc. 37
12:15 Południk Wildsteina odc. 31
12:50 Hity kabaretu odc. 28
13:20 Herbatka z kabaretem odc. 22
14:00 Familiada
14:40 Sonda II odc. 51
15:10 Rodzinka.pl odc. 203 s. 10 - serial
15:50 Pierwsza randka odc. 6
16:55 Rodzina sama w domu odc. 4
17:45 Słowo na niedzielę
18:00 Panorama
18:30 Sport-telegram
18:40 Pogoda
18:50 Postaw na milion - kulisy
19:05 Postaw na milion
20:00 Kocham Cię, Polsko! - rozgrzewka odc. 9
20:05 Kocham Cię, Polsko! odc. 9
21:50 Discopoland odc. 2 - dok
22:30 Kontakt odc. 5 - serial
23:35 Kabaretowa Scena Dwójki przedstawia
00:35 Pod skórą - film SF

tvn

11:00 Na Wspólnej

05:40 Mango - Telezakupy
07:50 Spotkanie ze smakiem odc. 7
08:00 Dzień Dobry TVN odc. 988
11:00 Na Wspólnej odc. 2464 - serial
11:25 Na Wspólnej odc. 2465 - serial
11:50 Na Wspólnej odc. 2466 - serial
12:15 Na Wspólnej odc. 2467 - serial
12:50 Ugotowani odc. 9 s. 12
13:50 Agent - gwiazdy odc. 11 s. 2
14:50 MasterChef Junior odc. 9 s. 2
16:25 Misja Pies odc. 9
17:00 Kuchenne rewolucje
18:00 36,6 °C odc. 5
19:00 Fakty
19:25 Sport
19:35 Pogoda
19:45 Uwaga! odc. 4933
20:00 Wpadka - komedia romantyczna
22:45 Zamiana ciał - komedia
01:05 Interstellar - film SF

POLSAT

19:30 Świat według Kiepskich

06:00 Nowy dzień z Polsat News
07:40 Jeźdźcy smoków: Obroncy Berk odc. 1 - dla dzieci
08:10 Pan Peabody i Sherman Show odc. 30 - animowany
08:40 Jeźdźcy smoków: Na końcu świata odc. 21 - animowany
09:10 Przygody Kota w butach - animowany
09:40 Przygody Kota w butach odc. 23 - animowany
10:10 Ewa gotuje odc. 302
10:45 Idol odc. 11 s. 5
12:45 The Brain. Genialny umysł
14:15 Kabaret na żywo odc. 17
16:15 Daleko od noszy - reanimacja odc. 9 - serial
16:50 Ameryka marzeń odc. 9 - serial
17:50 Chłopaki do wzięcia odc. 51 - telenowela
18:20 Chłopaki do wzięcia odc. 52 - telenowela
18:50 Wydarzenia
19:20 Sport
19:25 Pogoda
19:30 Świat według Kiepskich odc. 512 - serial
20:05 Smerfy II - aminowany
22:15 Twoja twarz brzmi znajomo odc. 9 s. 7
00:15 Dancing with the Stars. Taniec z gwiazdami odc. 8 s. 7

7 tvn

11:40 Kryminalni

05:10 Ukryta prawda odc. 213 - serial
06:10 Ukryta prawda odc. 214 - serial
07:10 Mango - Telezakupy
09:15 Dwoch i pół odc. 15 s. 11 - serial
09:45 Dziadek z przypadku odc. 7 - serial
10:15 Dziadek z przypadku odc. 8 - serial
10:45 Kryminalni odc. 4 s. 2 - serial
11:45 Kryminalni odc. 5 s. 2 - serial
12:50 Kryminalni odc. 6 s. 2 - serial
13:50 Kryminalni odc. 7 s. 2 - serial
14:50 Kroniki Spiderwick - przygodowy
16:55 Uwolnić orkę II - przygodowy
19:00 Przypadkowy mąż - komedia
20:55 Kobiety pragną bardziej - komedia romantyczna
23:30 W morzu ognia - sensacyjny
01:45 Złoty chłopak odc. 4 - serial

4

20:00 Policjanci i policjanci

06:00 Ninjago - mistrzowie spinjitzu odc. 12 - dla dzieci
06:30 Ninjago - mistrzowie spinjitzu odc. 13 - dla dzieci
06:55 Kaczor Donald przedstawia odc. 33 - animowany
07:35 Co nowego u Scooby'ego? odc. 15 - animowany
07:55 Kaczor Donald przedstawia odc. 36 - animowany
08:35 Co nowego u Scooby'ego? odc. 18 - animowany
09:00 Egipskie psiaki - komedia
10:55 Garfield Show - dla dzieci
11:10 Policjanci i policjanci odc. 275 - serial
12:10 Policjanci i policjanci odc. 276 - serial
13:10 Policjanci i policjanci odc. 277 - serial
14:10 STOP Drogówka odc. 150
15:20 Inspektor Gadżet II - komedia
17:05 Dziewczyny z drużyny II - komedia
19:00 Galileo odc. 614
20:00 Policjanci i policjanci odc. 278 - serial
21:00 Policjanci i policjanci odc. 279 - serial
22:00 Sprawiedliwi - wydział kryminalny odc. 82 - serial
23:00 Silent Hill - horror
01:00 STOP Drogówka odc. 150

puls

07:50 Co ludzie powiedzą?

05:55 Niesamowite! odc. 5 - serial
06:25 Niesamowite! odc. 6 - serial
07:00 Taki jest świat odc. 4 s. 3
07:50 Co ludzie powiedzą? odc. 6 s. 4 - serial
08:25 Co ludzie powiedzą? odc. 7 s. 4 - serial
09:00 Allo, Allo odc. 1 s. 2 - serial
09:40 Allo, Allo odc. 2 s. 2 - serial
10:20 Allo, Allo odc. 3 s. 2 - serial
11:05 Czynne całą dobę odc. 5 - serial
11:40 Czynne całą dobę odc. 6 - serial
12:15 Ale numer! odc. 39
12:55 Ale numer! odc. 40
13:25 Ale numer! odc. 41
13:55 Jankes i dama odc. 7 - serial
14:50 Bibliotekarze odc. 7 - serial
15:50 Małolaty na obozie - komedia
17:40 Goście, goście II - komedia
20:00 Rambo: pierwsza krew - sensacyjny
21:55 Tunel - katastroficzny
00:15 American Pie: Naga miła - komedia

TVP KULTURA

07:00 Teledyski

07:00 Teledyski
07:30 Informacje kulturalne
07:55 Trzeci punkt widzenia odc. 181
08:35 Criminele tango - czyli rewia gangsterska
09:30 Pomniki historii odc. 45 - serial
09:45 Pegaz odc. 4
10:15 Dzika muzyka odc. 6
11:00 Roman Polański: Moje życie - dokumentalny
12:45 Księga przestrzeni odc. 20 - serial
13:30 Niemcy - dramat wojenny
15:25 Wydarzenie aktualne
16:05 Niepochowany - dramat historyczny
18:25 Tygodnik kulturalny
19:20 Legendy rocka odc. 36 - serial
20:20 Zawieście czerwone latarnie - dramat
22:35 Tori Amos - Baloise Session
23:55 Pod Mocnym Aniołem - dramat obyczajowy
01:55 Masz na imię Justine - dramat obyczajowy

TVP HISTORIA

08:05 Jak to działa?

06:55 Był taki dzień odc. 547
07:05 Ginące cywilizacje odc. 17 - serial
08:05 Jak to działa? odc. 12
08:35 Był sobie człowiek odc. 9 - animowany
09:15 Janka odc. 3 - serial
09:40 Janka odc. 4 - serial
10:15 Okrasa łamie przepisy odc. 151
10:50 Jackie Kennedy legenda Ameryki - dokumentalny
11:55 Starożytni Rzymianie odc. 2 - dokumentalny
13:05 Najwspanialszy w królestwie zwierząt odc. 2 - serial
14:10 Szerokie tory odc. 100
14:40 Wielka gra odc. 302
15:40 Spór o historię odc. 29
16:25 Towarzysz Wiesław: od agitatora do dyktatora
17:30 Polska i świat z historią w tle
18:00 Czterdziestolatek odc. 10 - serial
19:10 Tajemnice III Rzeszy odc. 3
20:10 Dom odc. 9 - serial
22:00 Sposób na kryzys - dok.
23:05 Magiczny Malbork - dok.
23:40 Powrót Odysa odc. 9 - serial
00:35 Heinrich Himmler - anatomia zagłady - dokumentalny

TRAM

08:00 Informacje dnia

08:15 Westerplatte młodych
08:55 Słowo życia - rozważanie Ewangelii dnia
09:00 Sanktuarium Munyonyo-Kampala. Zapomniane sanktuarium w Ugandzie
10:00 Informacje dnia
10:15 Myśląc ojczyzna
10:30 Święty na każdy dzień
10:35 Polski punkt widzenia
11:00 Kropelka radości
12:00 Regina Coeli
12:03 Informacje dnia
12:20 Warto zauważyć... w mijającym tygodniu
12:50 Z pamiętnika podróżnika
13:20 Siódmy sakrament
13:45 W górskim domku ogrodnika
14:00 Samson i Dalila odc. 16 - serial
14:45 Effetha - okno na świat - dokumentalny
15:30 Plan naszego ojca odc. 30 - serial
16:00 Informacje dnia
16:10 W naszej rodzinie
17:00 Z Parlamentu Europejskiego
17:30 Okiem kamery
17:30 Okiem kamery
18:00 Regina Coeli
18:05 Informacje dnia
18:15 Rozmowy niedokończone
19:25 Przegląd katolickiego tygodnika "Niedziela"
19:30 Spotkanie z Magdą Buczek
19:45 Modlitwa z telefonicznym udziałem dzieci
20:00 Informacje dnia
20:20 Różaniec
20:50 Ocalić od zapomnienia
21:00 Apel Jasnogórski z kaplicy Cudownego Obrazu Matki Bożej Częstochowskiej na Jasnej Górze
21:20 Informacje dnia
21:40 Polski punkt widzenia
22:00 Król Dawid odc. 22 - historyczny
22:55 Święta Rita z Casci - przejmująca droga wiary

TVP 1

05:55 Klan

05:55 Klan odc. 3119 - telenowela
06:30 Słownik polsko@polski
07:00 Msza święta z Sanktuarium Bożego Miłosierdzia w Krakowie Łagiewnikach
08:00 Tydzień
08:40 Ziarno odc. 622
09:15 Zakochaj się w Polsce odc. 34
09:45 O! Polskie Przeboje odc. 9
10:40 Biblia odc. 6 - historyczny
11:35 Magazyn kolarski odc. 8
11:55 Między ziemią a niebem
12:00 Regina Coeli
12:15 Między ziemią a niebem
13:05 Planeta Ziemia II odc. 1 - serial
14:20 Komisarz Alex odc. 113 - serial
15:20 Rozdarte serca odc. 50 - serial
16:15 Przyjaciół do zadań specjalnych
16:50 Zapowiedź Teleexpressu
17:00 Teleexpress
17:20 Pogoda
17:30 Pół wieku Kabaretu pod Egidą
18:35 Jaka to melodia?
19:30 Wiadomości
20:05 Sport
20:10 16. PZU Cracovia Maraton odc. 2
20:15 Pogoda
20:25 Wojenne dziewczyny odc. 9 - wojenny
21:25 Młodzi lekarze odc. 8 s. 2 - serial
22:20 Tara Road - dramat obyczajowy
00:00 Sportowa niedziela

TVP 2

15:15 Na dobre i na złe

06:00 Słowo na niedzielę
06:10 Podróże z historią odc. 7
06:45 M jak miłość odc. 1298 - serial
07:45 Barwy szczęścia odc. 1647 - serial
08:15 Barwy szczęścia odc. 1648 - serial
08:50 Barwy szczęścia odc. 1649 - serial
09:20 Barwy szczęścia odc. 1650 - serial
09:55 Barwy szczęścia odc. 1651 - serial
10:25 Ukryte skarby odc. 14
10:55 Program rozrywkowy
11:00 Jak zbudować planetę odc. 2 - dokumentalny
12:05 Makłowicz w podróży odc. 174
12:40 Bake off - Ale ciacho! odc. 19
13:35 Bake off - Ale przepis odc. 19
14:00 Familiada
14:35 Sonda II odc. 52
15:15 Na dobre i na złe odc. 671
16:20 Kocham Cię, Polsko! odc. 122
18:00 Panorama
18:30 Sport-telegram
18:40 Pogoda
18:45 Kocham cię, Polsko!
18:55 Discopoland odc. 2
19:30 Rodzinka.pl odc. 203 - serial
20:05 Mumia powraca - przygodowy
22:20 Głodne kawałki odc. 2
23:10 Bake off - Ale ciacho! - kulisy
23:15 Zakład Doświadczalny Solidarność
01:00 Zabij mnie, glino - dramat kryminalny

tvn

13:55 Flicka

05:45 Mango - Telezakupy
07:55 Nowa Maja w ogrodzie odc. 16
08:25 Akademia ogrodnika odc. 16
08:30 Dzień Dobry TVN odc. 989
11:00 Efekt domina odc. 7 s. 4
11:30 Co za tydzień odc. 797
11:55 36,6 °C odc. 5
12:55 Druga szansa odc. 10 s. 3 - serial
13:55 Flicka - przygodowy
15:55 Shrek - aminowany
17:50 Spotkanie ze smakiem odc. 9
18:00 Ugotowani odc. 10 s. 12
19:00 Fakty
19:25 Sport
19:35 Pogoda
19:45 Uwaga! odc. 4934
20:00 MasterChef Junior odc. 10 s. 2
21:35 Thor: Mroczny świat - przygodowy
00:05 Jądro Ziemi - film SF

POLSAT

07:45 Jeźdźcy smoków

06:00 Nowy dzień z Polsat News
07:45 Jeźdźcy smoków: Obroncy Berk odc. 2 - dla dzieci
08:15 Pan Peabody i Sherman Show odc. 31 - animowany
08:45 Jeźdźcy smoków: Na końcu świata odc. 22 - animowany
09:15 Przygody Kota w butach odc. 24 - animowany
09:45 Atlantyda: powrót Milo - animowany
11:35 Fantastyczna czwórka: Narodziny Srebrnego Surfera - film SF
13:35 Smerfy II - aminowany
15:45 Twoja twarz brzmi znajomo
17:40 Koty i zaloty odc. 2
17:50 Nasz nowy dom odc. 91
18:50 Wydarzenia
19:20 Sport
19:25 Pogoda
19:30 Państwo w państwie odc. 230
20:05 Kabaret na żywo odc. 18
22:05 Haker - komedia sensacyjna
00:05 Kamienie na szaniec - dramat wojenny

7 tvn

09:45 Dziadek z przypadku

05:10 Ukryta prawda odc. 215 - serial
06:10 Ukryta prawda odc. 216 - serial
07:10 Mango - Telezakupy
09:15 Dwóch i pół odc. 16 s. 11 - serial
09:45 Dziadek z przypadku odc. 9 - serial
10:15 Dziadek z przypadku odc. 10 - serial
10:45 Columbo odc. 5 - serial
12:45 Columbo odc. 6 - serial
14:25 Kryminalni odc. 8 s. 2 - serial
15:30 Poszukiwacze - western
17:55 Zew natury - przygodowy
20:00 W morzu ognia - sensacyjny
22:15 Lucyfer odc. 8 - serial
23:15 Krwawa profesja - thriller
01:35 Moc magii odc. 114

4!

11:10 Galileo

06:00 Ninjago - mistrzowie spinjitzu odc. 14 - dla dzieci
06:30 Ninjago - mistrzowie spinjitzu odc. 15 - dla dzieci
06:55 Kaczor Donald przedstawia odc. 34 - animowany
07:35 Co nowego u Scooby'ego? odc. 16 - animowany
08:00 Kaczor Donald przedstawia odc. 37 - animowany
08:40 Co nowego u Scooby'ego? odc. 19 - animowany
09:00 Inspektor Gadżet II - komedia
10:55 Garfield Show - dla dzieci
11:10 Galileo odc. 613
12:10 Galileo odc. 614
13:25 Dziewczyny z drużyny II - komedia
15:20 Zabójcze tornado - film SF
17:00 Linia ryzyka - sensacyjny
19:00 Galileo odc. 615
20:00 Uliczny wojownik - pięść zabójcy - sensacyjny
22:20 Potężni - horror
00:00 Ognisty podmuch - sensacyjny

puls

09:40 Wojciech Cejrowski

06:00 Taki jest świat odc. 4 s. 3
06:35 Co ludzie powiedzą? odc. 1 s. 5 - serial
07:20 Co ludzie powiedzą? odc. 2 s. 5 - serial
08:05 Co ludzie powiedzą? odc. 3 s. 5 - serial
08:45 Ale numer! odc. 1
09:10 Ale numer! odc. 2
09:40 Wojciech Cejrowski. Boso - Meksyk/Paragwaj odc. 1
10:10 Wojciech Cejrowski. Boso - Meksyk/Paragwaj odc. 2
10:50 Wojciech Cejrowski. Boso - Meksyk/Paragwaj odc. 3
11:20 Wojciech Cejrowski. Boso - Meksyk/Paragwaj odc. 4
11:50 Jankes i dama odc. 8 - serial
12:45 Bibliotekarze odc. 8 - serial
13:40 Wyspa piratów - przygodowy
16:20 Milioner w spodenkach - komedia
18:15 Farciarz Gilmore - komedia
20:00 Protektor - sensacyjny
21:55 Koliber - sensacyjny
00:00 Tunel - katastroficzny

TVP KULTURA

07:00 Teledyski

07:00 Teledyski
07:30 Informacje kulturalne
07:45 Którędy po sztukę odc. 40
07:55 Patrzeć pod słońce - dramat psychologiczny
08:55 Bloody Daughter - dokumentalny
10:40 Trzeci punkt widzenia odc. 182
11:30 Zawieście czerwone latarnie - dramat
13:50 Gdyby ryby miały głos - krótkometrażowy
14:25 Chuligan literacki odc. 49
15:00 Ci okropni impresjoniści - dokumentalny
16:05 Andrzej Korzyński - muzyka filmowa
17:00 Pomniki historii odc. 49 - serial
17:15 Studio Kultura - niedziela z...
18:10 80 milionów - sensacyjny
20:10 Dziewczyna z szafy - komediodramat
21:50 Trzeci punkt widzenia odc. 182
22:25 Toronzo Cannon - Rawa Blues Festival 2016
23:20 Bunt Janion - dokumentalny
00:35 Mołoch - krótkometrażowy

TVP HISTORIA

10:15 Okrasa łamie przepisy

06:55 Był taki dzień odc. 151
07:05 Ginące cywilizacje odc. 18 - serial
08:05 Kapłan z Suchedniowa - dokumentalny
10:15 Okrasa łamie przepisy odc. 152
10:50 Wrak okrętu Króla Słońce - dokumentalny
12:00 Droga od Chrystusa do Konstantyna odc. 6 - dok.
13:10 Najwspanialszy w królestwie zwierząt odc. 3 - serial
14:10 Szerokie tory odc. 119
14:40 U Pana Boga w ogródku odc. 3 - serial
15:35 U Pana Boga w ogródku odc. 4 - serial
16:25 Wielka gra odc. 303
17:30 Ex libris
18:00 Czterdziestolatek odc. 11 - serial
18:55 Wcielenia zła odc. 5 - serial
20:00 Do domu - obyczajowy
21:10 Kabaret śmierci
23:00 Hubal - dramat historyczny
01:20 Sposób na kryzys - dokumentalny

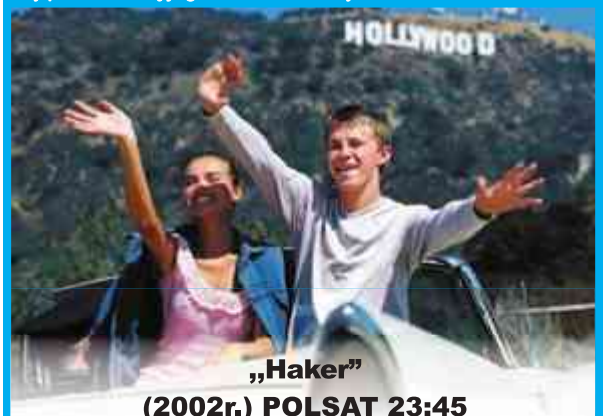
TRWAM

08:00 Słowo życia - rozważanie Ewangelii dnia
08:05 Polski punkt widzenia
08:30 Z Parlamentu Europejskiego
09:00 Spotkanie z Magdą Buczek
09:15 Ocalić od zapomnienia
09:25 Święty na każdy dzień
09:30 Msza Święta z kaplicy Cudownego Obrazu Matki Bożej Częstochowskiej na Jasnej Górze
10:30 Przegląd katolickiego tygodnika "Niedziela"
10:35 Kościuszkowski: Jeszcze Polska zatańczy - dokumentalny
11:45 Pocztówka z Indii - Dom Matki Teresy z Kalkuty - dokumentalny
12:00 100. lecie parafii pw. MB Dobrej Rady w Krakowie
13:00 Wieś - to też Polska
14:10 Papież Polak do Rodaków
14:55 Święty na każdy dzień
15:00 Inna Teresa - dokumentalny
16:00 Informacje dnia
16:10 Koncert życzeń
17:00 Tam, gdzie Bóg płacze - serial
17:30 Okiem kamery
18:00 Regina Coeli
18:05 Informacje dnia
18:15 Rozmowy niedokończone
19:25 Retrospekcja
19:30 Jezus - królestwo bez granic
20:00 Informacje dnia
20:20 Różaniec
20:50 Myśląc ojczyzna
21:00 Apel Jasnogórski z kaplicy Cudownego Obrazu Matki Bożej Częstochowskiej na Jasnej Górze
21:20 Informacje dnia
21:40 Cuda Jezusa - serial
22:20 Pocztówka z Indii - Dom Matki Teresy z Kalkuty - dokumentalny

HITY DNIA

Nowa przygoda rzuca śmiałków od bezkresnych pustyń po skute lodem szczyty gór. Stawiają czoła morskim potworom i duchom pustyni. Podczas wyprawy Kida odkrywa potężną moc kryształu z jej królestwa. Musi zdecydować, czy go ukryć, czy podzielić się jego światłem z innymi.

Współczesna Warszawa. Marcin Makowski, sierota mieszkający w internacie i geniusz komputerowy, oraz jego przyjaciel Adam Nowak zwany "Turbo" mają wspólną pasję – łamanie zabezpieczeń komputerowych. Marcin marzy o studiowaniu na najlepszej uczelni technicznej na świecie.

TVP 1

08:10 W pustyni i w puszczy

05:30 Jaka to melodia?
06:10 Ranczo Wilkowyje - komedia
07:50 Majówka lwowska
08:10 W pustyni i w puszczy
odc. 1 - serial
09:10 W pustyni i w puszczy
odc. 2 - serial
10:15 Ogniem i mieczem
odc. 1 - historyczny
11:15 Ogniem i mieczem
odc. 2 - historyczny
12:10 Majówka lwowska
12:35 Nowozelandzki ptasi raj
- dokumentalny
13:25 Okrasa łamie przepisy odc. 157
14:05 Zemsta - komedia
16:00 Made in USSR - dokumentalny
17:00 Teleexpress
17:20 Pogoda
17:35 Rolnik szuka żony odc. 1 s. 4
18:50 Jaka to melodia?
19:30 Wiadomości
20:05 Sport
20:15 Pogoda
20:30 E=mc2 - komedia
22:10 Gol Ekstra
22:40 Gallipoli - początek imperium
Murdocha - dokumentalny
23:55 Karuzela - dramat obyczajowy
01:25 Córy szczęścia
- dramat obyczajowy

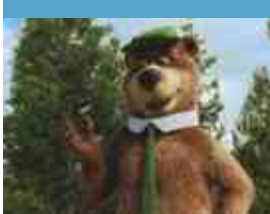
TVP 2

14:35 Pierwsza randka

05:25 Bierz forse i w nogi
- komedia kryminalna
07:00 Nieustraszony miodożer
- dokumentalny
08:00 Pół żartem, pół serio - komedia
10:15 Nic do oclenia - komedia
12:10 Powrót siedmiu wspaniałych
- western
14:00 Familiada
14:35 Pierwsza randka odc. 6
15:40 Mumia powraca - przygodowy
18:00 Panorama
18:25 Sport-telegram
18:30 Pogoda
18:40 Billy Madison
- komedia romantyczna
20:15 Joe Black - melodramat
23:25 Klient - sensacyjny
01:35 Wesele w Sorrento
- komedia romantyczna

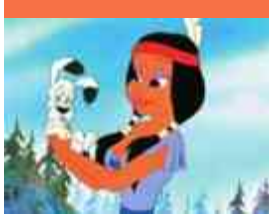
tvn

10:55 Miś Yogi

05:45 Mango - Telezakupy
06:50 Kuchenne rewolucje odc. 1 s. 2
07:50 Spotkanie ze smakiem odc. 9
08:00 Dzień Dobry TVN odc. 2032
10:55 Miś Yogi - przygodowy
12:35 Mój przyjaciel delfin
- przygodowy
14:50 Tylko mnie kochaj
- komedia romantyczna
16:55 101 dalmatyńczyków
- komedia
19:00 Fakty
19:30 Sport
19:40 Pogoda
19:50 Uwaga! odc. 4935
20:10 Doradca smaku odc. 35
20:15 Na Wspólnej
odc. 2468 - serial
20:55 Milionerzy odc. 47
21:30 Ostatni władca wiatru
- przygodowy
23:45 Thor: Mroczny świat
- przygodowy
02:00 Co za tydzień odc. 797

POLSAT

09:55 Asterix podbija Amerykę

06:00 Nowy dzień z Polsat News
08:20 Scooby Doo! Strachy
i patałachy - komedia
09:55 Asterix podbija Amerykę
- aminowany
11:45 Falszywa dwunastka
- komedia
13:50 Pani Doubtfire - komedia
16:35 Nie lubię poniedziałku
- komedia
18:50 Wydarzenia
19:20 Sport
19:25 Pogoda
19:30 Świat według Kiepskich
odc. 99 - serial
20:05 Kamienie na szaniec
- dramat wojenny
22:25 W stronę słońca - thriller
00:45 Max Payne - sensacyjny

HITY DNIA

Latem 1939 r. "Rudy", "Zośka" i "Alek" kończą liceum. We wrześniu wybucha wojna. Przyjaciele podejmują walkę z okupantem. Organizują akcje "małego sabotażu", z czasem przechodzą do Grup Szturmowych, gdzie obejmują dowództwo.

Anita i Roger poznają się dzięki czworonożnym pupilom. Znajomość przeradza się w miłość, nie tylko między ludźmi, lecz także między dalmatyńczykami. Wkrótce na świat przychodzi piętnaście szczeniaków. Szefowa Anity, Cruella, zaczyna marzyć o futrze z dalmatyńczyków.

7 tvn

09:10 Z zaskoczenia

05:05 Ukryta prawda odc. 217 - serial
06:10 Szpital odc. 54 - serial
07:05 Mango - Telezakupy
09:10 Z zaskoczenia - komedia
11:15 Hotel dla psów - komedia
13:20 Baśń z tysiąc drugiej nocy
- przygodowy
15:30 Piramida strachu - przygodowy
17:50 Wiecznie młody - fantastyczny
20:00 Taniec ostatniej szansy
- komedia romantyczna
21:55 Hoły Hell - dokumentalny
00:10 Kobiety pragną bardziej
- komedia romantyczna

4

12:20 Detektywi w akcji

06:00 Amerykańscy naprawiacze
odc. 6 s. 3 - serial
06:30 Amerykańscy naprawiacze
odc. 7 s. 3 - serial
06:55 Kaczor Donald przedstawia
odc. 35 - animowany
07:35 Co nowego u Scooby'ego?
odc. 17 - animowany
08:00 Kaczor Donald przedstawia
odc. 38 - animowany
08:40 Przyjaciel Świętego
Mikołaja - familijny
10:40 Córka Mikołaja II: Święta
pod znakiem zapytania
- komedia
12:20 Detektywi w akcji
odc. 68 - serial
13:20 Policjantki i policjanci
odc. 279 - serial
14:30 Człowiek przyszłości
- komediodramat
17:00 Mythica: w poszukiwaniu
bohaterów - fantastyczny
19:00 Policjantki i policjanci
odc. 280 - serial
20:00 Sprawiedliwi - wydział
kryminalny odc. 83 - serial
21:00 Zwierzak - komedia
22:45 Żelazna dama - biograficzny
01:00 STOP Drogówka odc. 150

puls

15:00 Piękna i bestia

06:00 To moje życie!
odc. 19 - telenowela
07:20 Babe, świnka z klasą
- komedia
09:15 Tajemnica Rajskiego Wzgórza
- przygodowy
11:25 Mój brat niedźwiedź
- aminowany
13:00 Matylda
- fantastyczny
15:00 Piękna i bestia
- fantastyczny
16:50 Powrót Supermana
- sensacyjny
20:00 Kłamca, kłamca
- komedia
21:50 Rambo: pierwsza krew
- sensacyjny
23:45 Tunel śmierci - horror
01:40 Taki jest świat odc. 4 s. 3

TVP KULTURA

07:00 Teledyski

07:00 Teledyski
07:20 Afisz kulturalny
07:50 Studio Kultura - rozmowy
08:05 Informacje kulturalne
08:25 Pegaz
09:30 Jutro idziemy do kina
- dramat obyczajowy
11:30 Zaklęty dwór odc. 6 - serial
12:40 Zaklęty dwór odc. 7 - serial
13:45 Studio Kultura - niedziela z...
14:35 Wulkan - krótkometrażowy
15:05 Informacje kulturalne
15:25 Spartakus
- dramat historyczny
18:45 Czesław Niemen
- dokumentalny
19:55 Którędy po sztukę odc. 41
20:10 Wydarzenie aktualne
20:20 W ciemności
- dramat wojenny
22:50 Mały Quinquin odc. 1 - serial
23:55 Mały Quinquin odc. 2 - serial
00:55 Miłość i śmierć - komedia

TVP HISTORIA

19:05 Sensacje XX wieku

06:55 Był taki dzień odc. 152
07:00 "Podaj cegłę", czyli polski
sorealizm - dokumentalny
08:05 Wojciech Cejrowski - boso
przez świat odc. 71
08:35 Tajemnice, zamki i podziemia
09:05 Projekt "X" odc. 7
09:35 Było, nie minęło - kronika
zwiadowców historii
10:15 Starożytni Rzymianie
odc. 2 - dokumentalny
11:25 Najwspanialszy w królestwie
zwierząt odc. 2 - serial
12:30 Wrota Europy - dramat wojenny
14:00 Sensacje XX wieku odc. 95
15:00 Encyklopedia II wojny
światowej odc. 43 - serial
15:40 Spór o historię odc. 18
16:20 Wcielenia zła odc. 5 - serial
17:15 Ex libris Magazyn
17:45 Czas honoru
odc. 15 s. 2 - wojenny
18:45 Flesz historii
19:05 Sensacje XX wieku odc. 72
20:05 Jan Paweł II - biograficzny
22:20 Marszałek Piłsudski odc. 2
23:25 Na krawędzi wojny
odc. 2 - serial
00:25 Dzień pierwszy - 1 maja 2004
- dokumentalny

TRAM

08:00 Informacje dnia
08:15 Wieś - to też Polska
09:25 Słowo życia - rozważanie
Ewangelii dnia
09:30 Vatican Magazine
10:00 Informacje dnia
10:15 Rozmowy niedokończone
11:25 Myśląc ojczyzna
11:35 Opowieść wiecznie żywa
- animowany
11:50 Retrospekcja
11:55 Święty na każdy dzień
12:00 Regina Coeli
12:03 Informacje dnia
12:20 Miasteczko Świętej Rodziny
- Cotignac - dokumentalny
13:10 Po cóż są nam święci - serial
13:20 Koncert życzeń
14:10 Broadway Forever
15:20 Św. Józef - patron na
trzecie tysiąclecie
15:35 Przypowieści Jezusa - serial
15:50 Pytasz i wiesz
16:00 Informacje dnia
16:10 Sanktuarium polskie
16:30 Tydzień z Ziemi Świętej
16:50 Świadkowie
17:20 Święty na każdy dzień
17:30 Spotkanie Rodziny Radia
Maryja w parafii Matki Bożej
Pocieszenia w Jodłowie
na Podkarpaciu
19:45 Jay Jay Odrzutowiec odc. 28
20:00 Informacje dnia
20:20 Różaniec
20:50 Myśląc ojczyzna
21:00 Apel Jasnogórski z kaplicy
Cudownego Obrazu Matki
Bożej Częstochowskiej
na Jasnej Górze
21:20 Informacje dnia
21:40 Polski punkt widzenia
22:00 Stan bezpieczeństwa państwa
22:10 Mojżesz - 10 przykazań odc. 19

TVP 1	TVP 2	tvn	POLSAT	7 tvn	4
 06:15 U pana Boga za piecem	 08:20 Miś	 19:50 Uwaga!	 14:00 Pierwsza miłość	 14:55 Szpital	 19:00 Policjantki i policjanci
06:00 Majówka Iwowska 06:15 U pana Boga za piecem - komedia 07:55 Majówka Iwowska 08:15 W pustyni i w puszczy odc. 3 - serial 09:15 W pustyni i w puszczy odc. 4 - serial 10:20 Ogniem i mieczem odc. 3 - historyczny 11:20 Ogniem i mieczem odc. 4 - historyczny 12:20 Przepis dnia odc. 487 12:25 Majówka Iwowska 12:45 Królowie Zatoki Kalifornijskiej - dokumentalny 13:40 Majówka Iwowska 14:00 C.K. Dezerterzy - komedia 15:35 C.K. Dezerterzy - komedia 17:00 Teleexpress 17:20 Pogoda 17:30 Złoto dezerterów - komedia 18:45 Przepis dnia odc. 488 18:55 Jaka to melodia? 19:30 Wiadomości 20:05 Sport 20:10 GOL 20:20 Pogoda 20:30 Kariera Nikosia Dyzmy - komedia 22:25 Zbrodnia odc. 1 - serial 23:10 Zbrodnia odc. 2 - serial 23:50 Zbrodnia odc. 3 - serial 00:40 Tahiti - Polska - piłka plażowa	06:10 Bielska orędowniczka 06:40 Billy Madison - komedia romantyczna 08:20 Miś Komedia 10:30 Hibernatus - komedia 12:00 Kolty siedmiu wspaniałych - western 14:00 Familiada Teleturniej 14:35 Viva Maria! - western 16:40 Kabaretowa Scena Młodych 18:00 Panorama 18:30 Sport-telegram 18:40 Pogoda 18:50 Na sygnale odc. 27 - serial 19:25 Barwy szczęścia odc. 1650 - serial 20:05 Herkules - przygodowy 21:50 Magazyn Ekspresu Reporterów 23:00 Jedzenie, moja miłość - dokumentalny 00:05 Joe Black - melodramat	05:45 Mango - Telezakupy 06:50 Kuchenne rewolucje odc. 3 s. 2 07:50 Doradca smaku odc. 35 08:00 Dzień Dobry TVN odc. 2033 10:55 Ukryta prawda odc. 768 - serial 12:00 Szkoła odc. 420 - serial 13:00 19+ odc. 121 - serial 13:30 Szpital odc. 657 - serial 14:30 Kuchenne rewolucje odc. 3 s. 7 15:30 Szkoła odc. 421 - serial 16:30 19+ odc. 122 - serial 17:00 Ukryta prawda odc. 769 - serial 18:00 Szpital odc. 658 - serial 19:00 Fakty 19:35 Sport 19:45 Pogoda 19:50 Uwaga! odc. 4936 20:10 Doradca smaku odc. 36 20:15 Na Wspólnej odc. 2469 - serial 20:55 Milionerzy odc. 48 21:30 Godziny szczytu 23:40 Blade - wieczny łowca - horror 02:05 Misja Pies odc. 9	06:00 Nowy dzień z Polsat News 08:00 Trudne sprawy odc. 606 s. 11 - serial 09:00 Małanowski i Partnerzy odc. 408 - serial 09:30 Małanowski i Partnerzy odc. 409 - serial 10:00 Dzień, który zmienił moje życie odc. 75 s. 2 - serial 11:00 Dlaczego ja? odc. 482 - serial 12:00 Oszukane odc. 13 - serial 13:00 Trudne sprawy odc. 636 s. 12 - serial 14:00 Pierwsza miłość odc. 2490 - serial 14:45 Dlaczego ja? odc. 642 - serial 15:45 Lech Poznań - Arka Gdynia 18:50 Wydarzenia 19:20 Sport 19:25 Pogoda 19:30 Świat według Kiepskich odc. 204 - serial 20:05 Max Payne - sensacyjny odc. 9 - serial 22:10 Niania w wielkim mieście odc. 9 - serial 23:10 8 mm - thriller 01:45 Stary, gdzie moja bryka? - komedia	05:20 Ukryta prawda odc. 218 - serial 06:20 W-11 - wydział śledczy odc. 1139 - serial 07:05 Sąd rodzinny odc. 203 - serial 08:05 Kryminalni odc. 8 s. 2 - serial 09:10 Lekarze odc. 2 s. 4 - serial 10:20 Mango - Telezakupy 11:55 Ukryta prawda odc. 265 - serial 12:55 Sąd rodzinny odc. 204 - serial 13:55 Sędzia Anna Maria Wesołowska odc. 228 - serial 14:55 Szpital odc. 55 - serial 15:55 Kryminalni odc. 9 s. 2 - serial 17:00 Dr House odc. 10 s. 3 - serial 18:00 Mentalista odc. 24 s. 4 - serial 19:00 Ukryta prawda odc. 266 - serial 20:00 Godzina zemsty - sensacyjny 22:10 Nagle zderzenie - sensacyjny 00:35 Lucyfer odc. 8	06:00 Amerykańscy naprawiacze odc. 7 s. 3 - serial 06:30 Amerykańscy naprawiacze odc. 8 s. 3 - serial 06:55 Kaczor Donald przedstawia odc. 36 - animowany 07:35 Co nowego u Scooby'ego? odc. 18 - animowany 08:00 Co nowego u Scooby'ego? odc. 20 - animowany 08:25 Garfield Show - dla dzieci 08:45 Elmo - dla dzieci 10:10 Przyjaciel Świętego Mikołaja - familijny 12:15 Detektywi w akcji odc. 69 - serial 13:15 Policjantki i policjanci odc. 280 - serial 14:25 Mythica: w poszukiwaniu bohaterów - fantastyczny 16:20 Bohater ostatniej akcji - przygodowy 19:00 Policjantki i policjanci odc. 281 - serial 20:00 Sprawiedliwi - wydział kryminalny odc. 84 - serial 21:00 Krzyk IV - horror 23:25 Powstały z martwych - thriller 01:10 Spadkobiercy odc. 9

HITY DNIA

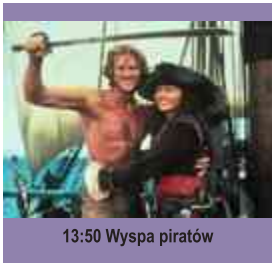
„Max Payne”
(2008r.) Polsat 20:05

Max Payne, detektyw z nowojorskiego wydziału spraw uznanych za nierozwiązywalne, przed trzema laty stracił żonę i córeczkę. Prowadzi śledztwo, by rozwikłać tajemnicę ich śmierci. Poszukując informacji, poznaje Natashę Sax, która po spotkaniu z nim pada ofiarą morderstwa.

„Złoto dezerterów”
(1998r.) TVP 1 17:30

Na Żoliborzu odbywa się konspiracyjne spotkanie oficerów AK. Rotmistrz Leliwa informuje zebranych, że dowództwo powołało oddział do zadań specjalnych. Pierwszym zadaniem grupy jest zdobycie gotówki na zakup broni i amunicji od włoskiej armii, która tymczasowo stacjonuje w Polsce.

13:50 Wyspa piratów

06:00 To moje życie! odc. 20	
07:15 Najpiękniejsze baśnie	braci Grimm - fantastyczny
08:30 Najpiękniejsze baśnie	braci Grimm - fantastyczny
09:45 Babe, świnka z klasą	- komedia
11:45 Tajemnica Rajskiego Wzgórza	- przygodowy
13:50 Wyspa piratów	- przygodowy
16:25 Kłamca, kłamca	- komedia
18:20 Małolaty na obozie	- komedia
20:00 Niesamowity Hulk	- film SF
22:15 Wojownik z gwiazd	- przygodowy
00:40 Kwarantanna II: Terminal	- horror

07:00 Teledyski

07:00 Teledyski	
07:20 Afisz kulturalny	
07:50 Studio Kultura - rozmowy	
08:00 Wydarzenie aktualne	
08:10 Księga przestrzeni - serial	
08:45 Którędy po sztukę	
09:00 Druciane oprawki	- krótkometrażowy
09:30 Elena - obyczajowy	
11:30 Parada oszustów odc. 1 - serial	
12:20 Parada oszustów odc. 2 - serial	
13:20 Wydarzenie aktualne	
13:30 Dziewczynka w trampkach	- dramat obyczajowy
15:20 Tygodnik kulturalny	
16:05 Przyjęcie na dziesięć osób plus trzy	- obyczajowy
17:10 Wstęp do filmu odc. 27	
17:20 Witaj smutku - obyczajowy	
19:05 Karski i władcy ludzkości	- dokumentalny
20:10 Wydarzenie aktualne	
20:20 Zemsta	
22:20 Pegaz odc. 4	
22:50 Mały Quinquin odc. 3 - serial	
23:55 Mały Quinquin odc. 4 - serial	
01:00 Glengarry Glen Ross	- dramat obyczajowy

18:40 Sensacje XX wieku

06:55 Był taki dzień odc. 153	
07:05 Witold - dokumentalny	
07:45 Cafe Historia odc. 8	
08:00 Wojciech Cejrowski - boso przez świat odc. 72	
08:50 Nasze miasto Łódź. Przewodnik nostalgiczny po ziemi obiecanej	
09:45 Było, nie minęło - kronika zwiadowców historii	
10:20 Dzieci Kwatery Ł - dokumentalny	
11:25 Najwspanialszy w królestwie zwierząt odc. 3 - serial	
12:25 Koło historii odc. 13	
13:05 Zagadka chińskich mumii - dokumentalny	
14:10 Sensacje XX wieku odc. 72	
15:05 Encyklopedia II wojny światowej odc. 87 - serial	
15:35 Na krawędzi wojny odc. 2 - serial	
16:35 Zanim stąd odejdę, proszę was... - dokumentalny	
17:10 Było, nie minęło - kronika zwiadowców historii	
17:45 Czas honoru odc. 16 s. 2 - wojenny	
18:40 Sensacje XX wieku odc. 126	
19:10 Sensacje XX wieku odc. 127	
19:45 Znachor - dramat obyczajowy	
22:05 Marszałek Piłsudski odc. 3	
23:10 Jugosławia. Po drugiej stronie lustra odc. 1 - dokumentalny	
00:20 1920 Bitwa Warszawska - dramat historyczny	

08:00 Informacje dnia	
08:15 Polski punkt widzenia	
08:35 Słowo życia - rozważanie Ewangelii dnia	
08:40 Świadkowie	
09:10 Papież Polak do Rodaków - serial	
10:00 Informacje dnia	
10:15 Jak my to widzimy - z daleka widać lepiej	
10:45 Tydzień z Ziemi Świętej	
11:05 Mocni w wierze	
11:35 Myśląc ojczyzna	
11:45 Św. Józef - patron na trzecie tysiąclecie	
12:00 Regina Coeli	
12:03 Informacje dnia	
12:20 Prawdziwie spadła z nieba	- dokumentalny
13:40 Największe przeboje Pana Boga - Ave Maria - dokumentalny	
14:00 Możesz - 10 przykazań	
14:55 Nigdy ja ciebie, ludu, nie rzuciła - dokumentalny	
15:50 Pytasz i wiesz	
16:00 Informacje dnia	
16:10 Jestem mamą odc. 28	
16:30 Kalejdoskop młodych	
16:50 Express studencki	
17:00 Życie monastyczne - serial	
17:30 Okiem kamery	
18:00 Regina Coeli	
18:05 Informacje dnia	
18:15 Rozmowy niedokończone	
19:25 Święty na każdy dzień	
19:30 Każdy maluch to potrafi	
19:45 Modlitwa z telefonicznym udziałem dzieci	
20:00 Informacje dnia	
20:20 Różaniec	
20:50 Myśląc ojczyzna	
21:00 Apel Jasnogórski z kaplicy Cudownego Obrazu Matki Bożej Częstochowskiej na Jasnej Górze	
21:20 Informacje dnia	
21:40 Polski punkt widzenia	
22:00 Dzień Flagi Polskiej - dokumentalny	
22:20 Jasnogórskie Te Deum Laudamus - dokumentalny	
23:15 Święty na każdy dzień	
23:20 Wypaczone sumienia	

HITY DNIA

„Stary, gdzie moja bryka?” (2000r.) Polsat 22:05

Zabawowi Jesse i Chester budzą się po hucznie spędzonej nocy. Obaj nie mogą sobie przypomnieć, gdzie zaparkowali samochód. Rozpoczynają więc poszukiwania, podczas których spotykają dziwnych, szalonych i niebezpiecznych ludzi.

„Asteriks i Obeliks: Osiedle bogów” (2014r.) TV 4 15:00

Rok 50 p.n.e., Galia jest okupowana przez Rzymian. Jedna z galijskich osad nie chce się podporządkować najeźdźcy. Zirytowany sytuacją Juliusz Cezar postanawia zmienić strategię. Decyduje się uwieść niepokornych Galów urokiem rzymskiej cywilizacji.

TVP 1

08:30 Trędowata

06:00 Majówka lwowska
06:15 U Pana Boga za miedzą
- komedia
08:10 Majówka lwowska
08:30 Trędowata - melodramat
10:05 Majówka lwowska
10:20 Za zasługi dla Polski i Polaków
poza granicami kraju
11:20 Majówka lwowska
11:40 Święto Konstytucji 3 Maja
13:25 Dokumentalny - dokumentalny
14:15 Pan Tadeusz - obyczajowy
17:00 Teleexpress
17:20 Pogoda
17:30 Złoto dezertów - komedia
18:50 Jaka to melodia?
19:30 Wiadomości
20:05 Sport
20:13 PKO Triada Biegowa
"Zabiegaj o Pamięć". Bieg
Konstytucji 3 Maja
20:15 Pogoda
20:30 Miłość na wybiegu
- komedia romantyczna
22:15 Zbrodnia odc. 1 s. 2 - serial
22:55 Zbrodnia odc. 2 s. 2 - serial
23:45 Zbrodnia odc. 3 s. 2 - serial
00:35 Cwał - komedia

TVP 2

15:05 Herkules

06:15 My tak, oni nie - obyczajowy
07:55 Hibernatus - komedia
09:25 Legendarne lemury
z Madagaskaru - dokumentalny
12:10 Siedmiu wspianiałych
nadejźdza - western
14:00 Familiada
14:30 Sonda II
15:05 Herkules - przygodowy
16:50 Osiecka Masterclass
18:00 Panorama
18:30 Sport-telegram
18:40 Pogoda
18:55 Na sygnale odc. 42 - serial
19:25 Barwy szczęścia
odc. 1651 - serial
20:05 Barwy szczęścia
odc. 1652 - serial
20:40 Miś - komedia
22:45 Wesele w Sorrento
- komedia romantyczna
00:50 nowOsiecka

tvn

15:00 Kung Fu Panda

05:45 Mango - Telezakupy
06:50 Kuchenne rewolucje
odc. 4 s. 2
07:50 Doradca smaku odc. 36
08:00 Dzień Dobry TVN odc. 2034
10:55 Krowy na wypasie
- aminowany
12:45 Mój przyjaciel delfin II:
Ocalić Mandy - przygodowy
15:00 Kung Fu Panda - aminowany
16:55 102 dalmatyńczyki - komedia
19:00 Fakty
19:30 Sport
19:40 Pogoda
19:50 Uwaga! odc. 4937
20:10 Doradca smaku odc. 37
20:15 Na Wspólnej odc. 2470 - serial
20:55 Milionerzy odc. 49
21:30 Bez twarzy - thriller
00:25 Nieproszeni goście - horror

POLSAT

13:45 Anna i król

06:00 Nowy dzień z Polsat News
08:25 Scooby-Doo! Klątwa potwora
z głębin jeziora - komedia
10:00 Sezon na misia - aminowany
11:45 Fałszywa dwunastka II
- komedia
13:45 Anna i król - melodramat
16:55 Poszukiwany, poszukiwana
- komedia
18:50 Wydarzenia
19:20 Sport
19:25 Pogoda
19:30 Świat według Kiepskich
odc. 98 - serial
20:00 Idol odc. 12 s. 5
22:05 Stary, gdzie moja bryka?
- komedia
23:50 Na desce
- komedia romantyczna
02:00 Tajemnice Iosu odc. 2672

7 tvn

09:10 Dwóch i pół

05:05 Ukryta prawda odc. 219 - serial
06:05 Ukryta prawda
odc. 220 - serial
07:05 Mango - Telezakupy
09:10 Dwóch i pół
odc. 17 s. 11 - serial
09:40 Zew natury - przygodowy
11:50 Kosmiczny mecz - komedia
13:40 Tatastrofa Komedia
15:20 Drużyna specjalnej troski
- komedia
17:45 Dorwać Smarta - komedia
20:00 Parszywa dwunastka
- wojenny
22:55 Magazyn UEFA Champions
League odc. 16
00:00 Kryminalni odc. 8 s. 8 - serial

4

10:35 Bambi II

06:00 Amerykańscy naprawiacze
odc. 8 s. 3 - serial
06:30 Amerykańscy naprawiacze
odc. 9 s. 3 - serial
06:55 Kaczor Donald przedstawia
odc. 37 - animowany
07:35 Co nowego u Scooby'ego?
odc. 19 - animowany
08:00 Co nowego u Scooby'ego?
odc. 21 - animowany
08:25 Garfield Show - dla dzieci
08:45 Córka Mikołaja II: Święta
pod znakiem zapytania
- komedia
10:35 Bambi II - aminowany
12:00 Detektywi w akcji
odc. 70 - serial
13:00 Policjantki i policjanci
odc. 281 - serial
14:00 STOP Drogówka odc. 6
15:00 Asteriks i Obeliks: Osiedle
bogów - aminowany
16:45 Mythica II: Darkspore
- fantastyczny
19:00 Policjantki i policjanci
odc. 282 - serial
20:00 Sprawiedliwi - wydział
kryminalny odc. 85 - serial
21:00 Za wszelką cenę
- dramat obyczajowy
23:45 Decydująca gra - thriller
01:45 Interwencja

TV puls

07:00 Człowiek orkiestra

06:00 To moje życie!
odc. 21 - telenowela
07:00 Człowiek orkiestra
- komedia
08:50 Mój brat niedźwiedź
- aminowany
10:40 Milioner w spodenkach
- komedia
12:35 Piękna i bestia
- fantastyczny
14:30 Powrót Supermana
- sensacyjny
17:40 Niesamowity Hulk - film SF
20:00 Król Skorpion - fantastyczny
21:55 Król Skorpion 3:
Odkupienie - sensacyjny
00:00 Objawienia odc. 5

TVP KULTURA

07:00 Teledyski

07:00 Teledyski
07:20 Afisz kulturalny
07:50 Studio Kultura - rozmowy
08:00 Wydarzenie aktualne
08:10 Wydarzenie aktualne
08:45 Czerwony papierowy
stateczek - aminowany
09:10 Pan Tadeusz - obyczajowy
11:30 Parada oszustów
odc. 3 - serial
12:30 Parada oszustów
odc. 4 - serial
13:45 Akcja pod Arsenałem
- dramat wojenny
15:35 Made in Polska odc. 14
17:10 C.K. Dezenterzy - komedia
18:50 C.K. Dezenterzy - komedia
20:10 Wydarzenie aktualne
20:20 Jurek - dokumentalny
21:50 Made in Polska odc. 8
22:55 Przypadek
- dramat psychologiczny
01:05 Alfabet polskiego
performance odc. 20

TVP HISTORIA

11:20 Tajemnice początków Polski

06:55 Był taki dzień odc. 154
07:00 Tajemnice początków Polski
odc. 1 - serial
07:55 Wojciech Cejrowski - boso
przez świat odc. 73
08:30 Dzieje kultury polskiej odc. 9
09:35 Rok 1966
10:15 Draża - czetnik. Legenda
Kresów - dokumentalny
11:20 Tajemnice początków Polski
odc. 4 - serial
12:20 Spór o historię odc. 95
13:00 Koło historii odc. 11
14:00 Mundial. Gra o wszystko
- dokumentalny
15:45 Zagadka chińskich mumii
- dokumentalny
16:45 Kulisy III RP odc. 40
17:55 Czas honoru
odc. 17 s. 2 - wojenny
18:55 10 lat TVP Historia
19:45 Było, nie minęło - kronika
zwiadowców historii
20:15 Pamięć Polski. I edycja
Polskiej Listy Krajowej
Programu UNESCO Pamięć
Świata odc. 1 - dokumentalny
20:30 Nowe Ateny
21:25 Marszałek Piłsudski odc. 4
22:30 Kulisy II wojny światowej
odc. 4 - serial
23:35 Pan Tadeusz - obyczajowy
02:15 Wojciech Cejrowski - boso
przez świat odc. 73

TRAM

08:00 Słowo życia - rozważanie
Ewangelii dnia
08:05 Surge Polonia - powstań Polsko
09:25 3 maja 1791
09:45 Mysłąc ojczyzna
10:00 Audycja Generalna Ojca
Świętego Franciszka z Watykanu
11:00 Msza św. z okazji uroczystości
NMP Królowej Polski
13:00 Święty na każdy dzień
13:05 Kaplica Pamięci
14:00 Jasnogórskie Te Deum Laudamus
- dokumentalny
15:00 Papieska Madonna Jasnogórska
15:50 Pytasz i wiesz
16:00 Informacje dnia
16:10 Łaski pełna - obyczajowy
17:30 Okiem kamery
18:00 Regina Coeli
18:05 Informacje dnia
18:15 Rozmowy niedokończone
19:25 Święty na każdy dzień
19:30 Przygody Mobilków
odc. 62 - animowany
19:45 Modlitwa z telefonicznym
udziałem dzieci
20:00 Informacje dnia
20:20 Różaniec
20:50 Mysłąc ojczyzna
21:00 Apel Jasnogórski z kaplicy
Cudownego Obrazu Matki Bożej
Częstochowskiej na Jasnej Górze
21:20 Informacje dnia
21:40 Polski punkt widzenia
22:00 Jeszcze Najświętsza Panienka
pokaże, że od burzących
kolubryn mocniejsza

Dobrze zjeść

Uczniowie Zespołu Szkół w Kowalewie Pomorskim proponują...

KREWETKI W TEMPURZE

Składniki:

- 1 szklanka wody gazowanej
- 1 szklanka białej mąki
- 1 jajko
- szczypta soli
- 2 łyżki sosu sojowego
- olej do głębokiego smażenia
- 0,5 kg krewetek surowych, nieparzonych (krewetka duża - tygrysia, królewska)

Sposób wykonania:

Połączyć wszystkie składniki tempury. Konsystencja powinna przypominać ciasto naleśnikowe, na tyle gęste, żeby oblepiać umoczoną krewetkę. Smażyć na złoty kolor w głębokim tłuszczu. Podawać z sosem majonезowym i z częstkami cytryny.

Smacznego!

Ilona Dec z klasy drugiej technikum poleca krewetki w tempurze

2			1			7		
1							6	
	7		5	2	8	3		
		7	6	3		9		5
9	6	3				1	2	7
5		1		9	7	4		
		6	3	5	2		1	
	5							9
		4			6			3

	3	7	1			9	6	2
	6		7		3			5
							8	3
3	7	5	6			8		
			5		4			
		8			7	5	2	6
7	9							
1			8		2		9	
2	8	4			6	1	3	

POGODA

CZW. 27.4.2017	DZIEŃ NOC temperatura: 14 4 °C opady: 0 0 mm ciśnienie: 1014 1015 hPa wiatr: 5 10 km/h
PT. 28.4.2017	DZIEŃ NOC temperatura: 8 6 °C opady: 4 6 mm ciśnienie: 1012 1010 hPa wiatr: 26 35 km/h
SOB. 29.4.2017	DZIEŃ NOC temperatura: 14 4 °C opady: 0,1 1 mm ciśnienie: 1015 1012 hPa wiatr: 17 30 km/h
NIEDZ. 30.4.2017	DZIEŃ NOC temperatura: 15 4 °C opady: 1 2 mm ciśnienie: 1018 1020 hPa wiatr: 9 20 km/h
PN. 1.5.2017	DZIEŃ NOC temperatura: 21 6 °C opady: 0 0 mm ciśnienie: 1015 1017 hPa wiatr: 26 35 km/h
WT. 2.5.2017	DZIEŃ NOC temperatura: 19 9 °C opady: 0,1 1 mm ciśnienie: 1017 1020 hPa wiatr: 11 25 km/h
ŚR. 3.5.2017	DZIEŃ NOC temperatura: 18 9 °C opady: 0,6 1 mm ciśnienie: 1016 1020 hPa wiatr: 21 35 km/h

KRZYŻÓWKA PANORAMICZNA

..... Muzykant	▼	dopływ Sekwany	▼	Czubek obuwia	Wysła się za pomocą telefonu	▼	Giermek Zbyszka z Bogdańca.	▼	Drugie imię Sztaudyn- gera	▼	Kaszket, giwer.
Obława		Moneta w Egipcie									Imię męskie
▶		▼		▼			Imię żeńskie	▶			▼
											1
Robert de (ur. 1943)	▶				Gwiazda niebieska	▶					
					Szarłat.				4	9	
Stan USA	▶				▼		Ros. zielna motylkowa	▶			
Nóż, bagnet.							Folwarcz- ny parobek				
▶											
			11		Rydel, szpadel; szufla.		Miasto nad Mleczną	▶			
							Torquato (1544-95)				6
Do wycinania otworków w taśmie	Imię żeńskie - imieniny 10.II.		Sortyment tarcicy iglastej.	▶					Tragedia William Szekspira (1604).	Małpiatka wielkości kota żyjąca w Indiach	Skrzyd- lica.
▶	▼										▼
Rodzaj koronki klockowej z nici		Śpiewak na dworze Salomona i Dawida.	Rodzaj wiatru	▶					Wieżenie, ciupa		
			Stolica Togo						Aert van der 1603		
Potrąwa z ryżu; ryżowy mizmasz	▶	▼	▼								
▶											
							Szekspiro- wski król.	▶			
							.. go home				
Część roweru	▶										
Kawiarnia.						Piosenkarka estradowa pochodzenia greckiego.	▶				
▶										2	
					Ciężkie roboty na zesłaniu	▶				5	3
8											

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----	----

DOBRCZE TO WIEDZIEĆ

Zmiany ws. wycinki drzew

W Senacie RP trwają prace nad nowelizacją ustawy o ochronie przyrody. Zmiany dotyczą głównie wycinki drzew. Od 1 stycznia br. właściciel nieruchomości może bez zezwolenia wyciąć drzewa na swojej posesji, o ile wycinka nie jest związana z działalnością gospodarczą. Nowe prawo ma zaostrzyć te przepisy. Urzędnik w ciągu 14 dni od zgłoszenia chęci wycinki będzie musiał dokonać oględzin działki i sprawdzić stan faktyczny, np. czy drzewa nie są chronione. Jeżeli gmina w ciągu kolejnych dwóch tygodni nie wyrazi sprzeciwu, będzie można usunąć drzewo.

Surowsze kary za porzucenie i uprowadzenie dziecka

13 lipca wchodzi w życie nowelizacja ustawy zaostrzającej kary za przestępstwa popełnione na szkodę dzieci lub osób nieporadnych. Za spowodowanie ciężkiego uszczerbku na zdrowiu ma grozić kara pozbawienia wolności na minimum trzy lata. Za porzucenie małoletniego do lat 15 lub osoby nieporadnej przewidziana jest kara od trzech miesięcy do pięciu lat pozbawienia wolności. Jeśli w wyniku takiego działania dziecko poniesie śmierć, kara zwiększy się nawet do 12 lat. Z kolei za uprowadzenie osoby nieletniej lub nieporadnej ma grozić od trzech miesięcy do pięciu lat więzienia.

Niski poziom czytelnictwa

Biblioteka Narodowa opublikowała nowy raport dotyczący czytelnictwa wśród Polaków. W 2016 roku aż 63 proc. badanych nie przeczytało ani jednej książki. 37 proc. respondentów deklaruje, że przeczytało w ciągu dwunastu miesięcy co najmniej jedną książkę, z czego 10 proc. to osoby, które sięgnęły po siedem lub więcej publikacji. Najczęściej wybieramy takich autorów jak: Henryk Sienkiewicz, E.L. James („Pięćdziesiąt twarzy Greya”), Paula Hawkins i Stephen King.

Ostatnie dni na rozliczenie podatku PIT

Do wtorku 2 maja należy oddać zeznanie podatkowe PIT za 2016 rok. Ustawowy termin to 30 kwietnia, ale w tym roku ten dzień przypada w niedzielę. Obecnie deklaracje podatkowe można złożyć w urzędzie skarbowym drogą tradycyjną (w okienku urzędu, za pośrednictwem poczty) lub przesłać je przez internet. Do elektronicznej wysyłki PIT-37 nie potrzeba podpisu kwalifikowanego. Za niezłożenie deklaracji w terminie grozi kara finansowa.

Będzie referendum na temat oświaty?

Przedstawiciele ZNP oraz innych organizacji od 1 lutego zebrali ponad 900 tys. podpisów pod wnioskiem o przeprowadzenie ogólnokrajowego referendum w sprawie reformy edukacji. Pytanie brzmiało: „Czy jest Pani/Pan przeciw reformie edukacji, którą rząd wprowadza od 1 września 2017 roku?”. Po weryfikacji podpisów, wnioskiem zajmie się Sejm, który zdecyduje większością głosów o przeprowadzeniu referendum lub odrzuceniu propozycji. Reforma edukacji ma wejść w życie od nowego roku szkolnego. Zmiany obejmują m.in. wygaszenie gimnazjów oraz powrót do ośmioletniej podstawówki i czteroletniego liceum.

Lepsza ochrona konsumentów

Prezydent Andrzej Duda podpisał ustawę o kredycie hipotecznym oraz nadzorze nad pośrednikami kredytu hipotecznego i agentami. Zmiany mają zapewnić lepszą ochronę konsumentów zaciągających kredyty hipoteczne. Prawo udzielania takich zobowiązań otrzymają tylko banki i SKOK-i. Nie będą mogły ich udzielać firmy pożyczkowe. Zostanie też wprowadzony obowiązek udzielania kredytów w walucie, w której klient uzyskuje dochody.

Ułatwienia dla małych przedsiębiorstw

Na ubiegłotygodniowym spotkaniu w Rypinie poseł Iwona Michałek (Polska Razem, Zjednoczona Prawica) zapowiedziała, że trwają prace nad ustawą zmniejszającą obciążenia składkami na ubezpieczenia społeczne przedsiębiorców o niskich przychodach. Pomysł przewiduje nową, obniżoną najniższą wysokość składek dla osób osiągających miesięczny przychód w wysokości mniejszej niż 2,5-krotność minimalnego wynagrodzenia. W praktyce, od 2018 roku przedsiębiorca notujący miesięczny przychód na poziomie np. 1000 zł, zapłaci składkę w wysokości około 160 zł, zamiast dotychczasowych 1172 zł. Z nowych rozwiązań ma skorzystać prawie 200 tys. firm. Mają one zachęcić do podjęcia legalnej pracy osoby, które pozostają w tzw. szarej strefie. Zmiany będą kosztować państwo około 200 mln zł rocznie.

Pamięć i koncentracja

ZDROWIE ▶ Coraz szybsze tempo życia sprawia, że nasz mózg jest w ciągłym pobudzeniu i gotowości, ale też często brakuje nam czasu, by w odpowiedni sposób go zasilić. Pamięć możemy wzmacniać sami i to na wiele sposobów. To samo dotyczy koncentracji

Pamięć to zapis naszych doświadczeń, które przechowywane są w mózgu. Może to być zarówno interesująca rozmowa, informacja, sytuacja czy wydarzenie. Ze względu na czas, jaki upłynął między konkretnym doświadczeniem a jego wspomnieniem, wyróżniamy trzy rodzaje pamięci:

- pamięć robocza – jej ośrodek zlokalizowany jest w płacie czołowym. Nazywana jest często zakresem koncentracji uwagi. Jej działanie utrzymuje się nie dłużej niż przez jedną minutę, do momentu, w którym zostanie ona „skasowana”. Ten rodzaj pamięci angażujemy np. wówczas, gdy próbujemy zapamiętać krok taneczny, który ktoś nam właśnie pokazał.

- pamięć krótkotrwała – jej ośrodek znajduje się wewnątrz płatów skroniowych mózgu. Wspomnienia są tu przechowywane do kilku tygodni, a następnie wymazywane. Przykład jej zastosowania: staramy się przypomnieć sobie krok, którego nauczyliśmy się na kursie tańca w zeszłym tygodniu. Jak się okazuje, nie wszystkie nasze doświadczenia uruchamiają pamięć krótkotrwałą. Jedynie te, które są nowe, ciekawe, bądź te, które zapamiętaliśmy celowo będą w stanie wystarczająco pobudzić komórki nerwowe w tym obszarze mózgu, by móc się w nim zapisać.

- pamięć długotrwała – może utrzymywać się przez całe życie. Naukowcy nie mają pewności, które obszary za nią odpowiadają, ale najpewniej ośrodki te rozmieszczone są w całym mózgu. Pamięć tą uruchamiamy, gdy np. staramy się przypomnieć sobie nazwisko naszego pierwszego nauczyciela tańca.

Mózg człowieka, w którym zachodzą procesy pamięci, składa się z dwóch współpracujących ze sobą półkul. Każda z nich w pewien sposób wyspecjalizowała się do poszczególnych zadań.

Zazwyczaj wykorzystujemy bardziej jedną półkulę, co przejawia się w widocznych zdolnościach czy umiejętnościach, np. zdolności nauki języków obcych czy uzdolnieniach matematycznych. Jak pokazują badania, istnieje możliwość większego, świadomego angażowania również drugiej półkuli, dzięki czemu wzmacnia się nasza pamięć.

Objawy zaburzenia pamięci

Objawy sygnalizujące osłabienie pamięci mogą być różne. Najczęściej, choć nie zawsze, dotyczą one osób starszych i są to: niezdolność przypomnienia sobie niedawnych zdarzeń, niemożność

zapamiętania ostatnich informacji, kłopoty ze znalezieniem odpowiednich słów, przypomnieniem sobie czyjegoś nazwiska.

Pamiętaj! Należy jak najszybciej skontaktować się z lekarzem, jeśli występują takie lub inne niepokojące nas objawy, związane z naszą pamięcią lub koncentracją.

CO OSŁABIA NASZĄ PAMIĘĆ?

- brak wykorzystywania pamięci – leniwy dla umysłu tryb życia, spowodowany brakiem zajęć umysłowych,
- palenie papierosów i nadużywanie alkoholu,
- cukrzyca – sprzyja twardnieniu i uszkodzeniu naczyń krwionośnych, co prowadzi do starzenia się mózgu i osłabienia pamięci,
- choroby mózgu np. otępienie, urazy, depresje, stany lękowe,
- wybrane leki np. psychotropowe,
- stres,
- niewłaściwa dieta,
- urazy.

Koncentracja:

co to jest i od czego zależy?

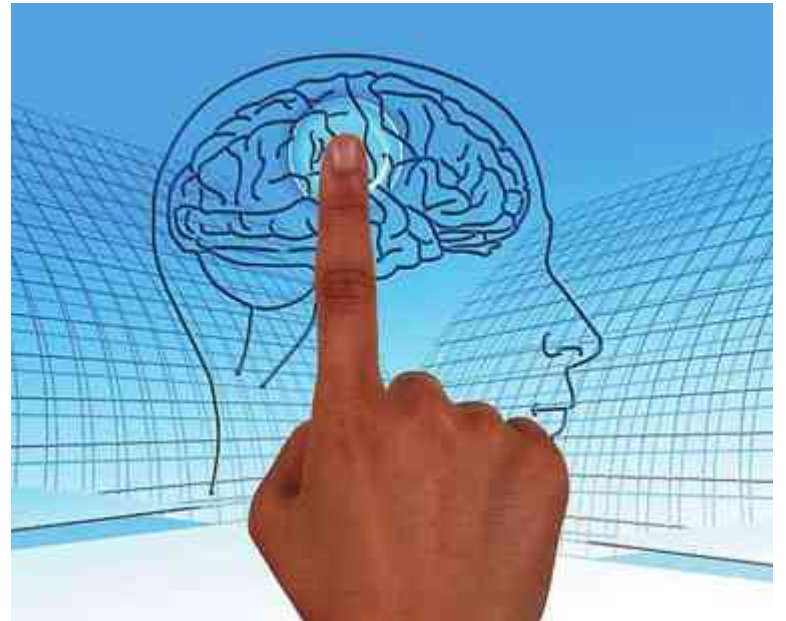
Koncentracja jest zjawiskiem, które polega na skupieniu uwagi i skierowaniu jej na określony przedmiot, zagadnienie, sytuację, zjawisko lub wydarzenie. Pozwala na efektywne wykonanie konkretnej pracy, zarówno umysłowej, jak i fizycznej. Im bardziej będziemy skoncentrowani, tym więcej zrobimy i tym lepszy będzie efekt naszych działań. Dzięki koncentracji możemy skupić się na jednym, konkretnym ćwiczeniu, zajęciu, aż do momentu jego ukończenia. Nasza koncentracja i powiązana z nią energia zależą od kondycji mózgu.

Styl życia, nawyki, również niektóre problemy zdrowotne, mogą

wzmacniać, bądź osłabiać koncentrację i energię niezbędną do realizacji celów.

CO OSŁABIA KONCENTRACJĘ?

- zaburzenia hormonalne – niski poziom wybranych hormonów może negatywnie wpływać na koncentrację, energię oraz funkcjonowanie mózgu. Wiele badań wskazuje na to, że niedoczynność tarczycy wiąże się z niską aktywnością mózgu, którego niedomaganie zwiększa ryzyko choroby Alzheimera,
- niski poziom cukru we krwi lub jego duże wahania,
- anemia – a także wszystko co przyczynia się do obniżenia liczby czerwonych krwinek powoduje zmęczenie i dekoncentrację,
- uraz mózgu – różne urazy fizyczne oraz udary i niedotlenienie mogą spowodować uszkodzenia mózgu i wpływać przez to na koncentrację i poziom energii,
- zanieczyszczenie środowiska – w tym toksyny i pleśń poza szkodliwym ogólnym działaniem na nasze zdrowie, pogarszają koncentrację,
- leki – takie jak m.in. antydepresanty czy środki uspokajające, leki nasercowe, przeciwbólowe i przeciwnowotworowe. W przypadku, gdy stosowanie tych leków jest konieczne, warto poszukać dodatkowych sposobów na wzmocnienie koncentracji,
- chroniczny stres oraz nieleczone urazy emocjonalne z przeszłości,
- zły styl życia, niezdrowa dieta – obfitująca w spożywanie nadmiernych ilości kofeiny, cukru i alkoholu, a także zbyt krótki sen, sprzyjają obniżeniu poziomu koncentracji.

Sposoby na koncentrację

Koncentrację możemy wzmacniać na różne sposoby. Na początek wskazane jest sprawdzenie, czy nie jesteśmy pod wpływem któregoś z czynników osłabiających koncentrację. Warto też stosować się do następujących wskazówek:

- spać minimum 7 godzin na dobę,
- właściwie się odżywiać,
- wykonywać ćwiczenia fizyczne dopasowane do naszego stanu zdrowia, możliwości i wieku 4-5 razy w tygodniu,
- unikać stresu,
- medytować – wystarczy kilka minut dziennie, by zwiększyć przyływ dodatkowej energii,
- zapewnić odpowiednią wentylację w pomieszczeniach, w których przebywamy.

Nasza dieta powinna być tak zbilansowana, by zapewniała nam zrównoważony poziom cukru we krwi. Sprzyjać temu będzie ograni-

czenie słodczy, a także regularne spożywanie niewielkich posiłków zawierających białko. Energii i koncentracji sprzyjają również produkty bogate w błonnik – owoce, warzywa roślin strączkowych czy pełnoziarniste produkty zbożowe. Osoby z nadmiernie kwaśnym odczynem organizmu powinny unikać alkoholu, cukru, kofeiny i czerwonego mięsa. Warto wzbogacić menu o seler, kabaczek, pietruszkę, fasolę szparagową, wodę mineralną i zieloną herbatę, zawierającą o połowę mniej kofeiny niż kawa. Zielona herbata ma w swoim składzie teaninę, która poprawia koncentrację, jednak nadmierna jej ilość w organizmie obniża wchłanianie żelaza, co może być przyczyną anemii. Osoby mające wrzody powinny skonsultować się wcześniej z lekarzem, bo herbata pobudza wydzielanie soku żołądkowego.

Kawa poprawia nastrój, sprawność umysłową, a także wzmacnia energię fizyczną i wykazuje aktywność przeciwnowotworową. Zawiera sporą ilość kofeiny, która odblokowuje działające stymulujące neuroprzekazniki, dzięki czemu podnosi koncentrację, szybkość myślenia i zapamiętywania liczb. Kawa zmniejsza również ryzyko choroby Alzheimera oraz cukrzycy. Zrezygnować z niej powinny osoby palące, bo wówczas znacząco podnosi ciśnienie krwi, osoby ze stanami lękowymi, a także ci, którzy doświadczają jakichkolwiek niekorzystnych objawów po jej wypiciu, np. bólów głowy, zaburzeń rytmu serca czy problemów ze snem.

Żeń-szeń poprawia koncentrację i sprawność zdobywania wiedzy. Należy jednak pamiętać, by nie przekraczać określonych na opakowaniu czy przez lekarza dawek. Czas stosowania preparatów z tą substancją nie powinien być dłuższy niż 2 miesiące.

VVVV

HOROSKOP

Koziorożec
(22.12-19.01)

Świetny czas dla kariery zawodowej. Śmiało walcz o awans lub podwyżkę. Mimo że jesteś na fali wznoszącej, nie obiecuj gruszek na wierzbie ani kolegom z pracy, ani partnerowi. Samotne Koziorożce będą miały liczne okazje do nawiązania romansów, a zainteresowanie nimi płci przeciwnej będzie niebywałe. Pojawi się ktoś, kto z czasem stanie się bliski.

Wodnik
(20.01-18.02)

Najbliższe dni spędzisz aktywnie w pracy. Zrobisz świetny interes, ale wymagać będzie wyjątkowego zaangażowania i skupienia. Za kilka dni będzie już spokojniej. W uczuciach spodziewaj się burzliwego okresu, pełnego wzlotów i upadków. Po weekendzie będziesz w kiepskiej formie psychofizycznej. Koniecznie znajdź czas na odpoczynek.

Ryby
(19.02-20.03)

Kiepski czas przed tobą, dopiero w niedzielę spodziewaj się pomyślnych zdarzeń. Od poniedziałku możesz ruszyć na poszukiwanie pracy, o ile jesteś zainteresowany zmianą miejsca zatrudnienia. Będziesz pewny siebie, wynegocjujesz to, na czym ci zależy. Ryby w stałych związkach podejmą z partnerem dyskusję o wizji przyszłości. Uważajcie jednak, by nie skończyło się na kłótni.

Baran
(21.03-20.04)

Wszystkie aktywności zawodowe podjęte do piątku przełożą się na pomnażanie zysków. Tak dobrego czasu na interesy nie miałeś od dawna, koniecznie go wykorzystaj. Od soboty wskazana wstrzeźliwość w podejmowaniu istotnych decyzji. Wypoczywaj, spędź pierwsze majowe dni na łonie przyrody i naładuj baterie. Pomyśl o ożywieniu swojego życia towarzyskiego.

Byk
(21.04-21.05)

Unikaj ryzyka, bo gwiazdy nie są teraz przychylne. Trzy razy się zastanów, zanim coś powiesz, podpiszesz bądź obiecasz. Byki w stałych związkach poczną potrzebę zbliżenia się do partnera, uzyskania od niego wsparcia. Twoja forma fizyczna będzie się wahać – jednego dnia będziesz pełen energii, by drugiego myśleć tylko o odpoczynku. Poćwicz techniki relaksacyjne.

Bliźnięta
(22.05-20.06)

Uważaj na to, w jaki sposób komunikujesz się z partnerem. Może źle odczytać twoje intencje i kłótnia murowana. Za to w sferze towarzyskiej wiele okazji do spotkań i wymiany poglądów. Będziesz przyciągać ciekawe, twórcze osoby. Te znajomości mogą w przyszłości zaprocentować w życiu zawodowym. Staraj się pokazać się z jak najlepszej strony.

Rak
(21.06-22.07)

W pracy święty spokój. Możesz być spokojny o swoją posadę, wszystkie zadania wykonasz z łatwością. Uważaj jednak na wydatki. Zechcesz kupić kilka rzeczy, by uzupełnić wiosenną garderobę. Najpierw policz, ile potrzebujesz do końca miesiąca, a potem idź na zakupy. Będziesz drażliwy i wyczulony na własnym punkcie, możesz prowokować konflikty.

Lew
(23.07-22.08)

Bardzo dużo pracy włożysz w realizację obowiązków zawodowych, a niestety efekty twoich wysiłków będą miżerne. To sprawi, że będziesz sfrustrowany i rozdrażniony. W najbliższych dniach najlepiej schodzić ci z drogi. W tych trudnych chwilach może ci pomóc bliska osoba. Zwierz się jej, wyjdźcie gdzieś razem i spędźcie miło czas. Porażka stanie się mniej dotkliwa.

Panna
(23.08-22.09)

Są widoki na dodatkową gotówkę lub awans. Śmiało idź do szefa i upomnij się o swoje, bo inaczej będziesz żałować. W weekend, podczas spotkania towarzyskiego, ktoś zainspiruje cię do tego, by inaczej spojrzeć na swoje życie. Zaczyniesz się zastanawiać, jak inaczej wykorzystać swój potencjał.

Waga
(23.09-23.10)

Niedbałość, roztargnienie i nietrzymanie języka za zębami – to przyczyny twoich kłopotów zawodowych. Popracuj nad tym, a wszystko się ułoży. Czas nieporozumień z partnerem. Zamiast wykrzykiwać swoje racje, spróbujcie spokojnie porozmawiać i wypracować rozwiązanie.

Skorpion
(24.10-21.11)

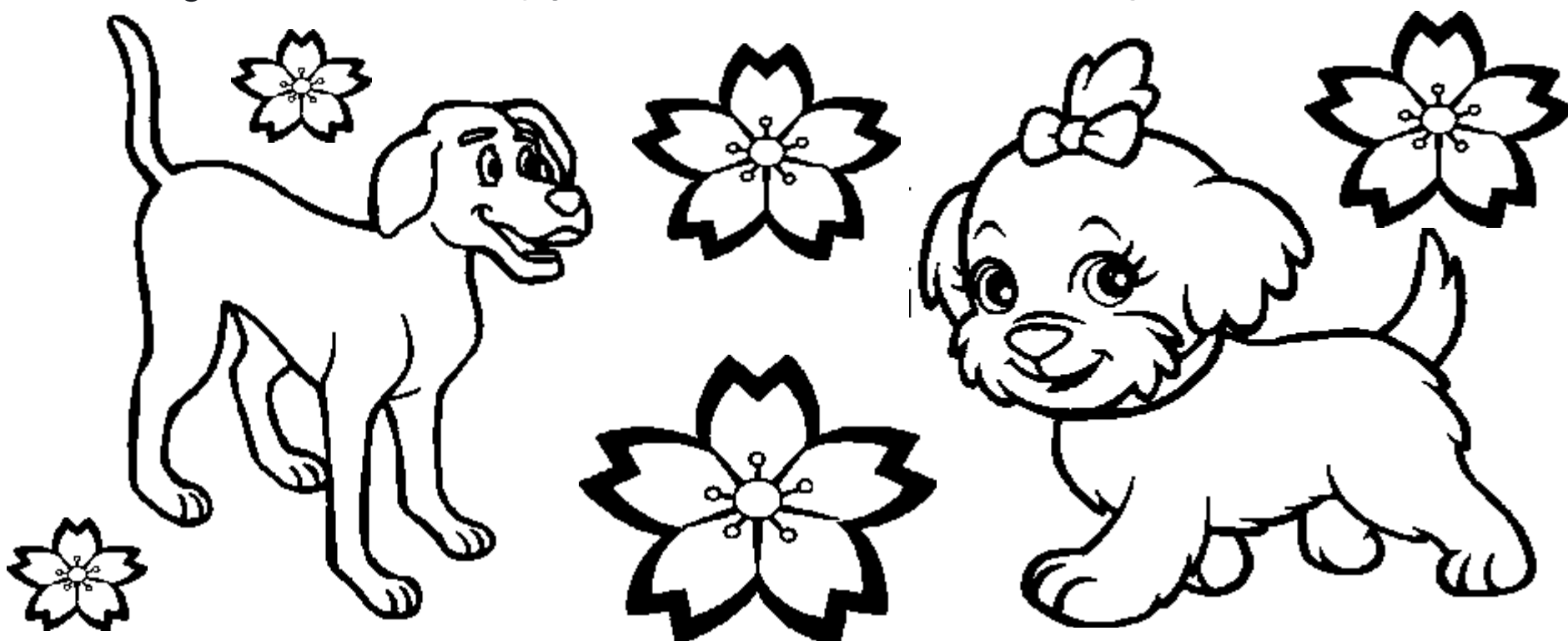
Świetny czas w sferze zawodowej. Skup się na tych zadaniach, których realizacja przełoży się na poprawę twojej sytuacji materialnej. Zadbaj o zdrowie, głównie o drogi oddechowe. Jeśli od dłuższego czasu męczy cię kaszel, pora odwiedzić lekarza. Nie lekceważ objawów choroby.

Strzelec
(22.11-21.12)

Będziesz nerwowy i łatwo stracisz panowanie nad sobą. Stanie się to źródłem konfliktów w sferze prywatnej. Na dodatek wypowiesz słowa, które nie powinny paść. I choć za chwilę będziesz się tego wstydzić, trudno ci będzie odkręcić sprawę. Pamiętaj, że to, co bolesne, pamięta się długo.

Kolorowanki dla dzieci

Matematyczni prymusi

RYPIN ▶ Uczniowie Szkoły Podstawowej nr 3 w Rypinie odnieśli sukcesy w „Lidze zadaniowej UMK”

Konkurs odbył się już po raz trzydziesty. Pierwsza edycja została zorganizowana w 1987 roku przez prof. dr. Leona Jeśmanowicza z Instytutu Matematyki Uniwersytetu Mikołaja Kopernika i od początku była kierowana do dzieci ze szkół podstawowych. Od roku 1995/1996 organizację wydarzenia przejął Wydział Matematyki i Informatyki Uniwersytetu Mikołaja Kopernika

w Toruniu wraz z Toruńskim Oddziałem Polskiego Towarzystwa Matematycznego.

W tegorocznej edycji w lidze wzięło udział siedmioro uczniów klas V-VI ze Szkoły Podstawowej nr 3 im. Jana Pawła II w Rypinie. Kacper Bilicki z VI b oraz Szymon Wiśniewski z VI c wywalczyli trzecie miejsca.

– Uczestnicy podczas trzech

spotkań konkursowych rozwiązywali każdorazowo sześć zadań o bardzo wysokim stopniu trudności, niejednokrotnie wykraczając poza podstawę programową szkoły podstawowej – tłumaczy Katarzyna Sroka, nauczycielka z SP nr 3. – Nagrodzonym i uczestnikom serdecznie gratulujemy i zachęcamy do udziału w konkursie w następnych latach.

Dla Szymona był to kolejny sukces w bieżącym roku szkolnym, bo został również dwukrotnym laureatem konkursów przedmiotowych z matematyki i przyrody. Uczniów do „Ligi zadaniowej UMK” przygotowały: Katarzyna Sroka i Katarzyna Tuchalska.

Patronat nad imprezą objęli: Kuratorium Oświaty w Bydgoszczy oraz Polskie Towarzystwo Matematyczne.

Tomasz Błaszkwicz
fot. nadesłane

Piłka nożna

Ograli outsidersa

W niedzielę 23 kwietnia piłkarze Grotu Kowalki zdobyli cenne trzy punkty w starciu z ostatnią w tabeli Victorią Smólnik.

Zwycięską bramkę dla Grotu zdobył Rafał Dobrzański

Spotkanie w Kowalkach lepiej rozpoczęli gospodarze, którzy postawili na odważny atak. Znakomite sytuacje bramkowe mieli: dwukrotnie Tomasz Wysocki i Mateusz Błaszkwicz (debiutujący na prawej pomocy), ale brakowało skuteczności. Wreszcie w 44. minucie Grot przeprowadził skuteczną akcję. Wysocki prostopadłym podaniem wypuścił na czystą pozycję Artura Kaczyńskiego, a ten pewnym strzałem otworzył wynik.

W drugiej odsłonie goście próbowali doprowadzić do remisu i dopięli swego w 72. minucie. W jednym ze starć poważnie

ucierpiał piłkarz Victorii, który został trafiony w głowę. Zawodnicy Grotu, wyraźnie przejęci groźnie wyglądającą sytuacją i kilkuminutową przerwą, rozluźnili szyki obronne. Po wznowieniu gry rywale wyprowadzili szybką akcję lewą stroną boiska, którą celnym strzałem wykończył Kacprzyk. Ostatnie słowo należało jednak do gospodarzy. Na siedem minut przed końcowym gwizdkiem zamieszanie przed polem karnym Victorii wykorzystał Rafał Dobrzański i uderzeniem z 20 metra ustalił rezultat na 2:1.

Po 19 kolejkach Grot zajmuje dziewiąte miejsce w tabeli wrocławskiej A-klasy. W weekend drużyna kierowana przez Tomasza Wysockiego zagra na wyjeździe z piątą Tłuchowią Tłuchowo.

Tekst i fot.
Tomasz Błaszkwicz

Noworodki

Witajcie na świecie!

Rodziców, którzy pragną, aby zdjęcie ich nowonarodzonego dziecka znalazło się na naszych łamach, prosimy o przesłanie go mailem na adres redakcja@wpr.info.pl.

NATANIEL MURAWSKI

▶ urodził się 12 kwietnia, ważył 3,15 kg i mierzył 55 cm. Jest synem Anny i Marka. W domu czekały na niego dwie siostry: Nadia i Hania

Fot. nadesłane

Region

Mundurowi na medal

Komenda Wojewódzka Policji w Bydgoszczy ogłosiła konkurs „Przyjazny dzielnicowy”. Kandydatów można zgłaszać do 1 lipca.

Celem plebiscytu jest wyróżnienie dzielnicowych, którzy w ocenie społecznej wykazują się szczególnym zaangażowaniem i profesjonalizmem zawodowym, co przyczyniło się do poprawy bezpieczeństwa lub rozwiązania problemu społeczności lokalnej.

– Zależy nam na wsparciu i docenieniu dzielnicowych wyróżniających się szczególną empatią i zaangażowanych w pomoc osobom w trudnych sytuacjach życiowych – piszą organizatorzy.

Indywidualnych zgłoszeń mogą dokonywać osoby, instytucje lub organizacje. Muszą one dotyczyć policjantów obecnie pełniących służbę w jednostce policji na terenie województwa kujawsko-pomorskiego.

Propozycje można kierować drogą mailową: przyjazny.dielnicowy@bg.policja.gov.pl lub listownie na adres: Wydział Prewencji, Komenda Wojewódzka Policji w Bydgoszczy ul. Aleja Powstańców Wielkopolskich 7, 85-090 Bydgoszcz. Zgłoszenie

musi zawierać: imię i nazwisko dzielnicowego, jednostkę w której służy, podstawowe dane osoby zgłaszającej (godność, miejsce zamieszkania, nr tel.) oraz opis działalności danego funkcjonariusza.

Zgłoszenia są przyjmowane do 1 lipca, a wyniki zostaną podane 7 lipca na stronie Komendy Wojewódzkiej Policji w Bydgoszczy. Wręczenie nagród dla zwycięzców jest planowane podczas wojewódzkich obchodów Święta Policji.

Tomasz Błaszkwicz

**WYDAWNICTWO
PROMOCJI REGIONU**

Reklama

**ZADZWOŃ
TEL: (56) 682 26 80**

REKLAMA

DOŁĄCZ DO NASZEGO ZESPOŁU !

Firma z tradycjami

Przyjmujemy uczniów na praktyczną naukę zawodu:

- sprzedawca
- cukiernik
- piekarz

ZDOBĄDŹ ZAWÓD I ZOSTAŃ Z NAMI !

GWARANCJA ZATRUDNIENIA PO OKRESIE NAUKI

Oferta pracy w zawodzie
sprzedawca • magazynier • piekarz • cukiernik.

Zatrudnimy również pracowników niewykwalifikowanych na stanowiska:
pomoc sprzedawcy • pomoc magazyniera • pomoc piekarza • pomoc cukiernika

Bardzo dobre warunki pracy i płacy !

Nie czekaj ! już dziś złóż swoją aplikację.

Kujawsko - Pomorska Spółdzielnia Handlowa w Rypinie
87-500 Rypin, Pl. Sienkiewicza 11 tel. +48 54 280 24 84 • 515 237 142 • rekrutacja@kdsh.pl

GWARANTUJEMY POUFNOŚĆ

Z dziejów dawnych przedsiębiorstw: Przedsiębiorstwo Budownictwa Rolniczego – część pierwsza (1950-1960)

PRZEMYSŁ ▶ 1 kwietnia 1950 roku, na bazie istniejącej Spółdzielni Budownictwa Wiejskiego, utworzono w Rypinie Budowlane Przedsiębiorstwo Powiatowe, które miało się zająć wszelkimi inwestycjami budowlanymi, podejmowanymi przez władze w powiecie rypińskim

Siedziba BPP (tzw. Bepów) mieściła się w drewnianym baraku przy ulicy Mławskiej 17. Pierwszym kierownikiem mianowany został Ryszard Adamczyk, a główną księgową Michajłowa. Już w październiku nastąpiła zmiana w zarządzie i dyrektorem został inżynier Mieczysław Ciepliński, z kolei funkcję głównego księgowego objął Bruno Bachman. Majątek BPP składał się wówczas z drewnianego baraku administracyjnego, szopy magazynowej, dwóch samochodów ciężarowych z demobilu, motocykla, betoniarki i maszyny do pisania. Bardzo szybko przedsiębiorstwo zostało doinwestowane i rozbudowane. W 1950 roku zatrudniało już 182 pracowników, w tym 21 tzw. umysłowych. Podjęto w tym samym roku szereg dużych inwestycji. Rozpoczęto budowę gmachu Narodowego Banku Polskiego wraz z mieszkaniami przy ulicy Warszawskiej 6, szkoły w Szczutowie, szkoły w Chrostkowie oraz rozbudowę Spółdzielni Mleczarskiej w Rypinie. Prace prowadzone były pod kierownictwem Makła, Michalskiego i Żołnowskiego.

W 1951 roku BPP zatrudniało już 190 pracowników i otrzymywało do realizacji budowy nawet poza powiatem. Realizowano odbudowę domów w Grudziądzu, remonty budynków mieszkalnych w Bydgoszczy i rozpoczęto budowę proszkowni mleka przy Spółdzielni Mleczarskiej w Rypinie. Ogółem w roku tym prowadzono już

22 place budowy. W 1952 roku BPP, kierowane przez Mieczysława Cieplińskiego, zbudowało magazyn w Kretkach, cegielnię w Rypinie, Szkołę Podstawową w Borzyminie, ale także przeprowadzało remont Zakładów Graficznych i Teletechnicznych w Bydgoszczy. Niewielkie załamanie przyszło w 1953 roku, kiedy to liczba pracowników spadła do 150, ale zbudowano wówczas szkołę w Rogowie, przedszkole w Bydgoszczy, magazyny zbożowe w Świdziebni i prowadzono rozbudowę POM w Rypinie.

W 1954 roku większość inwestycji BPP realizowało poza powiatem rypińskim, szczególnie w Bydgoszczy i Toruniu. W 1955 roku powróciła koniunktura na budownictwo i przedsiębiorstwo zatrudniało już 275 pracowników i wykonywało roboty na 55 budowach. Wystawiono wówczas w Rypinie m.in. Komitet Powiatowy PZPR na Nowym Rynku, ale także mleczarnię w Zbójni, piekarnię w Szczutowie. W 1956 roku zatrudnienie wynosiło już 310 osób. Realizowano w tym czasie siłami BPP m.in. Szkołę Podstawową w Radominie, duży Dom Towarowy w Brodnicy. Po październiku pozwolono także na budowę domu parafialnego w Osieku. W Rypinie BPP rozpoczęło w tym roku budowę gmachu poczty przy ulicy Mławskiej i pomieszczeń pralni przy szpitalu powiatowym.

W połowie lat pięćdziesiątych BPP było już doskonale rozwiniętym zakładem, zatrudniającym ponad 300 osób.

Pierwszy samochód ciężarowy na wyposażeniu Budowlanego Przedsiębiorstwa Państwowego w Rypinie (fot. 1950)

W 1957 roku zmieniono nazwę BPP na Przedsiębiorstwo Budownictwa Terenowego (PBT), chociaż jeszcze długo mieszkańcy mówili o tzw. Bepach. W tym samym roku przejęto Przedsiębiorstwo Budownictwa Terenowego w Brodnicy i zaczęto realizować wiele inwestycji w tym mieście, m.in. dużą stację CPN, Dom Towarowy PZGS, a w roku następnym PBT podjęło się budowy Brodnickich Zakładów Mięsnych. Wystawiono w tym czasie siłami rypińskiego PBT dom handlowy w Radominie, szkoły w Świdziebni, Przywitowie, Rypałkach, mleczarnię w Jabłonowie, kilkanaście budynków mieszkalnych w Gru-

dziądzu. W 1958 roku zakład rozpoczął budowę Szkoły Podstawowej nr 2 w Rypinie oraz bloku mieszkalnego przy ulicy Dworcowej dla własnych pracowników. Tylko w tym roku realizowano obiekty na 51 placach. W 1959 roku PBT wystawiło budynek mieszkalny przy ulicy Bojowników PPR. Przystąpiło także do stworzenia szkół w powiecie rypińskim, m.in. w Godziszewach, Czumsku, Radzikach, ale także szkół poza terenem powiatu, m.in. w Brodnicy, Pokrzydowie, Jajkowie, Szabdzie. Zakład wszedł szeroko z inwestycjami na teren powiatu golubskiego, realizując budowy szkół, domu towarowego

w Golubiu. W 1960 roku oddano do użytku kolejny blok mieszkalny z 23 mieszkaniami dla własnych pracowników przy ulicy Dworcowej 19. Rozwinęła się w tym okresie także praca kulturalno-oświatowa w zakładzie, której dużo uwagi poświęcał ówczesny sekretarz POP Franciszek Przeczewski.

W początkach lat sześćdziesiątych Przedsiębiorstwo Budownictwa Terenowego przeżywało okres dynamicznego rozwoju. Zatrudnienie wzrastało do ponad 370 osób. Korzystano w dużej mierze z prywatnego transportu konnego, ale także wynajętych ciągników i samochodów z innych zakładów. W 1960 roku przedsiębiorstwo zlikwidowało własny transport konny, sprzedając ostatnią parę koni. W 1961 roku BPP rozpoczęło budowę Domu Nauczyciela w Rypinie przy ulicy Nowy Rynek oraz budynku mieszkalnego przy ulicy Piaski, ale także kolejnych szkół w powiecie, m.in. w Okalewku, Suminie, Dobrem i wielu innych budynków w okolicznych wioskach. Dominowało nadal na rynku budowlanym w Brodnicy, stawiając w tym mieście m.in. wylęgarnię drobiu, fabrykę żelatyny, magazyn nasion.

dr Piotr Gałkowski

Pomieszczenia magazynowe PBRol przy ulicy Mławskiej (fot. 1950)

Budynek Narodowego Banku Polskiego w Rypinie wystawiony w 1950 roku przez PBRol (fot. 1950)

Zakłady Mleczarskie w Rypinie w trakcie rozbudowy i budowy proszkowni (fot. 1951)

Budynek Komitetu Powiatowego PZPR w Rypinie wystawiony przez PBRol w 1955 roku (fot. 1955)

Budynek poczty w Rypinie wystawiony w 1956 roku przez PBRol (fot. 1956)

Pralnia przy szpitalu w Rypinie wybudowana przez PBRol w 1956 roku (fot. 1956)

Blok mieszkalny przy ulicy Dworcowej wybudowany przez PBRol dla pracowników w 1958 roku (fot. 1958)

Blok mieszkalny przy ulicy Bojowników PPR wybudowany przez PBRol w 1959 roku (fot. 1959)

Gmina Brzuze

Zadbali o Ziemię

W kwietniu Szkoła Podstawowa w Ugoszczu przeprowadziła zbiórkę pod hasłem „Mamy ekokulturę – zbieramy makulaturę!”.

Akcja była związana z Dniem Ziemi, który szkoła zorganizowała 24 kwietnia. Uczniowie chętnie wzięli udział w zbiórce, tym bardziej, że mogli liczyć na pomoc rodziców, nauczycieli i wychowawców. W efekcie młodzi społecznicy zgromadzili prawie 1,6 tony makulatury.

– To taki prezent od nas dla planety – mówi Beata Góralczyk, pomysłodawczyni akcji. – Dzięki temu, że udało nam się zebrać ponad półtorej tony makulatury, ocaliliśmy około 25 drzew oraz

zaoszczędziliśmy dużo wody, energii, ropy i miejsca na składowiskach odpadów. Z roku na rok ilość zebranej makulatury jest coraz większa, co świadczy o tym, że segregowanie odpadów i pozyskiwanie ich do recyklingu nie jest naszym uczniom obce.

Podczas szkolnego Dnia Ziemi uczniowie łączyli poznawanie wiedzy przyrodniczej z zabawą. Oglądali prezentacje multimedialne, tworzyli prace plastyczne i brali udział w grach i zabawach, które nawiązywały do święta.

– Wierzymy, że w naszej szkole dorasta pokolenie ludzi, którym losy Ziemi nigdy nie będą obojętne – podsumowuje dyrektor placówki Ewa Cyrankowska. – Wiemy, że każdy uczeń rozumie potrzebę troski o środowisko naturalne i na miarę swoich możliwości podejmuje działania na rzecz ochrony przyrody.

Ponadto uczniowie z klas 4-6 zmierzali się w turnieju wiedzy przyrodniczej. Pytania układały nauczycielki przyrody: Monika Rochnowska i Beata Góralczyk oraz Bartosz Rochnowski, laureat kuratorskiego konkursu z przyrody. Jednym z zadań było rozpoznawanie zwierząt po ich odgłosach, śladach i elementach ich budowy ciała. Pojawiły się też krzyżówki, rebusy oraz quiz.

Daria Szpejenkowska
fot. nadesłane

Rypin

Zachęć do czytania

Filia nr 1 rypińskiej biblioteki organizuje konkurs pt. „Przeczytaj, nie pożałujesz”. Prace można składać do 23 maja.

W ramach konkursu należy samodzielnie wykonać pracę zachęcającą inne osoby do przeczytania wybranej przez uczestnika książki, która pochodzi z księgozbioru MPBP i nie jest lekturą szkolną.

Oceniane będą trzy typy prac: fotografie, które mogą posłużyć jako nowe okładki danych książek; prace plastyczne ukazujące najlepszą, zdaniem uczestnika, scenę w danej publikacji; recenzje literackie w formacie A4 na maksymalnie dwie strony.

Prace należy dostarczyć do 23 maja, do siedziby filii nr 1 przy ul. Wojska Polskiego 9 lub, w przypadku zdjęcia okładkowego, drogą mailową na adres: magdalena.szczepanska@biblioteka-rypin.pl.

Do pracy konkursowej trzeba dołączyć: metryczkę (imię, nazwisko, wiek, nr tel.) oraz, w przypadku zdjęcia okładkowego, skan lub zdjęcie istniejącej już okładki danej książki. Konkurs zostanie rozstrzygnięty 1 czerwca, a zwycięzcy otrzymają informację drogą telefoniczną.

Tomasz Błaszkiwicz

OGŁOSZENIE

Firma mamAUTO sp.j.

z siedzibą w Starorypinie Rządowym
zatrudni :

**- PRACOWNIKA DO FOTOGRAFOWANIA
I OBRÓBKI ZDJĘĆ CZĘŚCI SAMOCHODOWYCH
- MAGAZYNIERA**

Wymagania:

- podstawowa znajomość fotografii,
- podstawowa znajomość branży motoryzacyjnej,
- podstawowa znajomość części i podzespołów samochodowych,
- znajomość obsługi komputera,
- skrupulatność i odpowiedzialność,
- samodzielność.

Oferujemy:

pracę w firmie z wieloletnim doświadczeniem
w sprzedaży części samochodowych

tel: 501-138-133; 608-497-975

CRY

REKLAMA W CRY

Z A D Z W O Ń

TEL.(56) 682 26 80

INFORMATOR

DLA MIESZKAŃCÓW

POWIATU RYPIŃSKIEGO

tel. 662 061 348, 56 682 26 80

TYGODNIK

REGIONU

RYPIŃSKIEGO

CRY

Szukasz...? Tylko u nas znajdziesz wszystko w jednym miejscu

Auto Moto
auto handel / komisje
Auto Handel-Komis skup i zamiana, Marek Wiśniewski, ul. Lidzbarska 10B, Brodnica, kontakt pod nr. tel. 603 858 933
części i akcesoria
mamAUTO – sprawdzone części używane do wszystkich aut – GWARANCJA 1 MIESIĄC! 54 280 2990
Hurtownia motoryzacyjna Auto Complex, Brodnica, ul. 18 Sycznia 34, tel. 56 649 86 69
Auto części Ravis, Lipno, ul. Skępska 31, kontakt pod nr. tel. 54 288 46 76
serwisy
AUTO SUMOCKI Opony hurt-detal, sprzedaż, wulkanizacja i serwis. Naprawa aut. LAKIERNIA PROSZKOWA. Klimatyzacja, Makówiec 67, tel. 601 927 221
skup aut / demontaż
mamAUTO – złomowanie/auto-kasacja – PŁACIMY NAJWIĘCEJ – Odbiór gratis, gotówka! 54 280 2990
Bigum - skup aut gotówka, tel. 601 917 253
stacje kontroli pojazdów
Okręgowa stacja kontroli pojazdów Gawroniory, ul. Mleczarska 21, Rypin, tel. 54 444 71 15
usługi
Gawroniory - legalizacja tachografów cyfrowych, ul. Mleczarska 21, Rypin, tel. 602 536 686
Budowa i remonty
usługi
PIASEK, ŻWIR oferuje: piasek płukany, sucho siany, żwir, czarnoziem, torf, kruszywo, kamień, tłuczeń, gruz, DOWÓZ, tel. 608 219 596
El-Dan firma ogólnobudowlana, stany surowe, elewacje, dachy, docieplenia, wykończenie wnętrz, tel. 792 080 506
wykończenie wnętrz
Panorama sprzedaż okien, drzwi, rolet, bram, parapetów, moskitier, ul. Kościuski 54, Rypin, kontakt pod nr. tel. 509 728 154, 729 353 930
Edukacja
szkoły językowe
Szkoła języków obcych SPARROW, ul. Rynek 17, Golub-Dobrzyń, tel. 519 844 525
Finanse i bankowość
leasing
Leasing-Experts oferta specjalna nie tylko dla firm, leasingujemy prawie wszystko- auta, komputery, maszyny, urządzenia, tel. 575 665 290
Nieruchomości
biura nieruchomości
Z nami bezpiecznie sprzedaż, kupisz, wynajmiesz, kupujący nie płaci prowizji, tel. 575 665 291

NSP-Nieruchomości Biuro pośrednictwa w obrocie nieruchomościami. Oferujemy profesjonalne przeprowadzenie każdego rodzaju transakcji w nieruchomościach. Golub-Dobrzyń ul. Pod Arkadami 11 tel. 531 795 462
Rolnictwo / leśnictwo
hurt / sklep
Hurtownia owoców i warzyw, własna produkcja pomidorów i ogórków, Brodnica, ul. Podgórna 80a, 506 079 392
maszyny
Importer maszyn i urządzeń rolniczych Krzysztof Jabłoński, Obręb 25, tel. 604 849 435
nawozy
Agromax - Hurtownia nawozów i węgla, Brodnica, tel. 56 498 23 39
usługi
Dampol transport wapna tel. 694 498 284
składy opału
Dampol skład opału Szczuka, tel. 56 498 12 24
Skład opału, sprzedaż hurtowa i detaliczna, prawdopodobnie najtańszy węgiel w okolicy, tel. 730 015 103
FHU Olek Skład węgla, tel. 501 621 145
Inter-Pal ekogroszek, pelet, brykiet, kontakt pod nr. tel. 531 132 203
Agromax - Autoryzowany sprzedawca katowickiego holdingu węglowego, Brodnica, kontakt pod nr. tel. 56 498 23 39
Sport i rekreacja
fitness / aerobic / kulturystyka
Klub X-Fitness - idealne miejsce dla kobiet, zadbaj o swoją sylwetkę, porady dietetyczne i treningowe, tel. 730 167 510
rowery
STELA-MAR Sklepy rowerowo-sportowe. Rowery, części, akcesoria serwis. Artykuły sportowe, Brodnica ul. Kopernika 7, tel. 530 186 139
STELA-MAR Sklepy rowerowo-sportowe. Rowery, części, akcesoria serwis. Artykuły sportowe, Brodnica ul. Farna 4, tel. 784 085 614
STELA-MAR Sklepy rowerowo-sportowe. Rowery, części, akcesoria serwis. Artykuły sportowe, Brodnica ul. Mostowa 8, tel. 662 126 961
Salon firmowy Romet - skutery, motocykle, rowery, ul. Piłsudskiego 47, Rypin, kontakt pod nr. tel. 600 261 092
usługi
Festyny, Uroczystości rodzinne, wynajem: zjeżdżalnia, zamek, euro bungee, wata, popcorn, balony, tel. 507 705 261
Surowce / skupy
Skup palet - sprzedaż, skup, wymiana, kontakt

pod nr. tel. 730 015 103
Inter-Pal skup-sprzedaż palet, tel. 531 132 203
Administracja
Starostwo Powiatowe w Rypinie ul. Warszawska 38 87- 500 Rypin tel. 54 280 24 33
Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa ul. Nowy Rynek 5 87-500 Rypin kontakt pod nr. tel. 54 280 01 55
Powiatowy Urząd Pracy ul. Nowy Rynek 14 87-500 Rypin tel. 54 280 21 44
Urząd Gminy Rypin ul. Lipnowska 4 87-500 Rypin tel. 54 280 21 37
Powiatowy Urząd Pracy ul. Nowy Rynek 14 87-500 Rypin tel. 54 280 21 44 fax: 54 280 24 79
Kultura i rekreacja
Rypiński Dom Kultury, Kino „Bałtyk” ul. Warszawska 8 87-500 Rypin tel. 54 280 21 56
Biblioteka Publiczna Miejsko - Powiatowa ul. Warszawska 20 87-500 Rypin tel. 54 280 21 42
Rypińskie Centrum Sportu ul. Dworcowa 11 87-500 Rypin Tel. 54 233 97 42
Numer alarmowy
Komenda Państwowej Straży Pożarnej ul. Strażacka 4 87-500 Rypin kontakt tel. 54 280 37 37 lub 54 280 91 53 numer alarmowy 998 lub 112

z telefonów kom. Pogotowie energetyczne 991 Pogotowie gazowe 992
Oświata
Zespół Szkół nr 1 im. ks. Czesława Lisowskiego ul. Kościuski 51 87-500 Rypin tel. 54 280 20 65
Zespół Szkół nr 5 im. ks. J. Twardowskiego ul. Młyńska 12 87-500 Rypin tel. 54 280 36 42
Zespół Szkół Miejskich w Rypinie ul. Sportowa 24 87-500 Rypin tel. 54 280 31 31
Szkoła Podstawowa nr 3 im. Jana Pawła II ul. Młyńska 12 87-501 Rypin tel. 54 280 58 47
Szkoła Podstawowa nr 1 im. mjr. Henryka Sucharskiego ul. 3 Maja 3 87-500 Rypin kontakt pod nr. tel. 54 280 51 19
Przedszkole Niezapominajka ul. Gustawa Sommera 16 87-501 Rypin tel. 54 280 35 16
Przedszkole nr 1 ul. Młyńska 3 87-500 Rypin tel. 54 280 57 97
Przedszkole Miejskie nr 2 ul. Wojska Polskiego 11 87-500 Rypin tel. 54 280 31 32
Chatka Puchatka. Punkt przedszkolny. Pankowska J. ul. Jana Pawła II 87-500 Rypin kontakt pod nr. tel. 501 024 694
Przedsiębiorstwa komunalne
Zarząd Dróg Powiatowych ul. Strażacka 1 87-500

Rypin tel. 54 280 34 04
Wodociągi ul. Elzy Orzeszkowej 4 87-500 Rypin tel. 54 280 24 61
Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o. ul. Mikołaja Reja 2 87-500 Rypin kontakt pod nr tel. 54 280 34 32
Zdrowie
Pogotowie numer alarmowy 999 lub 112 z telefonów kom.
Szpital Powiatowy ul. 3 Maja 2 87-500 Rypin ul. 54 280 54 54
Przychodnia przy Szpitalu ul. 3 Maja 2 87-500 Rypin tel. 54 280 24 26
Przychodnia Dormed ul. Lisowskiego 16 87-500 Rypin tel. 54 280 76 20
Wykaz aptek w Rypinie: „Pod Orłem” Sp. z o.o. Apteka ul. Kilińskiego 7 87-500 Rypin kontakt pod nr. tel. 54 280 20 44
„Pod Lwem” Apteka Danuta Ittrich ul. Kościuski 7 87-500 Rypin tel. 54 280 25 24
„Remedium” Apteka ul. Koszarowa 3 87-500 Rypin tel. 54 280 35 97
„Aloes” Apteka Urszula Mielczarek ul. ks. Lisowskiego 2 b 87-500 Rypin tel. 54 280 55 75
„Przy Przychodni” Apteka Katarzyna Górecka-Przybysz Beata Ruskowska ul. ks. Lisowskiego 16 87-500 Rypin tel. 54 280 40 62

**POLE
REKLAMOWE
EXTRA**

**ZADZWOŃ
608 688 587**

**POLE
REKLAMOWE
EXTRA**

**ZADZWOŃ
608 688 587**

**POLE
REKLAMOWE
EXTRA**

**POLE
REKLAMOWE
EXTRA**

Wyślij z komórki ogłoszenie do naszych tygodników

1. Wpisz w telefonie komórkowym dowolnej sieci SMS z treścią ogłoszenia. Zaczynij od podania prefiksu

AF.CWA (ogłoszenie do Tygodnika Regionu Wąbrzeskiego CWA),
AF.CGD (ogłoszenie do Tygodnika Regionu Golubsko-Dobrzyńskiego CGD),
AF.CLI (ogłoszenie do Tygodnika Regionu Lipnowskiego CLI),
AF.CRY (ogłoszenie do Tygodnika Regionu Rypińskiego CRY).

Po spacji wpisz treść ogłoszenia.

2. Prefiks musi być oddzielony spacją od treści ogłoszenia – jest to warunek konieczny przyjęcia ogłoszenia przez system. Maksymalna liczba znaków razem z prefiksem, znakami interpunkcyjnymi i spacjami w obrębie jednego SMS-a wynosi 160. Treść SMS-a nie może zawierać polskich znaków (ą, ć, ę, ł, ń, ó, ś, ż, ź).

3. Wyślij SMS z treścią ogłoszenia pod numer **74480**.
Koszt SMS-a to 4,92 zł brutto (4 zł netto plus VAT 23%).

Przykładowa całość powinna wyglądać tak: AF.CLI (spacja) Kupie samochód, tel. 123 456 789.

4. Otrzymasz od nas potwierdzenie otrzymania SMS-a o treści: Dziękujemy za przesłanie ogłoszenia. Redakcja CLI (CRY, CWA, CGD).

5. Na ogłoszenia do wydania czwartkowego czekamy do poniedziałku do godz. 24.00.

6. Jeden SMS oznacza jednorazową emisję ogłoszenia. Szczegółowy regulamin wysyłania i publikowania ogłoszeń przez SMS dostępny jest na stronie internetowej **WWW.GOLUB-CGD.PL**

Ocieplenia Piarg, Polimoczniki, Izolacje fundamentów

OCIEPLANIE NATRYSKOWE

- Poddaszy
- Dachów
- Magazynów
- Fundamentów
- Ścian

dobrze izolacje

+48 504 90 82 66

GWARANCJA NAJWYŻSZEJ JAKOŚCI

www.DOBRE-IZOLACJE.eu

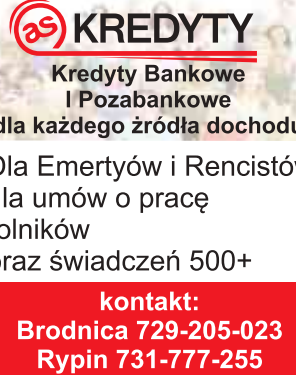

KREDYTY

Kredyty Bankowe
i Pozabankowe
dla każdego źródła dochodu

Dla Emerytów i Rencistów
dla umów o pracę
rolników
oraz świadczeń 500+

kontakt:
Brodnica 729-205-023
Rypin 731-777-255
NML790-688-111

Tu kupisz

Tygodnik Regionu Rypińskiego CRY

1. GS Lipno, Sklep Brzuze
2. Sklep F.H.P.U. Ka-Ma Karol Ryczkowski, Brzuze
3. GS Lipno, Sklep Giżynek
4. GS Lipno, Sklep Ostrowite 12
5. GS Lipno, Sklep Ostrowite 186
6. Sklep ABC Marcin Małkiewicz, Ostrowite 191
7. Supersam Marcin Małkiewicz, Ostrowite 60
8. GS Lipno, Sklep Radzynek
9. GS Lipno, Sklep Trąbin
10. Sklep Sanpol Jadwiga Kamińska, Ugoszcz
11. GS Lipno, Sklep Żałe
12. Sklep Mini Market Małgorzata i A. Wawreniuk, Kobrzyniec
13. Sklep Marek Ślesięski, Nadróż
14. Sklep F.H.P.U. Ka-Ma Karol Ryczkowski, Nadróż
15. Sklep Lewiatan Mariola Wrzosek, Rogowo
16. Sklep ABC Joanna Gurtowska, Rogowo
17. Sklep ABC Małgorzata i Andrzej Wawreniuk, Rogowo
18. GS Rypin, ul. Mławska 10
19. GS Rypin, ul. Piłsudskiego 36
20. GS Rypin, Sklep Głowiński
21. GS Rypin, Sklep Rypański
22. GS Rypin, Sklep Rusinowo
23. GS Rypin, Sklep Sadłowo
24. GS Rypin, Sklep Zakrocze
25. GS Rypin, Sklep Stępowo
26. GS Rypin, Sklep Borzymin
27. GS Rypin, Sklep Kowalki
28. GS Rypin, Sklep Puszcza Rządowa
29. GS Rypin, Sklep Cetki
30. GS Rypin, Sklep Marianki
31. Piekarnia Pati, ul. Kościuszki 5
32. Piekarnia Pati, ul. Wojska Polskiego 5c
33. Piekarnia Pati, ul. Lissowskiego 3
34. Piekarnia Pati, ul. Mławska 7
35. Sklep Akrys, ul. Kościuszki 50
36. Kiosk przy rondzie
37. Paweł Maklakiewicz, Pl. Sienkiewicza 6
38. Sklep Joanna Ziółkowska, ul. Bielawki 1
39. Salonik Kolporter, ul. Mławska 46 b
40. Sklep Świat Alkoholi Paweł Wilkosz, ul. Nowy Rynek 34
41. Sklep Mati Ewa Dobkowska, ul. Rynek 4
42. Sklep Groszek Grzegorz Wiesztort, ul. Dworcowa 7a
43. Kiosk U Gosi Z. Grzeszkiewicz, ul. Lissowskiego 2

OGŁOSZENIA
DROBNE
Praca

Opiekunka seniorów - legalna praca w Niemczech, szybkie wyjazdy - również bez znajomości języka - Promedica24, tel. 519690440

POSZUKUJĘ KIEROWCY KAT. C+E NA POLSKĘ. TEL. 606 948 545

POSZUKUJEMY PRACOWNIKÓW W BRODNICY! Operatorów maszyn z doświadczeniem. Pracowników produkcji w każdym wieku. Operatorów Urzędzeń Wyrobów Cukierniczych z ważną książeczką sanepidowską. Osoby zainteresowane prosimy o kontakt 52 523 94 08.

Różne

Dachy, okna, drzwi, płyta warstwowa, garaże (blaszaki). Zadzwoń 514 866 203 lub 56 474 09 20

Tuja szmaragd 0,60 zł, tel. 518 518 835

Sprzedam wózek do transportu dużych kłód drzewa

Węgiel/drewno

Drewno kominkowe, trociny 5,00 zł worek, ekogroszek i orzech (worki 25 kg). OBLADREX Golub-Dobrzyń, tel. 604 517 964

Nieruchomości

SPRZEDAM GOSPODARSTWO 8,20 HA. DOM I BUDYNKI GOSPODARCZE

Sprzedam 3 pokojowe mieszkanie w Golubiu-Dobrzyniu 58 m², cena do negocjacji. Tel. 663 244 782

Sprzedam mieszkanie na parterze, 53 m, 2 pokoje, Ostrowite, tel. 531 795 462

Rolnictwo

Sprzedaż kurek 17 tyg. po 17 zł, dostawa gratis. Tel. 503 508 148

Auto Moto

Fiat Stilo 1.6 benzyna, 2004 rok, klimatyzacja, elektryczne szyby, 7 tys., tel. 605 872 127

REKLAMA

Powiat

Świadomi obywatele

Julia Kuźbicka z Gimnazjum im. Józefa Wybickiego w Rypinie i Daniel Nadolny ze szkoły w Ostrowitem zostali finalistami Konkursu Wiedzy Obywatelskiej i Ekonomicznej.

To ponadwojewódzki konkurs przedmiotowy obejmujący i poszerzający treści podstawy programowej z wiedzy o społeczeństwie. Jest organizowany w formie trzech etapów: szkolnego, rejonowego oraz wojewódzkiego, przy czym etapy rejonowy i wojewódzki składają się z dwóch części. Ważnym elementem etapu drugiego było zrealizowanie projektu o charakterze lokalnym. Przez kilka tygodni uczniowie badali wybrany problem, dokonywali obserwacji, obliczeń, wyciągali wnioski i potem sporządzali raport.

— Ja na przykład metodą obserwacji badałem zachowanie uczniów w naszej stołówce szkolnej — tłumaczy Daniel Nadolny. — Musiałem dotrzeć do odpowiedniej uchwały Rady Gminy Brzuze, dążącej do wyeliminowania problemu niedożywiania. Jej konsekwencją jest fakt, że w mojej szkole wszyscy chętni jedzą ciepły posiłek. Sprawdzałem też jaka jest kultura spożywania posiłków, które dania cieszą się większym powodzeniem, czy jest problem niedojadania. Wszystko to było bardzo pracochłonne i wymagało ode mnie dużego zaangażowania.

Oprócz projektu, młodzież musiała przygotować się do testów. W zależności od etapu, zagadnienia dotyczyły np. polskiej konstytucji, gospodarki, przedsiębiorczości, Unii Europejskiej, funkcjonowania człowieka w gospodarce itd.

— Jest to konkurs bardzo trudny, ale i ciekawy, nowatorski — ocenia Aleksandra Budzińska, nauczyciel historii i wiedzy o społeczeństwie z gimnazjum w Ostrowitem. — Pozwala kształtować u uczestnika umiejętności samodzielnego uczenia się, kształtuje kompetencje społeczne. Uczniowie muszą sami odnaleźć sobie grupę do zadania

zespołowego. Czynią to dzięki mediom społecznościowym. Później podczas finału, w ramach tych grup, razem realizują zdanie problemowe. Konkurs uczy więc inicjatywności i przedsiębiorczości. Co ciekawe, źródłem wiedzy podczas przygotowań są nie tylko książki. Młodzi społecznicy muszą np. dotrzeć do zamieszczonych w sieci wykładów Khan Academy. Ta metoda learningowa polega na łączeniu tradycyjnej nauki w szkole, z nauką za pomocą internetu.

Ciekawą formą zdobywania wiedzy były także konferencje naukowe TED, organizowane przez amerykańską fundację non-profit Sapling Foundation. Ponadto uczestnicy musieli na bieżąco śledzić wydarzenia z kraju i ze świata, np. słuchając wskazanych audycji radiowych. Julia Kuźbicka, uczennica Gimnazjum im. Józefa Wybickiego w Rypinie, przygotowywała się pod opieką nauczycielki Marty Dreślińskiej.

— Bardzo się cieszę, że wzięłam udział w tym konkursie — przyznaje Julia. — Zdobyłam nową wiedzę, między innymi z dziedziny ekonomii, która na pewno przyda mi się w życiu. Szczególnie miło wspominać pracę nad zadaniem zespołowym, które wykonywałam wraz z grupą gimnazjalistów z różnych szkół województwa. Pozwoliło mi ono zawrzeć nowe znajomości z osobami, którzy dzielą moje zainteresowania.

Konkurs przedmiotowy z WOS-u był organizowany przez Centrum Edukacji Obywatelskiej na zlecenie kuratorów oświaty z kilku województw, w tym z kujawsko-pomorskiego. Finaliści otrzymają preferencyjne punkty w rekrutacji do szkoły ponadgimnazjalnej.

oprac. (ToB)
fot. nadesłane

Informator

Pogotowie numer alarmowy 999
lub 112 z telefonów kom.

Straż Pożarna 998
lub 112 z telefonów kom.

Policja 997
lub 112 z telefonów kom.

Komenda Powiatowa Policji w Rypinie
Piłsudskiego 19, 87-500 Rypin
tel. (54) 230 82 00

Komenda Powiatowa PSP w Rypinie
Strażacka 4, 87-500 Rypin
tel. (54) 280 37 37

SP ZOZ Rypin
Maja 2, 87-500 Rypin
tel. (54) 280 57 41

DORMED s.c. Przychodnia Lekarska
Lissowskiego 16, 87-500 Rypin
tel. (54) 280 76 20

Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Eskulap s.c.
Ogrodowa 36, 87-500 Rypin
tel. (54) 280 63 70

Przychodnia Przy Szpitalu
3 Maja 2, 87-500 Rypin
tel. (54) 280 24 26

Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej MPEC Sp. z o.o. w Rypinie
Mikołaja Reja 2, 87-500 Rypin
tel. (54) 280 34 32

Powiatowy Urząd Pracy
Nowy Rynek 14, 87-500 Rypin
tel. (54) 280 21 44

Dworzec PKS
Dworcowa 20, 87-500 Rypin
tel. (54) 280 30 72

Rypiński Dom Kultury
Warszawska 8, 87-500 Rypin
tel. (54) 280 21 56

Gabinet weterynaryjny
Nowy Rynek 16f, 87-500 Rypin
tel. (54) 280 47 01

RYPINWET Gabinet Weterynaryjny
Warszawska 26, 87-500 Rypin
tel. 797 408 703

Urząd Skarbowy w Rypinie
Dojazdowa 10, 87-500 Rypin
tel. (54) 280 45 10

Starostwo Powiatowe w Rypinie
Warszawska 38, 87-500 Rypin
tel. (54) 280 24 33

Urząd Gminy Rypin
Lipnowska 4, 87-500 Rypin
tel. (54) 280 97 00

Urząd Miasta Rypin
Warszawska 40, 87-500 Rypin
tel. (54) 280 96 00

Urząd Gminy Brzuze
Brzuze 62, 87-517 Brzuze,
tel. (54) 270 11 23/38

Urząd Gminy Skrwilno
ul. Rypińska 7, 87-510 Skrwilno
tel. (54) 270 00 12

Urząd Gminy Wąpielsk
Wąpielsk 20, 87-337 Wąpielsk
tel. (56) 493 83 21

Urząd Gminy Rogowo
Rogowo 51, 87-515 Rogowo
tel. (54) 280 16 22

Rypińska twierdza zdobyta

PIŁKA NOŻNA ➤ W sobotnie popołudnie 22 kwietnia piłkarze Lecha Rypin przegrali na własnym stadionie 0:2 z Unią Solec Kujawski. Była to pierwsza domowa porażka podopiecznych Tomasza Paczkowskiego w tym sezonie

Do Rypina przyjechała czołowa drużyna rozgrywek Unia Solec Kujawski. W poprzedniej kolejce przeciwnicy przegrali z prowadzącą Pogonią Mogilno, zatem warunkiem koniecznym do podtrzymania szans na awans do III ligi było dla nich zdobycie trzech punktów przy ul. Sportowej.

Początek meczu był wyrównany. Gra toczyła się głównie w środku pola. Z czasem Lechici przejęli inicjatywę, ale byli nieskuteczni pod bramką rywala. Najlepszą sytuację miał Szymon Moszczyński. Pomocnik popisał się efektywnym rajdem, następnie zagrał „klepkę” z Dawidem Bocianem, a po chwili zdecydował się na strzał, który jednak powędrował nad bramkę przyjezdnych. Rypinianie próbowali kolejnych ataków, przenosząc ciężar gry na boki boiska. Zamieszanie w szeregach rywala wprowadzały dośrodkowania bocznych obroń-

ców: Mateusza Szyborskiego i Jakuba Trędewicza, jednak rośli stoperzy z Solca byli dla napastników Lecha poza zasięgiem. Gdy wydawało się, że do przerwy gole nie padną, w 42. minucie rywale przeprowadzili skuteczną akcję, zakończoną bramką Karbowskiego.

Po zmianie stron gospodarze musieli rzucić się do ofensywy. To stworzyło pole do kontrataków dla Unii. W 65. minucie rywale wyprowadzili zabójczy cios, a jego autorem był Kanik. W kolejnych minutach piłkarze Tomasza Paczkowskiego próbowali jeszcze po-

walczyć o bramkę kontaktową, ale bezskutecznie. Lech uległ gościom 0:2 i zaliczył pierwszą domową porażkę w tym sezonie.

Po weekendowych zmaganiach rypinianie zajmują szóste miejsce w IV lidze, ze stratą 14 punktów do prowadzącej Pogoni

Mogilno. Trwa marsz w górę tabeli Sparty Brodnicy, która w sobotę pokonała 2:0 Orłeta Aleksandrów Kujawski i zajmuje już ósme miejsce. W najbliższą sobotę Lech zagra na wyjeździe z Piastem Żłotniki Kujawskie. Rywale plasują się na trzecim miejscu od końca, a ostatnio zostali rozbiti przez lidera z Mogilna 1:6.

Tekst i fot.
Tomasz Błaszkievicz

LECH RYPIN VS. UNIA SOLEC KUJAWSKI		
0	(0:1)	2
Gole		
Karbowski 42', Kanik 65'		
Skład		
Kowalczuk – J. Trędewicz, Rybka, Buchalski, Szyborski – Bocian, Grube, Fodrowski, Moszczyński, Rutkowski – M. Trędewicz		

Piłka nożna

Świetna forma orlików

Młodzi piłkarze Skrwy wygrali na własnym terenie silnie obsadzony turniej, organizowany przez Kujawsko-Pomorski Związek Piłki Nożnej w Bydgoszczy.

Zawodnicy UKS-u, po wygraniu swojej grupy w rundzie jesiennej, awansowali do fazy mistrzowskiej orlików. W minionym tygodniu w Skrwilnie spotkały się zespoły, które zajęły pierwsze miejsca w swoich grupach: Dwunastka Włocławek, Włocławska Akademia Piłkarska Kujawski, GKS Fabianki oraz gospodarze. Zespół Skrwy był poza zasięgiem rywali i zwyciężył we wszystkich spotkaniach.

Podopieczni Tomasza Graczyka strzelili 11 goli, a stracili jedynie dwa. Następny turniej odbędzie

się 29 kwietnia we Włocławku.

Tomasz Błaszkievicz
fot. nadesłane

Wyniki:		
UKS Skrwilno	1:0	Dwunastka Włocławek
UKS Skrwilno	3:0	WAP Włocławek
UKS Skrwilno	4:2	Aleksandrów Kujawski
UKS Skrwilno	3:0	GKS Fabianki

Piłka nożna

Efektowna wygrana

Skrwa wciąż nie traci szans na awans do ligi okręgowej. W sobotę gracze ze Skrwilna rozbili na wyjeździe 6:2 Tęczę Topółka.

Mecz rozpoczął się doskonale dla Skrwy. Już w 3. minucie do siatki gospodarzy trafił Paweł Błachewicz. W 25. minucie było 2:0, a na listę strzelców wpisał się Seweryn Chojnowski. Siedem minut później dobrą formę z poprzednich spotkań potwierdził Piotr Narodzonek, podwyższając na 3:0.

Po przerwie Tęcza zabrała się do pracy. W 61. minucie sygnał do ataku dał Rybiński. Piłkarze ze Skrwilna odpowiedzieli już minutę później, drugie trafienie zaliczył Narodzonek. Graczom Pawła Celebuckiego najwyraźniej zabrakło koncentracji, bo po chwili stracili drugą bramkę. Gospodarze nie było już jednak stać na więcej, z kolei Skrwilno, wyraźnie podrażniona straconymi golami, znów atakowała z pasją. Ofensywne akcje hań-trickiem w 70. minucie skwitował Narodzonek, a wynik na 6:2 ustalił w doliczonym czasie gry Przemysław Budka.

Po sobotniej wygranej Skrwilno zajmuje trzecie miejsce w tabeli włocławskiej A-klasy. Drużyna z powiatu rypińskiego traci siedem punktów do prowadzącej dwójki: Lubienianki i Ziemowita. W sobotę 29 kwietnia podopieczni Pawła Celebuckiego będą gościć przy ul. Biezuńskiej Zgodę

Chodecz. Jesienią Skrwilno zwyciężyło 3:1.

Tekst i fot.
Tomasz Błaszkievicz

W sobotę trzy gole dla Skrwy strzelił Piotr Narodzonek

TĘCZA TOPÓŁKA VS. SKRWA SKRWILNO		
2	(0:3)	6
Gole		
Rybiński 61', Bartzak 63' – Błachewicz 3', Chojnowski 25', Narodzonek 32', 62', 70', Budka 90'		
Skład		
Zaborny – Łażewski, Serwatka, S. Celebucki, Rokoszewski – Żaba, Ostrowski, P. Błachewicz, Narodzonek – Budka, Chojnowski (Grzeszczak 55')		

Udane zwieńczenie sezonu

FUTSAL ▶ W sobotę 22 kwietnia piłkarze Mito Spedycja wywalczyli drugie miejsce w turnieju o Superpuchar Burmistrza Miasta Golub-Dobrzynia

W rywalizacji wzięły udział cztery najlepsze zespoły rozgrywek ligowych sezonu 2016/2017. Gracze Mito na inaugurację przegrali 1:2 z Underartem Wąbrzeźno, a jedyną bramkę dla rypinian zdobył Patryk Ruciński. W kolejnych spotkaniach

drużyna, dowodzona przez kapitana Marka Taczyńskiego, zanotowała bezbramkowe remisy z OSiR-em Golub-Dobrzyń i Saharą Golub-Dobrzyń.

– Zajęliśmy drugie miejsce po bardzo trudnych i emocjonujących

spotkaniach – podsumowuje Marek Taczyński. – Stwarzaliśmy sobie bardzo dużo okazji strzeleckich, lecz prezentowaliśmy fatalną skuteczność. To dzięki nam bramkarze rywali zdobywali tytuły „gracza meczu”. Na szczęście zarówno nasz bramkarz, jak i cała defensywa zagrała na swoim solidnym poziomie (byliśmy drużyną z najmniejszą liczbą straconych bramek). To wystarczyło do zajęcia drugiego miejsca w turnieju. Tym sposobem zakończyliśmy wyczerpujący, okraszony sukcesami sezon halowy.

Bezkonkurencyjni tego dnia byli zawodnicy z Wąbrzeźna, którzy zdobyli komplet punktów.

Skład: Piotr Wiśniewski – Cezary Ruciński, Radosław Rygielski, Jakub Nicgórski, Marek Taczyński (k), Sebastian Żbikowski, Patryk Ruciński

Tomasz Błaszkwicz
fot. Kamil Lewandowicz

PIŁKA NOŻNA ▶ Lech lepszy w derbach powiatu

W sobotni poranek 22 kwietnia na stadionie MOSiR w Rypinie spotkali się juniorzy młodszy Lecha i Skrzy. Zdecydowanie lepsi okazali się gospodarze, którzy wygrali aż 6:0. Na listę strzelców wpisali się: Kuba Wrzosiński, Konrad Janiszewski, Kuba Ratkowski, Dorian Figlewski i dwukrotnie Daniel Jasiniecki.

Tekst i fot. Tomasz Błaszkwicz

KOLARSTWO ▶ Słodko-gorzki weekend

W niedzielę 23 kwietnia kolejne starty zaliczyli Cykliści. Podczas zawodów MTB w Iławie Martyna Dykalska wygrała na dystansie rodzinnym, a Zuzanna Podgórska była druga w tej samej kategorii. Gorzej wypadli kolarze rywalizujący w lidze UKS w Świeciu nad Osą. Wśród młodzików 42 miejsce zajął Eryk Maciejewski, 55 był Kacper Bodenszac, tuż za nim dojechał Marcel Dłużniewski, a na 58 miejscu ukończył Wiktor Ferszt.

Tekst i fot. Tomasz Błaszkwicz

PLYWANIE ▶ Sejwał nie zwalnia tempa

Udany weekend mają za sobą reprezentanci klubu Sejwał. Podczas dwudniowych zawodów w Mławie rypińscy pływacy wywalczyli 15 krążków. Znakomitą formę zaprezentowała Oliwia Głowacka, która wygrała na 100 metrów stylem zmiennym, wywalczyła dwa srebrne medale na 50 metrów (stylem grzbietowym i motylkiem) i dwa brązowe krążki na 100 i 50 metrów stylem dowolnym.

Tekst i fot. Tomasz Błaszkwicz

Hokej na trawie

Porażka po dobrej grze

Zawodniczki Stasia Rypin przegrały 0:3 z UKS-em Bałagany Łubianka w kolejnym meczu ogólnopolskiej ligi juniorek.

Spotkanie od początku było wyrównane. Obie drużyny miały sporo sytuacji strzeleckich. Blisko gola była Kamila Kabacińska, jednak nieznacznie pomyliła się po krótkim rogu. Później sytuację sam na sam z bramkarką rywalek miała Julia Węglarz, ale zabrakło skuteczności.

– Uważam, że to był jeden z naszych najlepszych meczów – ocenia Iza Zielińska. – Trudno pogodzić się z porażką po tak dobrej grze. Takie mecze motywują do dalszej walki, pokazują, że rywale są w naszym zasięgu. Wiemy, że musimy popracować nad skutecznością i liczę, że w kolejnych spotkaniach będziemy już trafiać.

– Przegrywamy po najlepszym meczu w sezonie – podkreśla trener Jarosław Nowak. – Wygrała drużyna, która wykorzystwała szansę bramkowych, które miała. Nasze dziewczyny walczyły, ale ich strzały nie trafiły

do bramki przeciwniczek. Bardzo żałuję, że zawiedliśmy. Wygrał lepszy zespół, ale nie powinniśmy kończyć meczu bez żadnej bramki.

Teraz przed rypińskimi hokeistkami dwutygodniowa przerwa. Podopieczne Jarosława Nowaka wrócą do rywalizacji 6 maja. Wówczas zmierzą się z liderem Politechniką Poznańską.

Tomasz Błaszkwicz
fot. nadesłane

Skład

Wiktorija Makowska, Iza Zielińska, Kinga Gawrońska, Maja Gawrońska, Katarzyna Listkowska, Michalina Dobrzyńska, Angelika Bojanowska, Kamila Jasińska, Eliza Miśkiewicz, Kamila Jasińska, Joanna Paluszewska, Kinga Kozłowska, Julia Węglarz, Martyna Gburczyk, Andżelika Listkowska, Iza Łapkiewicz, Julia Rogowska, Kamila Kabacińska

Trener

Jarosław Nowak

mająwka eko logiczna 2017

6.05. 2017 Nowy Rynek

10.00 - rozpoczęcie Pikniku i zbiórki krwi **MOTOSERCE**

- prezentacje artystyczne zespołów z RDK
- prezentacje artystyczne Dziecięcej Akademii Rozwoju i Dziecięco-Młodzieżowej Grupy Estradowej
- prezentacje dzieci z Przedszkola Miejskiego Nr 3 „Niezapominajka”

14.00 - pokazy Motocyklowe

- koncert zespołu **Nierdzewni**

16.00 - Miejskie Obchody Dnia Ziemi

- rozstrzygnięcie konkursu ekologicznego pod hasłem „W kierunku natury” Zespół Szkół Miejskich w Rypinie

16.30 - ogłoszenie wyników i rozdanie nagród z akcji **MOTOSERCE**

17.30 - koncert **Cassandry**

19.30 - koncert zespołu **Tabu**

20.30 - koncert **CLEO**

ATRAKCJE
DLA DZIECI

MAM MOTOSERCE
KOŃW DAREM ŻYCIA
 2017

zapraszają organizatorzy:

oraz sponsorzy:

patronat medialny:

facebook.com/MiastoRypin
facebook.com/RDKRypin
www.rypin.eu